

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Oberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 187 (12.818)

Trst, petek, 7. avgusta 1987

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJILNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA 60100200

559
(je)
723

Nepričakovano obvestilo poveljstva iranskih varuhov revolucije

Iranske pomorske sile so podaljšale manevre Zahod baje pripravlja enoten vojaški odgovor

Položaj okrog veleposlaništev v Teheranu se je medtem umiril

Andreotti poudaril vlogo OZN za prekinitev zalivske vojne

RIM — »Kadar se zberemo ugotovi-
mo, da so si ocene mnogo manj nara-
zen kot bi sicer izgledalo po posa-
meznih izjavah parlamentarcev, ki ni-
majo navade, da bi sodelovali v naši
komisiji, a s svojimi izjavami povzro-
čajo negativne premike na tako ko-
čljivem področju kot je zunanja politi-
ka.« Tako je zunanji minister Giulio
Andreotti ocenil včerajšnje razpravo
o stanju v Perzijskem zalivu na zase-
danju komisije za zunanje zadeve v
poslanski zbornici. Andreotti je dejal,
da je osrednje vprašanje Zaliva dose-
či konec vojne, kajti vojna je osrednji
problem. Vprašanja varnosti in svobo-
de v plovbi ni mogoče rešiti ločeno,
tudi zato ker Irak ne pristaja na delno
rešitev, ki bi popolnoma sprostila
plovbo v zalivu, kajti boji se, da ne bi
mogel samo na kopnem klubovati
Iraku.

Zunanji minister je v zvezi z Zali-
vom načel nekatera ključna vpraša-
nja. V zvezi z minami je dejal, da je
Italija nastopila pri predsedstvu var-
nostnega sveta OZN z namenom, da
se vprašanje morebitnih minolovcev
razpravlja na tisti ravni in vsekakor
pod okriljem OZN. V odgovor tistim,
ki so mnenja, da je zaupanje v OZN
utvara, je Andreotti dejal, da se med-
narodna organizacija zaveda svojih
omejitvev, opozoril pa je, da je le red-
kokdaj s tako odločnostjo zahtevala
prekinitev sovražnosti, kot je to nare-
dila v sedanjem primeru. Seveda pa
so že v pripravi te resolucije v okviru
OZN mislili na bodočnost, oziroma na
vprašanje, kaj bo treba ukreniti, če re-
solucija ne doseže zaželenih sadov.

Zunanji minister je tudi govoril o
dobavi orožja Iraku in Iraku. Dejal je,
da že obstaja sklep italijanske vlade,
da ne dobavlja orožja tema dvema dr-
žavam in, v kolikor bi obstajale kr-
šitve, bo treba proti kršiteljem tudi
kazensko postopati. Lahko seveda pri-
de do preprodaje, vendar pa se drža-
ve, ki kupujejo orožje v trenutku na-
kupa obvežejo, da ga ne bodo proda-
le. Dlje pa ni mogoče.

Končno pa je Andreotti še načel
vprašanje dobave petroleja in dejal,
da je Italija v prvih šestih mesecih
letošnjega leta povečala uvoz nafte iz
Irana in da iz te države sedaj uvaža
38 odstotkov vsega uvoza petroleja.
Uvaža pa tudi iz nekaterih drugih dr-
žav. Vendar je Andreotti poudaril, da
ni mogoče izkrivljeno gledati na do-
gajanja v Zalivu ter si prizadevati za
ustavitve vojne zaradi dobav petrole-
ja. Vojno je treba ustaviti, ker je ne-
človeška. Na zadnje vprašanje, ali bo
Združenim narodom uspelo doseči ko-
nec vojne, pa je odgovoril, da ne ve,
vendar je treba to poskusiti.

TEHERAN — Iranskih izrednih po-
morskih manevrov še ni konec. Včeraj
je namreč iranska uradna tiskovna
agencija Irna sporočila, da je teheran-
ska vlada sklenila podaljšati za en dan
manevre, ki so skoraj povsem zausta-
vili promet skozi Hormuška vrata. Kot
znano bi se morali manevri zaključiti
včeraj zvečer, vodstvo varuhov revo-
lucije pa je sporočilo, da bodo trajali
dan dlje in je naprosilo »tuje ladje in
letala, da bi se izmikali operativnim
območjem«. Hitri gliserji švedske iz-
delave, ki jih Iranci uporabljajo pred-
vsem za diverzantske akcije, pa kroži-
jo po Hormuškem prelivu, širokem
iranskem priobalnem pasu v Zalivu in
Omanskem morju ter tako dejansko
onemogočijo promet tovrnim ladjam.

Britanski dnevnik Independent je
včeraj objavil zanimivo novico, da je
iranska vlada zaprosila Kuvajt, da ne
nadaljuje z »amerikaniziranjem« svo-
jih tankerjev. V zameno naj bi Iranci
ponudili jamstvo, da bi več ne napa-
dali njihovih tankerjev.

V Washingtonu so včeraj ameriški
visoki funkcionarji izjavili, da ZDA in
zahodni zavezniki pripravljajo »v od-
govor na iranske grožnje enoten vo-
jaški nastop«. Reaganova administraci-

ja naj bi posredovala zaveznikom že-
ljo, da bi skupaj sodelovali pri čišče-
nju, od morskih min, zalivskih voda,
da bi ustanovili enotno poveljstvo
protiobveščevalne službe (posebej za-
dolženo za to območje) in da bi poe-
notili delovanje britanskega, francos-
kega in ameriškega vojaškega ladjevja
v območju.

Izgleda, da imajo novice nekaj vero-
dostojnosti, francoski obrambni minis-
ter Giraud je včeraj dejal, da v Parizu
»resno ocenjujejo to možnost«, ameriš-
ki namestnik državnega tajnika Rich-
ard Murphy pa je na tiskovni konfe-
renci optimistično ocenil možnost, da
bi se evropski zavezniki vendarle pre-
mislili in bi v Zaliv zaenkrat poslali
vsaj svoje minolovce. Vprašanje ostaja
vsekakor še odprto in prav možno je,
da bo v Zaliv kmalu zaplulo več ev-
ropskih minolovcev.

V Teheranu, okrog saudskega in ku-
vajtskega veleposlaništva, se medtem
stvari umirjajo. Po objavi novice, da so
tudi saudske oblasti odnehale oblegati
iransko veleposlaništvo v Riadu in
konzulat v Džedi, so se tudi iranske
množice umaknile z ulic okrog vele-
poslaništev.

Prebivalstvo ga je sprejelo z aplavzom in zahtevo po konkretnih ukrepih

Predsednik Cossiga obiskal Sondrio in Bormio Država bo pomagala dolinam, ki hočejo živeti

MILAN — Predsednik republike
Cossiga je včeraj obiskal Valtellino. V
Sondriu in Bormiu se je sestal z javni-
mi upravitelji dežele Lombardije, pri-
zadetih pokrajin in občin. Prebivalci
vasi, ki jih je preplavila narasla Adda
in na katere je zgrmel plaz, ter tistih,
ki so jih preventivno izselili, so pričaka-
li predsednika republike z dolgim
aplavzom. Predsednika pa so pričakali
tudi napisi »Zahtevamo varnost«, »Plaz
ne gre na počitnice«, »Cepina hoče ži-
veti, Sant'Antonio hoče zaživeti«.

Prebivalstvo prizadetih dolin si je
že zavihalo rokave in se pripravlja na
trd boj z okoljem, ki jim je povzročilo
toliko škode, za to pa potrebuje kon-
kretno pomoč države. Predsednik Cos-
siga jim je v Bormiu zagotovil takoj-
šnjo pomoč državne uprave, pri tem
pa je tudi izjavil, da je prebivalstvo
Valtelline zdaleč najboljši sogovornik
države. Preporod dolin bo možen prav
zaradi vztrajnosti in trdne volje prebi-
valcev, ki jih je naravna katastrofa
hudo prizadela, ne pa strla. Pri tem je
Cossiga omenil tudi slično »trmo«, ki

je omogočila Furlaniji, da si je opo-
mogla po potresu.

Zaenkrat je novi minister za civilno
zaščito Gaspari, ki je bil včeraj dele-
žen prvega aplavza, odkar je nasledil
Zamberlettiju, zbranim prebivalcem
izrazil upanje, da bo še danes dokon-
čno zarisana »karta nevarnosti«, da se
bodo še danes lahko vrnili domov vsi,
ki ne stanujejo na ogroženih območ-
jih. Ostaja še vedno odprto tudi vpra-
šanje Bormia, ki bo po prvem snegu
ostal izoliran. V Valtellini pa pred-
stavlja Bormio tudi vir polemik, saj sta
še včeraj župana Grosia in Sodala pro-
testirala pri predsedniku republike,
češ da se je zanimanje javnega mne-
nja osredotočilo predvsem na Bormio,
ki se pripravlja na zimsko samoto in
Sondrio, medtem ko se morajo manjše,
a hudo prizadete vasi boriti v senci
dveh večjih mest. »Dvajset dni po ka-
tastrofi«, trdita župana obeh občin, »ne
vemo še ali bodo alternativne cestne
povezave v naših občinah ali ne, da o
bodočnosti naših izseljencev niti ne
govorimo.«

Lisice za člane Heimatbunda

BOCEN — Preiskovalni sodnik
iz Bocna je včeraj zaradi protidr-
žavnega delovanja izdal 17 zapor-
nih nalogov proti vodilnim čla-
nom skrajnonacionalistične južno-
tirolske politične organizacije
Südtiroler Heimatbund, ki se bori
za ustanovitev »svobodne južnoti-
rolske države«.

Varnostni organi so včeraj 15
nalogov izvedli in so obtoženi za-
časno v hišnem priporu, med temi
je tudi tajnik organizacije Hans
Stieler. Evo Klotz, eno izmed us-
tanoviteljic Heimatbunda in hčer-
ko znanega terorista iz šestdeset-
tih let, medtem še iščejo. Sodnik
je izdal zaporne naloge zaradi
manifestacije, ki jo je Heimat-
bund organiziral na Dunaju med
konferenco KVSE, na kateri so
obtožili italijansko vlado fašizma,
češ da Južnim Tirolcem ne pri-
znava pravice do samoodločbe.

Spomin na Hirošimo

HIROŠIMA — Pisani »origami«, na stotine golobov, mladinski zbori, vse to je
spremljalo včerajšnje spominsko svečanost ob 42. obletnici eksplozije prve
atomske bombe, ki je do danes povzročila 148.177 žrtev. 80 tisoč Japoncev se
je včeraj zbralo pred spomenikom žrtvam pokola v Hirošimi, ki se nahaja v
spominskem parku
(Telefoto AP)

Bela stavka carinikov

Tako imenovana bela stavka carinikov je zajela tudi tržaško pokrajino, še
zlasti na tovrnem postajališču pri Fernetičih

Glasovanje o sodstvu in o jedrskih elektrarnah bo pred koncem novembra

Kljub nekaterim nesoglasjem v parlamentu dokončno odobren zakon o referendumih

RIM — Na eno izmed nedelj med 15. oktobrom in 30. novembrom se bodo morali torej Italijani izreči o petih referendumih, ki so bili že napovedani in so bili odloženi zaradi predčasnega razpusta parlamenta. Poslanska zbornica je včeraj dokončno odobrila vladni zakonski osnutek, ki kot izjemo okvirnemu zakonu o referendumih omogoča te referendume letos jeseni. Kljub temu da je bil ta ukrep sprejet z veliko večino glasov, polemik ni manjkalo. Predvsem so bile tu kritike leve opozicije, od radikalcev do komunistov in demoproletarcev, ki so zahtevali spremembo okvirnega zakona in ne samo uvedbe enkratne izjeme; predvsem pa so zahtevali glasovanje o resoluciji, ki bi obvezovala vladno, da prekine z gradnjo vseh jedrskih elektrarn. To resolucijo so poleg zelenih, demoproletarcev, komunistov, radikalcev in neodvisne levice, podpisali tudi socialdemokrati in nekateri predstavniki socialistične stranke. Ker je to resolucijo že predsednik senata Spadolini na predvčerajšnji razpravi ocenil za nesprejemljivo,

so jo razne politične skupine ponovno predlagale v poslanski zbornici. Predsednica Jottijeva pa je prepusila skupščini odločitev, ali je resolucija sprejemljiva ali ne. In prav tu je prišlo do presenečenja: petstrankarska koalicija, ki se je prav zaradi referendumov razbila, kar je povzročilo predčasn razpust parlamenta, se je nenadoma zedinila ter so tudi sami socialdemokrati in socialisti, ki so sicer - z izjemo poslanca Franca Pigra - podpisali osnutek resolucije, glasovali proti njej. O besedilu torej niso razpravljali.

Zakon pa je bil, kot rečeno, odobren. Referendumi bodo jeseni. Medtem pa bodo lahko nadaljevali z gradnjo in morda celo dogradili jedrske elektrarne. »Socialisti in socialdemokrati so sramotno glasovali skupaj s filojedrsko fronto ter so si prevzeli dvojno odgovornost: da so pod pretvezo nepravilnega postopka preprečili parlamentu, da o tem glasuje in da so preprečili, da bi v parlamentu prišla do izraza tista protijedrska večina, ki prav tako obstaja in ki

se je številčno povečala po predčasnih volitvah,« je potek včerajšnje razprave komentiral ambientalist Chicco Testa, izvoljen na listi KPI.

Sklep o referendumu je bil zadnji pred poletnimi počitnicami. Vsa ostala vprašanja so odložili na september. To velja tudi za glasovanje o resolucijah in o dokumentih o pouku verouka v državnih šolah. S tem vprašanjem se je včeraj prvič ukvarjal novi minister za šolstvo Galloni in kljub temu da je vprašanje zelo sporno, je bil novi minister deležen številnih priznanj, tako večine, kot tudi opozicije. »Začelo se je obdobje po Falcuccijski«, je komentiral marsikateri poslanec. Vprašanje verouka pa ostaja še vedno sporno, tako kot ostaja sporna vsa paleta odnosov med Cerkvijo in državo. O tem je včeraj razpravljalo vodstvo socialistične stranke, ki je tudi odobrilo dolg dokument. Spori med socialisti in demokristjani o tem in o številnih drugih vprašanjih še vedno obstajajo.

G. R.

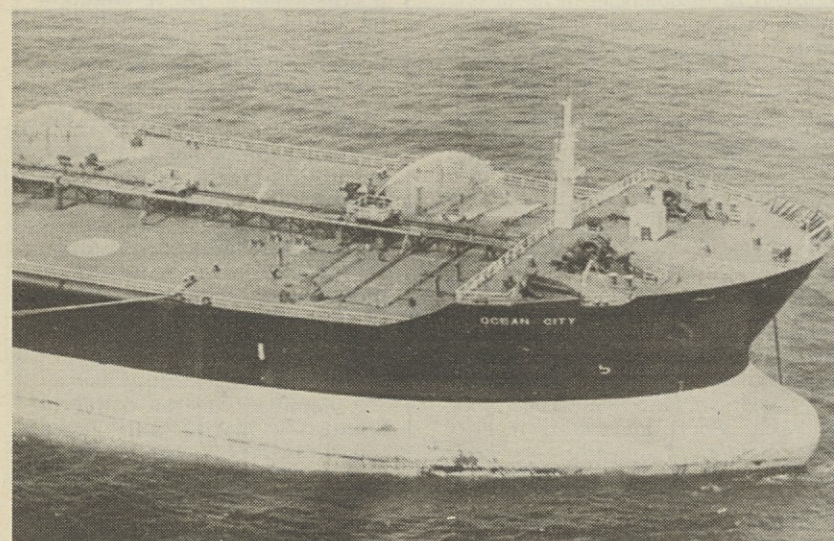
Še polemike o ceni kruha

LJUBLJANA — Sedanji nesporazumi okrog podražitve moke in kruha v Jugoslaviji napovedujejo nadaljnjo neživiljenjskost lanskoletnega gentlemanskega dogovora z žitnimi in pekarskimi organizacijami. Takrat je bilo dogovorjeno, da naj bi slednji poskrbeli za 30 odstotkov poceni kruha, s svobodno oblikovanimi cenami ostalih 70 odstotkov proizvodnje pa naj bi pokrili izgube pri »ljudskem kruhu«. Že prej se je pokazalo, sedanja podražitev pa je to samo drastično potrdila, da po tej poti ne bo mogoče na daljši rok. Mlinarji in pekarji so vse skupaj preveč dobesedno sprejeli in tako je uresničitev »pogodbe z vlado« izpadla povsem neprimerna v pogojih težke ekonomske krize in hudo načetega standarda povprečnega Jugoslavana. Zgodilo se je seveda to, da tistih 30 odstotkov cenejšega kruha - če ga peki že zagotovijo - takoj porabijo restavracije, bolnišnice, tovarne in druge podobne ustanove, za državljane s plitvejšimi žepi pa ga seveda zmanjka in zato morajo kupovati posebne vrste kruha, ki pa so bistveno dražje. Tako so pred dnevi zračunali, da naj bi štiričlanska družina - ki pač po jugoslovanskem poje dnevno poldrugi kilogram kruha - mesečno za osnovno živilo plačala več kot 30 tisoč dinarjev. To pa je za mnoge seveda prehud udarec. Nenazadnje v Jugoslaviji je komaj petina državljanov, ki jim ni treba bolj pozorno gledati v denarnice in samo ta sloj prebivalstva lahko kupuje posebne vrste kruha, ki so že sila drage, za vse ostale pa je seveda mnogo zanimivejši ljudski kruh oziroma le nekoliko dražji navadni beli, ki pa ga tudi zjutraj kmalu zmanjka.

Verjetno niso samo počitnice krive, da sta ostala v teh dneh na tapeti le zvezna vlada in mlinsko-pekarske organizacije, ki poskušajo nekaj narediti, a so očitno preslabotne. Tudi ZIS se trudi, a ni videti kakšne posebne rešitve. Če drugače ne, bi stvar verjetno morale poprijeti družbene moči v republikah in pokrajinah ter občinah. Da pa časa ni več veliko je pokazala tudi včerajšnja anketa v trgovinah v kateri se je pokazalo, da se temperatura po krušni podražitvi pri potrošnikih krepko dviguje. Prodajalci trdijo, da kupci še nikoli niso bili tako nezadovoljni, ogorčeni, jezni. Potrošniki celo že grozijo, da bodo nekaj storili. Ogorčenje je z včerajšnjim dnem še silovitejše, saj so se podražili tudi mlečni izdelki. Napovedujejo dražjo kavo in še marsikaj, kupce pa najbolj razjezijo podražitve prek noči, ko jih o dražjih izdelkih obvestijo šele blagajničarke v trgovinah. Medtem pa inflacija raste, da je presegla 100 odstotkov so že objavili z državnih vrhov in ondan je priznani jugoslovanski ekonomist napovedal, da se bo pri sedanjem inflacijskem tempu ta neprijetna številka ob koncu leta ustavila čez številko 130, če seveda vlada prej ne bo kaj ukrenila.

B. L.

Tankerja proti Zalivu

WASHINGTON — Pred dvema mesecema, ko je svet zvedel za prošnjo kuvajtskih oblasti, da bi njeni tankerji pluli pod ameriško zastavo, je malokdo verjel v to možnost. Jasno, največja ovira ni bila mednarodnopravna značilnost, saj so operacijo »reflagging« že večkrat izvedli tudi v drugih okoliščinah. Vprašljiva je bila umestnost in predvsem zmožnost ameriškega vojaškega ladjevja, da bi učinkovito branilo »amerikanizirane« kuvajtske tankerje.

Zamisel je naletela na vsesplošno nasprotovanje, najbolj ostro pa so jo razumljivo napadali Iranci, ki jih je masivnejša ameriška vojaška prisotnost neposredno zadevala, saj je enostransko prekinila tako imenovano »vojno ladij«. Po pričakovanju so iranski politični veljaki napovedovali samomorilске napade na novopečene ameriške tankerje. Konkretno je doslej morská mina, zelo verjetno iranska, huje poškodovala tanker Bridgetown, enega izmed dveh, ki sta se »upala« v Zaliv.

Vendar ni bil namen iranske vlade ta, da se naveže le na ameriške pomorske sile, saj bo pod ameriško zastavo plulo le 11 kuvajtskih tankerjev. In ostali? Nekaj bodo sprejeli zaščito sovjetskega ladjevja, nekaj jih bo plulo pod japonsko zastavo, katere veliko večino svoje nafte uvaža prav iz Zaliva, v zadnjih dneh pa so kuvajtske oblasti naslovile enako prošnjo še na kitajsko vlado.

Kljub upravičenim bojaznim in zastojem gredo Američani po svoji poti, včeraj sta namreč krenila na pot dva nova amerikanizirana tankerja, ki jih imamo na zgornjih posnetkih. 46.723-tonski tanker Gas King, ki prevaža utekočinjen plin, se je pod kuvajtsko zastavo imenoval Gas Al-Burgan, 80-tisočtonski tanker Ocean City pa se je pred tem imenoval Umm Casbah.

Za Ševardnadzeja v Ženevi ZRN je jedrsko premočna

ŽENEVA — Sovjetski zunanji minister Ševardnadze je v Ženevi, kjer je trenutno v teku konferenca o rozorožitvi, osredotočil svoj doprinos k debati na trud, ki ga namerava SZ vložiti v načrt odprave raket srednjega in krajšega doleta. Ševardnadze je tudi izjavil, da si bo SZ prizadevala za smotno sodelovanje z ZDA, vendar pod pogojem, da se ZRN ne sprevrže v jedrsko silo. Sovjetski zunanji minister je pri tem mislil na 72 raket pershing 1A, nemških raket z ameriški jedrskimi konicami, ki so nameščene na ozemlju ZRN.

Sovjetsko zvezo očitno motijo te rakete, ki ji grozijo na meji, zato pa je

Ševardnadze tudi izbral Ženevo, da je ponovno odprl vprašanja o »tretji jedrski sili«. Prav te rakete pa naj bi tudi predstavljale trenutno edino obstoječo oviro na poti morebitnega soglasja o dvojni ničelni opciji med SZ in ameriškim sogovornikom.

Ševardnadze je v Ženevi tudi ostro kritiziral uporabo kemijskega orožja, ki ga je označil za »barbarsko in nemoralno«. Sovjetski zunanji minister je tudi izrazil zahtevo, da stopi čimprej v veljavo prepoved uporabe tovrstnega orožja. Vsa obstoječa skladišča pa bi morali ukiniti in uničiti uskladiščeni material.

Potovanja Jugoslovánov v tujino

BEOGRAD — Temo o potovanjih Jugoslovánov v inozemstvo so nekateri uradni državni predstavniki potegnili na dan prav v trenutku ko bi morali pojasniti zakaj so recimo porabili 164 milijonov dolarjev za službene sprehode po svetu. Namesto tega pa so kritiko usmerili na ljudstvo, ki da »pretirano potuje po svetu«, to je te dni zapisal beograjski časnik Večernje novosti in dalje komentiral:

Nedavno so nam postregli z uradnim statističnim podatkom, da je lani 30 milijonov Jugoslovánov potovalo prek meje in v tujini pustilo 2,5 milijarde dolarjev. Ob tem pa smo lahko slišali tudi vprašanje kaj vse bi lahko le s polovico omenjene vsote.

Statistična resnica pa je povsem drugačna: lani je bilo zabeleženih nekaj več kot 17 milijonov prehodov jugoslovanskih državljanov ali 12 milijonov manj, kot trdijo nekateri, saj so ob tem pozabili majhno »podrobnost«, da je od te številke več milijonov potovanj, ki so jih opravili jugoslovanski delavci in člani njihovih družin, ki živijo v tujini. Številke o potovanjih Jugoslovánov torej niso tako dramatične, vendar pa omenjena »pozabljenost« sploh ni slučajna.

Beograjski dnevnik, ki tokrat pravzaprav povzema ugotovitve številnih komentarjev slovenskih časopisov na to temo, je še zapisal:

Podobno velja tudi za trošenje deviz Jugoslovánov v inozemstvu. Verjetno bi se morali predvsem vprašati zakaj je temu tako. Morda pa so razlogi za to isti, kot pri vprašanju, zakaj tujci tako malo kupujejo v Jugoslaviji (slaba izbira, visoke cene)?

Usoda čilskih obsojencev razburja zahodnonemško politično javnost

BONN — V zahodnonemškem Bundestagu se bosta jutri kljub poletnim parlamentarnim počitnicam sešla odbora za zunanje in notranje zadeve, da bi razpravljala o usodi štirinajstih Čilencev, ki jih je Pinochetova justica obsodila na smrt zaradi sodelovanja v terorističnih dejanjih, ki pa bi si utegnili rešiti življenje, če bi jim zatočišče ponudila kakšna druga država.

Zahtevo, naj bi bila ta država prav Zvezna republika Nemčija, je na pomlad zavrnil zvezni notranji minister Zimmermann, ta njegova odločitev pa ni razdražila le opozicije, se pravi socialnih demokratov in zelenih, marveč so jo z dvomi sprejeli tudi v zunanjem ministrstvu in ne nazadnje tudi v sami krščanskodemokratski uniji. Medtem ko je del politične pahljače trdil, da mora ZRN ostati zanesljivo zatočišče vseh političnih preganjancev, pa je drugi del trdil isto, vendar pa je dodajal, da v primeru štirinajstih Čilencev ne gre za žrtve zvestobe lastnemu političnemu prepričanju, marveč za ljudi, ki so jih čilska sodišča spoznala za krive terorističnih dejanj. Na to je prvi del politične pahljače odgovarjal, da so metode Pinochetove policije znane in da skoraj ne more biti dvoma, da so bila priznanja, na podlagi katerih so bili Čilenci obsojeni, izsiljena z mučenjem. Za to, da bi prišli rečem do dna, so zeleni povabili v ZRN šest sorodnikov obsojenih Čilencev, ta skupina pa je sinoči že pristala na letališču v Frankfurtu. Šesterica jutri ne bo pričala pred obema parlamentarnima odboroma (seja je tako pomembna, da bodo na njej sodelovali tudi štirje ministri), zato pa so razen gostiteljev, to je stranke zelenih, tudi predstavniki socialnih demokratov, krščanskih demokratov in

liberalcev izrekli pripravljenost, da se pred sejo pogovorijo s pričami iz Čila. Za dodatno pričevanje v prid obsojenim pa je v včerajšnji številki tednika Stern poskrbel nekdanji član obveščevalne službe čilenskega letalstva enaintridesetletni Andres Valenzuela Morales, ki je pred časom pobegnil v ZRN in ki je zdaj iz svojega skrivališča sporočil, da predstavlja sistematično mučenje redno zasliševalsko prakso Pinochetove policije in da je sam sodeloval pri »stotinah« takšnih mučenj.

Ob tem pa se spet porajajo dvomi, ali čilenski pravni sistem res ponuja možnost, da si na smrt obsojeni lahko reši življenje, če dobi zatočišče v kakšni drugi državi. V davišnjem Die Welt je strokovnjak za mednarodno pravo profesor Blumenwitz mnenja, da ni avtomatizma in da pravni predpisi zahtevajo dodatno soglasje od predsednika čilske republike, pa še temu so roke vezane z ustavnimi omejitvami oziroma pristojnostmi, ki jih ima sfera pravosodja.

Afera s Čilenci je hrkati povod za drug vihar, ki skrbi za naslovnice časnikov v sicer politično najbolj mrtvem poletnem mesecu. Notranji minister Zimmermann je, kot se reče, politično človek bavarskega veljaka Franza Josefa Straussa, katerega naklonjenost takšnim režimom, kot so čilski ali južnoafriški, nikoli ni bila skrivnost. Čilenska afera je oživila nekatera programska in strateška razhajanja znotraj zavezništva med Kohlovo »zvezno« CDU in Straussovo bavarsko CSU, ki se načelno sicer navdihujeta pri istih idejnih virih (»socialni, liberalni in nacionalni element na podlagi krščanske človekove podobe«), nato pa je jela oživljati

navzkrižja tudi znotraj same CDU prav v času, ko je njen predsednik na počitnicah v Avstriji. Kar zadeva samo čilensko zadevo, je spričo tega znotraj zveze CDU/CSU prišlo do oblikovanja dveh kril, od katerih »levo« zagovarja politiko obrambe človekovih pravic nasploh in še posebej tam, kjer so sistematično kršene, »desno« krilo pa vidi kršenje človekovih pravic predvsem tam, kjer gre ta prestop na račun svetovnega komunizma. Ali kot se je davi v Die Weltu vprašal predstavnik desnega krila v krščanski demokraciji Dregger: zakaj se lotevamo samo takšnih majhnih držav, kot sta Čile in Južna Afrika, v rokovikah pa ravnamo, ko gre za velesile, kot je SZ?

Spor okoli čilenskih obsojencev pa je razvnel tudi že dolgo tleči spor okoli programske in strateške usmeritve CDU/CSU, kjer je prav tako prišlo do polarizacije na dve krili. Organizacijski sekretar CDU Geissler je glede na zadnje in nevezpodbudne volilne rezultate mnenja, da bi moralá stranka posvetiti več pozornosti novim skupinam volivcev, ki se pojavljajo na sredini in ki so postali »bolj samozavestni, bolj prožni in bolj politični« (težava, s katero se ne ukvarjajo samo meščanske politične stranke, marveč tudi druge, vključno s tistimi komunističnimi partijami, ki so na oblasti v socialističnih državah). Desno krilo pa je proti temu, da bi volivce vabili s »socialističnimi« gesli in terja, da stranka ostane tisto, kar je vedno bila: socialna, liberalna in nacionalna s krščanskim pogledom na svet. Tisk že napoveduje, da utegne priti v zvezi CDU/CSU do usodnega spora okoli programske in strateške usmeritve.

MARJAN SEDMAK

Za obmejna področja

Biasutti posegel pri vladi proti ukinitvi finansiranja

Predsednik Dežele Biasutti

TRST — Predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti je včeraj odposlal dve nujni odposlanici predsedniku ministrskega sveta Giovanniju Gorii in podpredsedniku

ter zakladnemu ministru Giulianu Amatu, da bi prikllical njuno pozornost na vprašanje finansiranja zakona za razvoj gospodarskih dejavnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini, ki se ga na splošno označuje kot zakon za obmejna področja.

Iz vesti, ki so doslej znane, namreč izhaja, da je iz prvega dokumenta, ki ga je pripravilo državno računovodstvo in ki prinaša osnutek proračunskih smernic države za leto 1988, »izpadla« tista postavka, ki se nanaša na finansiranje zakona za obmejna področja.

V poročilu deželnega tiskovnega urada je rečeno, da gre zgolj za dokument tehničnega značaja, kljub temu pa je predsednik Dežele Biasutti smatral za potrebno, da poseže pri vladi in jo opozori na sprejete obveze, ki so že uzakonjene v finančnem zakonu za prejšnje leto in ki je v te namene nakazal štiristo milijonov lir.

V senatu predložili osnutek za izvolitev skupščine F-JK

TRST — V sredo je bil v senatu predložen osnutek ustavnega zakona za spremembe nekaterih postopkov za izvolitev deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine. Tako sporoča komunikne deželne tiskovnega urada.

Zakonski osnutek so podpisali senatorji Beorchia (KD), Agnelli (PSI), Fioret (KD), Micolini (KD), Battello (KPI) in Spetič (KPI). Senator Castiglione (PSI), ki tudi podpira to pobudo, ni mogel podpisati zakonskega osnutka, ker je podtajnik v novi Gorievi vladi.

Zakonski osnutek določa tehnične spremembe, ki naj bi preprečile, da bi se prihodnje deželne volitve, ki so predvidene za prihodnje leto, odvijale v polnem poletnem obdobju, kar bi povzročilo velike težave vsem volivcem. S to predložitvijo se ponovno predlaga besedilo, ki ga je parlament že delno sprejel, a je zaradi njenega predčasnega razpusta propadel.

S tem v zvezi je predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti odposlal brzojavki predsedniku ministrskega sveta Giovanniju Gorii in predsedniku senata Giovanniju Spadoliniju, da bi počrtal nujnost, da bi obe veji parlamenta čim hitreje odobrili omenjeni osnutek.

Kozorogi so se vživeli v Valcellini

PORDENON — Na pobočjih gore Turlo'n v dolini Valcelline so te dni opazili trop osmih kozorogov, med katerimi so trije še mladiči. Novica o kozorogih, ki so jih zasledili dokaj visoko, nad dva tisoč metrov nadmorske višine, je sprožila precejšnje zanimanje, saj dokazuje, da je naselitev teh gorskih živali v pordenonskih gorah verjetno uspeša. Kozorogi, ki so prvotno oživljali gore in doline po celotnem alpskem loku, so v zadnjem stoletju zaradi urbanizacije in pretiranega lova skoraj popolnoma izumrli.

V zadnjih letih so jih začeli seliti tudi v druge gorske pokrajine, kot v Valcellino. Akcijo so pričeli julija leta 1985 in nadaljevali oktobra lani. Vsega skupaj so na prostost izpustili 11 živali. Če se bo, kot kaže, prvi tropič uspešno vživel v novo gorsko okolje, bodo z naseljevanjem teh spoštljivih živali nadaljevali tudi v ostalem pogorju Karnijskih alp.

DANIELLE STEEL

35.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

5. POGLAVJE

Poroka je bila v hollywoodski prezbiterijski cerkvi na North Gower Streetu blizu Hollywoodskega bulvarja. Faye je počasi prišla po cerkveni ladji, oblečena v prekrasno satenasto obleko slonovinaste barve in obšito z drobnimi biseri, razporejenimi v nežnem vzorcu. Premikala se je z umirjeno ljubkostjo, z visoko dvignjeno glavo; lase je imela užete v slonovinasto satenasto krono, obloženo z enakimi biseri, okrog nje je plaval kot dih nežen, neskončno dolg pajčolan, lasje, ki so se ji usipali čez rob krone, pa so bili kot čisto zlato. Vrat ji je oklepala lesketajoča se, široka diamantna ovratnica, Wardovo poročno darilo in nekdanj najljubši nakit njegove babice po materini strani.

Spremljal jo je njen zastopnik, Harriet Fielding pa je kljub divjim ugovorom sprejela vlogo prve poročne družice. Faye ju je oba prepračila in oba stara prijatelja sta s solzami v očeh stala poleg, ko je Abe pred oltarjem izročil Faye Wardu. Mladi par je zasijal ob pogledu na drug drugega in v tem trenutku je bil lepši kot katerikoli filmski par. Ko sta se po končanem obredu prikazala pred cerkvijo

Proti odloku prejšnjega ministra Guarina

Tudi cariniki na Kokovem včeraj začeli »belo« stavko

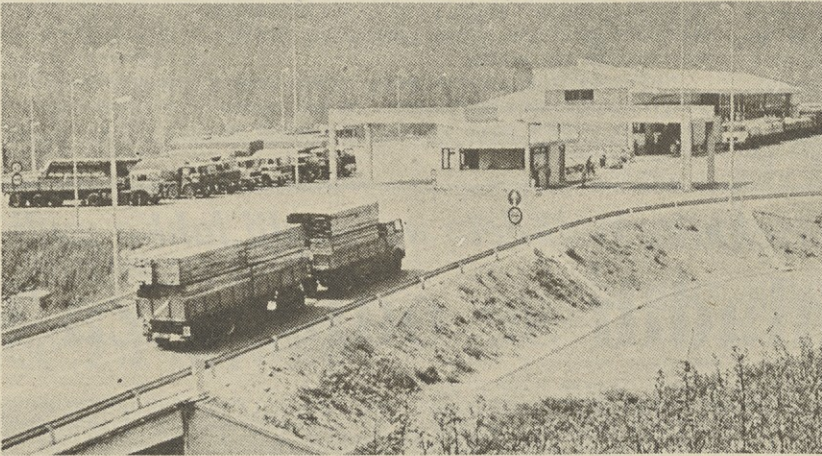
VIDEM — Včeraj dopoldne so cariniki na mejnem prehodu Kokovo pri Trbižu začeli »belo« stavko. Gre za prvi korak carinikov v naši deželi, ki se pridružujejo že številnim kolegom, ki te dni stavkajo v italijanskih krajih, kot v Fiumicinu, Neaplju itd. Nezadovoljstvo je sprožil odlok o razširitvi pregledov, (na škodo uporabnikov), sprejet 27. julija pod okriljem ministra za finance Fanfanijeve vlade Giuseppea Guarinija, ki ga je podpisal nekaj minut predno je zapustil to mesto. Ta odlok podrobneje predvideva, da finančna straža in mejna policija lahko avtonomno pregledujeta znotraj mejnega carinskega območja. Na tak način omenjeni obmejni organi lahko kar trikrat »kontrolirajo« vsako osebo, avtomobil, ali pa kamijon.

Včeraj dopoldne se je tako sestalo 65 delavcev na Kokovem in skupaj s predstavnikom sindikata CGIL Vasto in po končani seji pričel z belo stavko (sciopero bianco). Namen stavkajočih je čim bolj upočasniti promet na mejnem prehodu (s tem da bodo dobesedno spoštovali pravilnik) in oblasti prisiliti k naglemu ukrepanju. Na sindikalni skupščini je bilo med drugim tudi poudarjeno, da je odlok ministra Guarina v nasprotju z direktivami Evropske gospodarske skupnosti za hitrejše carinsko pregledovanje; v nasprotju je tudi — je bilo še dodano — s tem kar se dogaja v drugih zahodnih državah.

Prve razjasnitve iz Rima pričakujejo že danes ali jutri dopoldne, posredoval pa naj bi jih novi minister za finance Gava. Vendar realistična ugibanja napovedujejo, da bodo oblasti predložile le začasne rešitve, ki naj bi nemoteno delo podaljšale za nekaj mesecev.

V kolikor ne bo naglih ukrepov in zadovoljivih rešitev, se zna stavka carinikov razširiti tudi na Pontabelj in druge mejne prehode v naši deželi.

Naj dodamo, da je na Kokovem zaposlenih okrog 70 carinikov. In prav organik je bil večkrat doslej — in je še sedaj — predmet spora; trbiški cariniki namreč zahtevajo, da bi število uslužbencev na tem mejnem prehodu z Avstrijo, katerega bremeni velik del ne samo blagovnega prometa v naši deželi, znatno povečali. Po dolgi politični krizi, ki je ohromila vsakršno dejavnost na vsedrjavni ravni, bodo pristojni organi ponovno posredovali to zahtevo vladnim oblastem, gotovo pa je že, da se pred jesenjo položaj ne bo premaknil s sedanje točke.

Vhod v carinski center na Kokovem pri Trbižu

Odprto pismo deželne svetovalke KPI Auguste De Piero Barbine

Kaj se dogaja z deželnim zakonom o kulturi miru ?

TRST — Prvega junija letos je v deželi Furlaniji-Juljski krajini stopil v veljavo deželni zakon štev. 15 »Deželni posegi za kulturo miru in sodelovanja med narodi«. Bil je to, vsaj tako je kazalo, zaključek boja, ki je trajal štiri leta — točneje od jeseni 1983 — ko sta svetovalski skupini KPI in pozneje tudi Proletarske demokracije predstavili prva zakonska osnutka o tem vprašanju.

Tako se začena pismo, ki ga je komunistična deželna svetovalka Augusta De Piero Barbina nasloвила sredstvom množičnega obveščanja, v katerem obnavlja doslej opravljeno pot in zadnji razvoj dogodkov v zvezi s tem vprašanjem, ki je vse prej kot vzpodbuden.

V razpravo, ki je sledila predložitvi osnutkov, so se vključile vse tiste sile, ki delujejo v okviru mirovnega gibanja — nadaljuje pismo deželne svetovalke — medtem ko so večkrat sovražno stale ob strani vladne politične sile. Samo poznejša vključitev dela Krščanske demokracije je omogočila, da se je položaj lahko premaknil s mrtve točke in da je deželni svet februarja letos odobril prvi zakonski osnutek, ki pa ga je osrednja vlada zavrnila; na osnovi tega posega je moral deželni svet iz besedila zakonskega osnutka izključiti vsako povezavo z deželami v razvoju in s tistimi mladinci, ki ne nameravajo služiti vojaškega roka.

Deželni zakon štev. 15 je torej sad obširne razprave, ki je obvezala vse tiste, ki so v njej sodelovali.

Ni pa tako !

Deželni odbor je namreč 22. julija predložil predlog, ki — s tem da spreminja deželni zakon pod pretvezo, da bi postal učinkovitejši — ga pa dejansko namerava izvotliti. Iz preciznega primerjanja deželnega zakona in odborovega predloga bi se dalo marsikaj ugotoviti — dodaja Augusta De Piero Barbina — naštevaje teh razlik pa bi bilo predolgo, zaradi česar se omejuje le na nekatere ugotovitve.

V predlogu deželnega odbora — nadaljuje — se Dežela odpoveduje vsaki funkciji in delegira vse posege, ki jih predvideva deželni zakon, drugim subjektom, ki lahko postanejo protagonisti v tej smeri; v tem samovoljnem odpovedovanju pristojnosti pa Dežela razdeljuje finančne prispevke v nasprotju s predvidevanji deželnega zakona in usmerja del finančnih prispevkov, predvidenih za »kulturo miru«, Zavodu združenega sveta iz Devina, ki je tako drag prestižu nekaterih krajevnih politikov.

Kar pa je najhujše — in v tem je ključ celotnega odborovega predloga — so predlagali spremembo za določitev subjektov, ki lahko uveljavljajo »kulturo miru«, seveda ob finančni podpori Dežele.

Ti subjekti so po deželnem zakonu: krajevne ustanove, javni organizmi in javne institucije Furlanije-Juljske krajine, združenja, ki delujejo za uveljavitev kulture miru in ki imajo vsaj en sedež v deželi ter šole vseh smeri in stopenj.

Predlog deželnega odbora pa dodaja še univerze in »združenja, ki delujejo v okviru šol«.

Pri tem je treba dodati — ugotavlja komunistična deželna svetovalka — da bi »združenja, ki delujejo v okviru šol« (po mnenju deželnega odbora imajo tako veliko važnost, da jih specifično omenja) že bila deželna finančnih podpor, če bi se odlikovala s politiko uveljavljanja kulture miru in bi jih torej ne bilo potrebno izrecno omenjati. Pri tem je povsem jasna namera deželnega odbora, da se med možne prejemnike finančnih prispevkov vključi tudi skupino subjektov, ki bodo zgradili takojšen in nikoli izražen interes za mir v funkciji finančnih prispevkov, ki jih bodo lahko takoj uporabili, ne da bi trdno delali kot združenja in gibanja za mir, ki so si morala ustvariti ugled samo z lastnim trudom in prizadevanjem.

Zato se vsiljuje sum, da je ta normativ le cena, ki jo je treba plačati, da bi Krščanska demokracija odobrila predlagane spremembe in — žal, kot kaže — ima ta sum tudi določene osnove. Komunistična deželna svetovalka tudi ugotavlja, kako deželni zakon štev. 15 izrecno izključuje (med subjekti, ki jih je mogoče finansirati) politične stranke, odborovi predlogi pa vključujejo tudi sindikalne sile.

Lahko bi še marsikaj povedali — zaključuje svoje pismo Augusta De Piero Barbina — razne primerjave pa bi bile predolge. Vsekakor pa je nujno, da se ustvari široka obrambna fronta v podporo tistim, ki se borijo proti izvotlitvi že odobrenega deželnega zakona o kulturi miru (prvega v državi) in v podporo tistim, ki bi bili ob splošnem brezbrizju ponovno emarginirani, če bi pri tem vprašanju prevladala tišina.

primerjavi s čudesi, ki jih je dobila od njega, dvema do tal segajočima plaščema iz soboljevine v rahlo različnih barvnih odtenkih in krojih, praviljčno srebrno lisico, pa rjavo lisico, srebrnega rakuna — skratka, imela je vse vrste krzen, ki si jih lahko še izmisli človeška domišljija, in več nakita, kot bi ga lahko po njenem pokazala v vsem svojem življenju. Le redko je minil dan, da ni izginil za uro — dve in se vrnil s škatlo iz trgovine s krznom ali oblekami ali iz draguljarne. Vsak dan je bil kot božič in Faye je bila prevzeta od njegove radodarnosti in ljubezni, s katero jo je nenehno obispal.

»Moral boš nehati s tem, Ward!« Zasmejala se je, sedeč gola pred njim, samo z lisičjim krznom in novim nizom biserov na svojem prelestnem mladem telesu, ki ga je Ward tako oboževal.

»Zakaj?« Z blaženim smehljajem in kozarcem šampanjca v roki je sedel, da bi jo laže gledal. Zdelo se ji je, da vsak dan poloka reke te pijače, vendar ni nikoli deloval pijano, zato Faye ni skrbelo. Nežno se mu je nasmehnila.

»Ni ti treba početi vsega tega. Ljubila bi te tudi v kolibi iz trave, tudi če bi se morala pokrivati s časopisi, da bi se ogrela.«

»Kako odvrtna misel...« Nakremžil se je in zaškilil, ko je pogledal njene dolge, lepo oblikovane noge. »Če pa dobro premislim... bi ti verjetno fantastično pristajala športna stran brez vsega spodaj.«

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Aquila postaja zanimiva tudi za vsedržavni tisk

Včerajšnji sestanek v Rimu v bistvu ni obrodil novosti

Tudi danes so vsedržavni in krajevni časopisi z bombastičnimi naslovi obveščali o pogajanjih med francosko družbo Total in italijansko velikanko Montedison za lastniški prehod Totalove prodajne mreže, vključno z žveljsko rafinerijo Aquila. Vesti, ki so obvezno napisane v pogodni obliki in opremljene z neštetimi "baje, morda, skoraj gotovo...", imajo sicer neko uradno podlago, ne morejo pa vzbujati nikakršnega optimizma. Ozadja pogajanj, ki potekajo vzporedno s sestanki na ministrstvu za industrijo in na sedežu ravnateljstva za energetske vires, so vseskozi ovita v meglo, v katero časnikarjem ni dano pogledati.

Da so vesti morda nekoliko domišljjske pa priča tudi dejstvo, da je eden od najuglednejših italijanskih dnevnikov še pred dnevi napovedal, da včerajšnjega srečanja med deželno finančno družbo Friulia, družbo Petraco in ministrom za industrijo Battaglio, po sili razmer ne bo. Silo razmer pa naj bi predstavljal zloglasni podpis med Totalom in Montedisonom, ki naj bi dokončno zapečatil afero, ki še najbolj škoduje 300 delavcem rafinerije Aquila v dopolnilni blagajni. Kakorkoli že, sestanek na ministrstvu je včeraj bil, udeležili pa so se ga, kot predvideno, poverjeni upravitelji družbe Petraco, podpredsednik Friulie Pittoni in direktor žveljske rafinerije dr. Novak, ki je doživel višek "slave" v vročih dneh protestnih akcij svojih uslužbencev. Prav dr. Novak je takoj po sestanku povedal, da se pogajanja med Totalom in Montedisonom brez dvoma premikajo, da pa do podpisa še ni prišlo. Na sestanku pa so sogovorniki razpravljali večinoma o industrijskih perspektivah Aquile, to pot pa

niso mogli obiti vprašanj v zvezi s "pariško" gospodarsko linijo. O slednji ni podvomil niti Pittoni, ki pa je svoje informacije zaključil rekoč, da je sedaj vse odloženo na prihodnji mesec. Zastopnik družbe Petraco ni dal posebno zanimivih izjav, razen da bi bilo vsako ugibanje preuranjeno, saj da vse odvisi od namenov Montedisona. V rimskih mlinih so torej spet zmleli lepo godljo, pogajanja, ki potekajo mimo ministrstva za industrijo, pa so jo še dodatno začinila, tako da je postala zanimiva vaba celo za vsedržavne gospodarske obveščevalce.

Žveljska rafinerija pa se danes lahko ponša le z ustavljenimi stroji, bonifikacija, ki jo je vsilila njena (bivša?) lastnica je tudi opravila svoje in skoraj 300 delavcev je v dopolnilni blagajni. Edino "pozitivno" vest predstavlja dejstvo, da so na ministrstvu prav te dni zajamčili režim dopolnilne blagajne do konca leta. Finančna družba Friulia pa je že od vsega začetka prihranila 145 milijard lir za nove investicije v rafineriji, seveda v primeru, da bi ji uspelo vstopiti v delničarsko dvojico z družbo Petraco. In kakšne možnosti še ima, da pravčasno naloži spravljeno kapital? Morda pa družba Selm—Montedison le ni pripravljena sanirati Aquile in so ji pri srcu le prodajne točke in črpalke Totala, ki bi jo po prevzemu postavile na četrto mesto vsedržavne lestvice petrolejskih velikanov.

Sinoči je iz Pariza vendarle prišla vest o podpisu pogodbe med Totalom in Montedisonom, kar odpira nova vprašanja o usodi žveljske rafinerije.

Sindikati izredno kritični do finančnega ministra

Tudi v tržaški pokrajini »bela« stavka carinikov

Tako imenovana bela stavka carinikov je včeraj zajela tudi tržaško pokrajino. Pravzaprav je težko govoriti o stavki, saj gre v bistvu le za strogo spoštovanje delovnega urnika: cariniki končajo svoj delovni dan ob 14. uri, kar pomeni, da vse delo v popoldanskem času poteka v nadurah.

Kot znano, je protest — ki so ga začeli cariniki na rimskem mednarodnem letališču in se je od tam razširil na Turin, Neapelj in na mejne prehode Vipiteno, Brenner in Cocau — povzročila okrožnica bivšega finančnega ministra Giuseppea Guarina, po kateri lahko carinske posle opravljajo tudi finančni stražniki. Po železnem cehovskem načelu je to navodilo med cariniki povzročilo pravo katastrofo, in, kot rečeno, povzročilo bele stavke, ki se širijo kot oljni madež.

Včeraj dopoldne so se zbrali na skupščini tudi cariniki tovarne postaje pri Fernetičih in sklenili, da se bodo vzdržali popoldanskega nadurnega dela, ne samo včeraj, temveč tudi danes. Enako velja za železniško postajo na Proseku in za druge mejne prehode v pokrajini, kjer pa je tovarni promet nekoliko manj intenziven kot pri Fernetičih. Zastoji pri carinskem pregledu tovarnih vozil so že dopoldne povzročili njihovo kopičenje, popoldne pa so se pred mejnimi prehodi nabrale dolge vrste tovornjakov.

Kaj pravzaprav hočejo cariniki? Njihovo stališče je razbrati iz tiskovnega sporočila deželne Federacije delavcev javnih služb FP-CGIL, katere predstavniki so se udeležili sestanka vsedržavne tajništva tega sindikata in Vsedržavne koordinacije financ CGIL, posvečenega zaskrbljujočim razmeram na področju carinskih služb.

Sindikalne organizacije opozarjajo na nezakonito obnašanje bivšega finančnega ministra Guarina, ki je — le nekaj ur preden je zapustil svoj vladni "stolček" — na svojo pest izdal okrožnico, s katero je opolnomočil finančne stražnike za opravljanje carinske službe, za katero je po zakonu pristojno civilno osebje carinske uprave. Takojšnje posledice takega nelegalnega spreminjanja za konskih predpisov po administrativni poti — bremo v komunikaciji — so se izrazile v podvajanju carinskih kontrol in torej v neugodnih za uporabnike teh storitev, po drugi strani pa se je pojavila nevarnost militarizacije civilnih služb, kar je v odprtem nasprotju z določili EGS in s cilji njene carinske politike.

Sindikalne organizacije izražajo tudi odločno nasprotovanje obnašanju novega finančnega ministra Gave, ki se kljub nastalem položaju še ni zganil in ki je odložil rešitev tega hudega problema. Opozarjajo nato na hude posledice, ki so se že pokazale vsled "belih" stavk in na tiste, ki se bodo pojavile z nadaljevanjem nastalih razmer in s širjenjem sindikalnih akcij. Medtem se je sindikat FP-CGIL tudi odločil vložiti na Deželno administrativno sodišče (TAR) priziv na ministrsko okrožnico oziroma zahtevati ukinitve njene veljavnosti ter pozvati predsednika vlade in parlament, naj čimprej ukrepajo za povratek k zakonitemu položaju na italijanskih carinah. Povrh pa se bo povezal tudi z odgovarjajočimi organizacijami Evropske sindikalne konfederacije, da bi ugotovili možnosti skupnih pobud na evropski ravni, usmerjenih k poenotenju carinskih politik, kot je EGS predvidela za leto 1992.

Z moderno tehniko tudi delo na zemlji lahko nudi zadoščenje

Vse več mladih se odloča za kmetijstvo

Ko mi je urednik poveril nalogo, da nekaj napišem o kmetovanju na Tržaškem, sem se najprej zaprepadeno zamislil in se vprašal, kaj lahko o kmetijstvu sploh napišem. Kmalu sem pa lahko ugotovil, da so bile moje skrbi odveč. Ko sem dejansko začel z delom, sem se znašel pred kopico problemov in podatkov, ki bi zaslužili ne enega, pač pa serijo člankov. O vrsti problematik sem se pogovoril bodisi s tajnikom Kmečke zveze Edijem Bukavcem bodisi z nekaterimi mlajšimi kmetovalci in sicer z Robijem Oto, Dušanom Miličem in Andrejem Miličem.

Danes se mladi sicer odločajo za kmetijstvo, vendar bi bilo napačno trditi, da imamo pred nami obrat v tendenci, saj je pojav vse prej kot masoven. Za ta korak se odločajo redki posamezniki, ki se srečujejo z vrsto zaprek, tako naravnih kot birokratskih. Pravzaprav so si bili vsi intervjuvanci edini, da se skrivajo največje težave prav na začetku. Ko se nekdo danes odloči, da se bo poklicno ukvarjal s kmetijstvom, mora seveda izbrati smer, ki je najdonosnejša, to se pravi mehanizirano intenzivno izkoriščanje zemlje, oziroma obrata, ki ga ima na razpolago. To obenem pomeni, da bo moral investirati ogromna finančna sredstva v nakup strojev in da prva leta sploh ne bo mogel računati na kakšne konkretne dohodke. Dežela, ki je pristojna za finančno pomoč kmetom, sicer nudi izdatna sredstva, vendar samo neznamen del teh med samim delom, denimo med izgradnjo hleva ali ob nabavi traktorja, ki ga mora kmetovalec plačati takoj; večino prispevka namreč izplača veliko pozneje, tako da ob bančnih obrestih, ki jih je treba odplačevati, izgubi prispevek velik del svoje vrednosti.

Veliko je odvisno tudi od uvidevnosti javnih uprav. Okoliške občine se za kmetijstvo zelo zavzemajo. To je odvisno tudi od dejstva, da smo kot manjšina vezani na določen teritorij, brez katerega bi bili obsojeni na propad. Dokler ostane teritorij namenjen kmečkim dejavnostim, s katerimi se ukvarjajo skoraj izključno Slovenci, bo ostal naš. Tega se določeni krogi prav dobro zavedajo in skušajo tam, kjer je to mogoče, iztrgati našim kmetom zemljo. Vprašanje lokacije sinhotrona, ki se bo nahajal na slovenski zemlji, toda na področju tržaške občine, je v tem pogledu naravnost šolski primer.

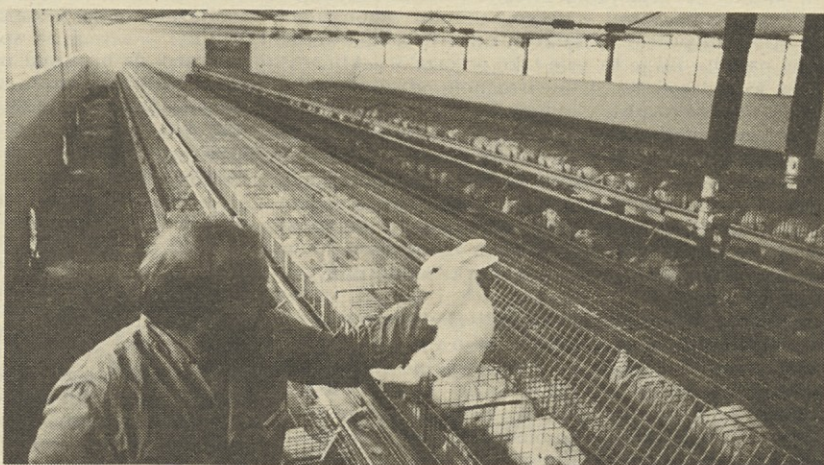
Drugače razmere so na področjih, ki so v pristojnosti okoliških, to se pravi slovenskih občinskih uprav. Dolinska občina je npr. takoj ugodila želji treh domačinov in jim dala v najem približno 12 hektarov zemlje in jim zgradila odsek vodovoda, ki jim bo napajal namakalne naprave. Ker gre za kmečki vodovod, bodo vso vodo dobivali po znižani ceni. Ob tem mi je zajčerejec Dušan Milič povedal, da nekaj takega v Repnici še pogrešajo: sam bi za svoj obrat potreboval okrog 1000 kubikov vode letno, zdaj pa jih po znižani ceni dobi le 240, ker je žena drugače zaposlena; pa tudi, ko bi tudi ona delala na kmetiji, bi jih dobil samo 500.

Boljunčan Robi Ota mi je govoril o drugačnih težavah, ki pestijo poljedelce. Z družabnikom je spomladi leta 1984 zasadil 2600 sadik oljk, ki so že naslednjo zimo podlegle nenavadno hudemu mrazu. Škoda je bila izredno huda, saj so morali nakupiti in nasaditi nove sadike, da o času, ki je potekel, preden so te postale primerno rodovitne, sploh ne govorimo. Sploh pa je rekel, da se mora človek, ki se odloči za kmetijstvo, odpovedati marsičemu, v prvi vrsti počitnicam, saj je polti v njivi največ dela.

Edi Bukavec mi je obrazložil, kaj je danes potrebno za obnovo in razvoj kmetijske dejavnosti: najprej bi moral biti napravljen conski načrt za razvoj kmetijstva, ki bi na regulacijskem načrtu predvideval označitev vseh področij, ki so primerna za kmetijstvo, in njihovo zaščito pred izgradnjo drugih objektov, kot so npr. avtoceste, sinhotroni in podobno (vsak namig na dejansko tržaško situacijo je seveda popolnoma naključen) in končno izgraditev vseh struktur (hlevov, toplih gred, vinogradov ipd.) ter infrastrukturo (vodovodi, ceste, električne napeljave itd.). Nadalje bi bila nujna hitra dobava deželnih finančnih prispevkov, kar pa seveda ostaja ob negibnosti birokracije zgolj utopija. Ob koncu se postavlja še problem organizacije funkcionalne strokovne službe, ki bi

znala s svojo strokovno pripravljenostjo primerno svetovati kmetovalcem na najrazličnejših področjih, od izgradnje obrata do marketinga.

Ob vsem tem se samo po sebi postavlja vprašanje, zakaj se ob objektivnih težavah (naj še omenim, da je kmet na stara leta deležen minimalne pokojnine) tudi mladi še odločajo za ta poklic. Marsikdo mi je rekel, da je to odvisno od želje po neodvisnem delu, saj je kmet sam svoj gospodar. Vendar so se vsi strinjali z mnenjem,

Dušan Milič se je pred petimi leti začel ukvarjati z zajčerejo (Foto Ferrari)

V Prosvetnem domu na Opčinah

Že v ponedeljek začetek prireditve ob Taboru 87

V Prosvetnem domu na Opčinah bo naslednji teden vse živo. Z vrsto kulturnih prireditev se bo namreč pričel Tabor 87.

V ponedeljek, 10. avgusta, bodo otvorili razstavo oblikovalcev Anke in Borisa Selana Sport design in prosti čas. Boris Selan se že več kot dvajset let ukvarja z oblikovanjem in spada v sam vrh sodobnega slovenskega industrijskega oblikovanja. Ustvaril je celo vrsto izvirno zasnovanih svetil in drugih kvalitetno oblikovanih uporabnih predmetov. Izjemno uspešno je njegovo dolgoletno sodelovanje z eno izmed največjih slovenskih tovarn pletenin Rašico. Poleg številnih sejamskih predstavitev izdelkov te tovarne in različnih reklamnih akcij, ki vsebujejo vrsto odličnih grafičnih rešitev, je Selan zasnoval celotno grafično podobo tovarne. V novem času predstavlja nedvomno važno pridobitev Selanovo oblikovanje turističnega in športnega plovila Katamaran, ki ga bo avtor razstavil v openskem Prosvetnem domu. Skupno s čolnom, ki ga sestavljata dva vzporedna, med seboj povezana trupa, bo na Opčinah razstavljen tudi komplet pletenin za jadrnanje, ki so delo Anke Selan.

Na sami otvoritvi razstave bodo predvajali kratek film o treh slovenskih športnikih: Mimi Jaušovec, Bojanu Križaju in Borutu Petriču, Trikrat naši, v režiji ljubljanskega režiserja Jožeta Pogačnika.

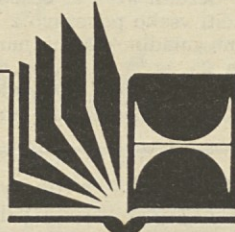
Isti večer bodo otvorili tudi razstavo otroškega krožka lutkovne animacije, ki sta ga vodila člana lutkovnega gledališča Papilu, Maja in Brane Solce, ter sejem novih in rabljenih knjig. Obenem pa bo obiskovalcem na razpolago 17. številka društvenega glasila, ki stopa v peto leto rednega izhajanja. V sredo, 12. avgusta, bo mlada, a že uveljavljena pianistka Katja Milič izvajala skladbe Scarlattija, Mozarta, Haydna, Tajčevića, Skrjabinina in Brahmsa. Naslednji večer bo seniorska dramska skupina SKD Tabor podala predstavo Béseda in opereta v režiji Draga Gorupa, ki je tudi avtor besedila. V petek, soboto in nedeljo se bo Tabor 87 spremenil v značilni praznik na odprtem. V petek bodo kioske odprli ob 17. uri, v večernih urah pa bo obiskovalce zabaval ansambel Feniks iz Ilirske Bistrice. Na dan velikega šmarna, v soboto, bodo v prijetni kostanjenj senčnici na dvorišču Prosvetnega doma stregli z jedajo in pijačo že ob 15. uri, ob 18.30 pa bodo nastopili kotalkarji ŠD Polet. Tudi v nedeljo, 16. avgusta, se bodo obiskovalci lahko okrepčali že ob 15. uri. Tri ure kasneje pa bodo lahko prisluhnili koncertu godbenega društva iz Nabrežine. Oba večera bo za ples igral ansambel Taims.

Scottov Top Gun v kinu Ariston

V areni kinodvorane Ariston bodo v okviru poletnega filmskega pregleda predvajali nekaj filmov, ki so v prejšnji sezoni doživeli velik uspeh med svetovno publiko. 9. in 11. t. m. bo na sporedu sloviti »Top Gun«, Tonya Scotta, ki je bil deležen oskarja za najboljšo filmsko popevko; 12. avgusta bo na vrsti »Betty Blue«, film je režiral Jean-Jacques Beineix, ki je glavno vlogo poveril igralni Beatrice Dalle, nič manj znani in sporni »Platon« pa bo na sporedu od 13. do 15. t. m. Ta film je prejel štiri oskarje, kljub temu da je ameriško kritiko in publiko popolnoma razdvojil. Končno, 16. avgusta bodo predvajali še film »Labirinth« Jima Hensona, v katerem je svoje igralske veščine pokazal znameniti David Bowie.

Filmske predstave v areni kinodvorane Ariston se bodo nadaljevale do 31. avgusta, celoten spored Festivala festivalov pa je mogoče dobiti pri blagajni.

■ Pobudnik tržaškega operetnega festivala Fulvio Gilleri bo dobil posebno priznanje za svoje 40-letno dejavnost na področju gledališča. Priznanje mu bodo podelili 14. avgusta, ko bo v gledališču Verdi na sporedu še zadnja ponovitev operete Clivia. Mednarodno nagrado za opereto pa bodo letos podelili dunajskemu režiserju Ottu Schenku. Gilleri je v svoji dolgoletni dejavnosti »odkril« nekatere znane talente, med temi Massiminija, Binija in druge.

Založništvo tržaškega tiska

Danielle Steel

NJENA DRUŽINA

str. 436, lir 30.000

Roman pripoveduje o usodi mlade žene, ki mora prevzeti vso skrb za družino v svoje roke. Ljubezen, sočutje in razumevanje dajejo smisel njenemu bivanju v ozkem življenjskem krogu, kjer se ne nehalno menjavajo uspehi in razočaranja, srečni trenutki in trpke izkušnje.

Naprodaj v:

TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina in KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica

Zahodni Kras, Zgonik in Dolina naj ne bi imeli samostojnega okraja

Nov predlog KZE o združitvi zdravstvenih okrajev bo povzročil hude težave ljudem okoliških vasi

Tržaška krajevna zdravstvena enota je že pred štirimi leti pripravila načrt za decentralizacijo socio-sanitarnih služb v tržaški pokrajini, da bi tako prebivalstvu »približala« zdravstvene strukture in predvsem starejšim ljudem omogočila boljše zdravstveno oskrbo. Februarja 1983 je glavna skupščina KZE odobrila sklep o ustanovitvi 15 zdravstvenih okrajev na Tržaškem, to je centrov, ki naj bi neposredno skrbeli za zdravstvena, higienska in informativno-preventivna vprašanja določenega teritorija. Po takratnem sklepu so bili okraji racionalno locirani v celotni pokrajini. 12 okrajev je bilo v tržaški občini, zajemali pa so območja posameznih rajonskih svetov. Preostali trije okraji so bili v okoliških občinah, in sicer v devinsko-nabrežinski, v dolinski in v miljski občini. Po takratnem načrtu je bila zgoniška občina vključena v okraj zahodnokraškega, repentabskega pa v okraj vzhodnokraškega rajonskega sveta.

Od odobritve takratnega sklepa so minila štiri leta, zdravstveni okraji pa še niso stekli. Nasprotno, zadnje tedne je prišlo ob tem vprašanju do zapleta, ki bi lahko hudo prizadel predvsem prebivalce okoliških vasi.

Krajevna zdravstvena enota je namreč 23. julija letos naslovila na posamezne rajonske svete pismo s »tehničnimi hipotezami« o razvoju zdravstvenih okrajev na Tržaškem, v katerem pa ni več govora o 15, temveč o 11 ali 12 okrajih. Podpisani predsednik KZE Claudio Bevilacqua pod prvo točko ugotavlja, da je treba zaradi »tehnično-upravnih razlogov« zmanjšati število okrajev na maksimalno 11 do 12 z združenjem nekaterih območij rajonskih svetov in bližnjih občin v skupne okraje. V drugi točki omenja območja 11 okrajev (objavljamo jih na drugem mestu), v tretji pa pripominja, da bi lahko predlagana območja še nadalje »popravili« in jih preuredili na osnovi napotkov prebivalstva in glede na komunikacijsko omrežje v okrajih.

Na sredini seji zahodnokraškega rajonskega sveta je predsednik Slavko Štoka med sporočili seznanil svetovalce z vsebino pisma KZE. Domala vsi svetovalci so že na tej seji negativno ocenili pismo, rajonski svet pa bo o tem vprašanju, ki se neposredno tiče domačega prebivalstva, še podrobneje razpravljajl jeseni.

Negativna ocena je dokaj razumljiva. V odobrenem načrtu iz leta 1983 je imel zahodnokraški rajonski svet svoj zdravstveni okraj, ki je zaobjemal tudi območje zgoniške občine. Za sedež okraja je bil določen Prosek. Po sedanjih »tehničnih hipotezah« Zahodni Kras nima več samostojnega zdravstvenega okraja. Združen je v okraj, ki zajema območje Vzhodnega Krasa in repentabske občine. Sedež tega združenega zdravstvenega okraja (nosil naj bi št. 1) naj bi bil na Opčinah.

Združitev prvotnih »kraških« zdravstvenih okrajev bi seveda najhujše prizadela prebivalce Zahodnega Krasa (Kontovela, Proseka in Križa) in zgoniške občine. Sedež okraja na Opčinah bi bil zanje zelo oddaljen, predvsem zaradi slabih avtobusnih povezav. Celotno območje Zahodnega Krasa ima namreč dobre avtobusne zveze z mestom. Avtobusi vozijo v presledku kakih 20 minut. Tudi zgoniška občina je avtobusno povezana s Prosekom, ne

pa z Opčinami. S Proseka odpelje proti Opčinam (in obratno) le nekaj avtobusov dnevno v dolgih časovnih presledkih. Združeni zdravstveni okraj s sedežem na Opčinah bi torej povzročil ljudem Zahodnega Krasa in zgoniške občine hude preglavice.

Ob ukinutvi zahodnokraškega zdravstvenega okraja bi bila, vsaj kar se tiče avtobusne povezave, smotnejša združitev z okrajem devinsko-nabrežinske občine. Pred meseci so devinsko-nabrežinski župan, zgoniški župan in predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta že razpravljali o možnosti, da bi se prebivalstvo Zahodnega Krasa in zgoniške občine začasno posluževalo novega zdravstvenega sedeža v Nabrežini (ki bo jeseni nared), in sicer dokler ne bi na Proseku zgradili nove zdravstvene strukture.

Zahodnokraški rajonski svet je leta 1982 ugodno ocenil ustanovitev samostojnega zdravstvenega okraja za Zahodni Kras s sedežem na Proseku. Določeno je bil že tudi kraj, kjer naj bi zgradili nov zdravstveni center. Stal naj bi v središču Proseka, »na Mandriji«. Po regulacijskem načrtu je to zemljišče izrecno namenjeno za gradnjo javnih storitev. Če bodo obveljale sedanje »tehnične hipoteze«, zdravstvene strukture na Proseku seveda ne bo.

Podobne težave bo bržda zastavila združitev prvotnega samostojnega dolinskega zdravstvenega okraja v skup-

ni okraj z miljsko občino. Tudi prebivalcem dolinske občine bi namreč nezadostne avtobusne povezane z Miljami povzročale hude preglavice.

Kot smo uvodoma omenili, pušča 3. točka pisma KZE vendarle nekaj upanja za spremembo predloga. Prav zato je pričakovati, da bo prizadeto prebivalstvo odločno odgovorilo na zadnje »tehnične hipoteze«, in tako prisililo KZE k iskanju ugodnejših rešitev.

V pismu je omenjeno tudi, kdaj bodo začeli nekateri okraji delovati. V

prvem trimesečju prihodnjega leta bo steklo delo v 2. okraju (sedež v Ul. Ghiberti 4), v 6. okraju (zdravstveni center na Melari), v 7. okraju (prezidij v Ul. Vespucci), v 8. okraju (Ul. Puccini 50), v 9. okraju (zdravstveni center v Ul. Valmaura) in v 11. okraju (v novem zdravstvenem sedežu v Nabrežini). Za druge okraje ni mogoče predvideti, kdaj bodo začeli delovati, bodisi ker ni še znano, kje bodo imeli svoje sedeže, bodisi ker je treba že obstoječe preurediti, piše v pismu KZE...

Predlog KZE o zdravstvenih okrajih

Tržaška krajevna zdravstvena enota je v svojem pismu rajonskim svetom z dne 23. julija letos predlagala sledeče »tehnične hipoteze« o območjih zdravstvenih okrajev na Tržaškem:

- 1. okraj:** zaobjemal bi zgoniško in repentabsko občino in rajonska sveta za zahodni in vzhodni Kras (skupno 17.237 prebivalcev);
- 2. okraj:** rajonska sveta za Rojan, Greto, Barkovlje in za Novo mesto in Novo mitnico (41.907 prebivalcev);
- 3. okraj:** rajonski svet za Kolonjo in Škorkljo in svetoivanski rajonski svet (31.651 prebivalcev);
- 4. okraj:** rajonski svet za Sv. Vid in Staro mesto (23.876 prebivalcev);
- 5. okraj:** rajonski svet za Staro mitnico (31.604 prebivalcev);
- 6. okraj:** rajonski svet za Kjadin in Rocol (23.119 prebivalcev);
- 7. okraj:** Svetjakovski rajonski svet (23.616 prebivalcev);
- 8. okraj:** rajonski svet za Skedenj in Čarbole (21.749 prebivalcev);
- 9. okraj:** rajonski svet za Sv. Soboto in Naselje sv. Sergija (30.455 prebivalcev);
- 10. okraj:** miljska in dolinska občina (19.552 prebivalcev);
- 11. okraj:** devinsko-nabrežinska občina (8.213 prebivalcev).

Na pobudo KD Kraški dom od 17. do 29. t. m.

Tudi v Repnu pripravljajo poletno središče za otroke

Tudi KD Kraški dom iz Repna že vrsto let skrbi za dnevno poletno varstvo naših malčkov. Repensko društvo je prvo poletno središče priredilo pred dvema letoma. Po vsestranski uspešni izkušnji je društvo poskrbelo, da je pobuda stekla tudi lansko poletje. Poletnih središč se je udeležilo precejšnje število otrok, ki so se pod vodstvom animatork igrali in se zabavali, pa tudi ustvarjali izdelke z raznim materialom in se lotili najrazličnejših risarskih tehnik. Risarji so najrajši pacali s prsti in tako svojevrstno izražali svoj čustveni svet. Kar so mali umetniki ustvarili v poletnih dopoldnevih, so si lahko vsi ogledali v Bubničevem domu v Repnu na razstavi, ki so jo pripravile animatorke ob priložnosti Miklavževega sejma knjige in srečanja s pesnikom Miroslavom Košuto in slikarko Liano Drašek. Animatorke, ki so vse domačinke, se otrokom posvetijo tudi v zimskem času in vsako soboto priredijo malčkom zelo priljubljeno uro pravljic. Poslušalci so v glavnem najmlajši zvesti obiskovalci repenskih poletnih centrov in med doživetim pripovedovanjem pravljic kot v sanjah odpotujejo v deželo palčkov, dobrih vil, hrabrih junakov in vsemogočih čarovnic. Svoja enkratna doživetja nato preišejo na list. Ura pravljic je trenutek, ko se repenski otroci različne starosti lahko srečajo, skupaj poslušajo in rišejo ter se razvedrijo. Čez dober teden pa se bodo lahko zopet živeli v skupinsko dogajanje.

Članice KD Kraški dom so tudi letos poskrbele za petnajstdnevno poletno varstvo malih iz Repna in bližnjih vasi. Poletno središče se bo pričelo v ponedeljek, 17. avgusta, in bo zaposlilo mlade do 29. avgusta. Vsak dan razen sobote in nedelje se bodo udeleženci zbirali kot prejšnja leta pod Rupo, kjer si bodo otroci ustvarili začasen park igre in veselja. Če pa jim bo vreme nagajalo, se bodo zatekli v prostorno repensko telovadnico. Animatorke otroke dobro poznajo in vedo, katere so njihove skrite želje in pričakovanja, tako so pripravile program, ki živčavčkom najbolj ustreza. Otrokom bodo podale nove skupinske igre, s katerimi bodo male prav gotovo presenetile. Predvideno je še risanje, ustvarjanje ročnih del, pa tudi petje, saj se je izkazalo, da otroci radi pojejo, posebno, če tekste pesmi sami sestavijo. Našli pa bodo tudi čas za sprehode in krajše izlete v bližnjo okolico.

Pred iztekom tedna bodo prireditelji poletnega središča razdelili staršem vpisne pole. Vpišejo naj se vsi otroci, ki bi radi še zadnje počitniške dni preživeli v vedri družbi. (bb)

Moka iz nove proste carinske cone

V tržaškem pristanišču se bodo spet vrteli mlini

Po dolgih letih odsotnosti se pšenica in njeni derivati vračajo v tržaško pristanišče. Usahnitev prometa s tem žitom je povzročila opustitev njenega mletja v pristaniški prosti coni, ki ga bodo v kratkem spet začeli v novi brezcarinski coni.

Važno obvestilo šolskih sindikatov za letne suplente

Šolski sindikati CGIL, CISL, UIL opozarjajo letne suplente, ki jih je imenoval šolski skrbnik za prejšnje šolsko leto (1986/87), da imajo na podlagi nedavnega zakonskega dekreta Fanfanijeve vlade pravico do imenovanja tudi za prihodnje šolsko leto 1987/88. Zainteresirani se bodo morali vsekakor od 28. avgusta dalje predstaviti na šolskem skrbništvu po koledarju, ki bo razobešen na oglasni deski skrbništva. Sindikalne organizacije nadalje opozarjajo, da bodo letni suplenti, ki se na določeni dan ne bodo predstavili na skrbništvu, ob pravico do potrditve imenovanja. V primeru nujnih zadržkov morajo zainteresirani morebitno odsotnost opravičiti na skrbništvu vsaj tri dni pred določenim rokom.

Ustavljen ribolov s posebnimi mrežami

Tržaški ribiči so ugodno odgovorili na vabilo, naj se za 55 dni odpovejo lovu s posebnimi mrežami, da bi omogočili razmnoževanje rib. Praktično vsi, ki takšne mreže uporabljajo, so se včeraj predstavili na pristaniškem posestvu in začasno vrnili svoje dovolilnice.

Vabilo vsebuje odlok, ki ga je pred nedavnim izdal minister za trgovsko mornarico v skladu s smernicami Evropske gospodarske skupnosti. Odlok predvideva posebne odškodnine za tiste ribiče, ki bodo od 6. avgusta do 30. septembra opustili lov z globinskimi in letničnimi mrežami, pa tudi za tiste, ki ne bodo nabirali školjk z jeklenimi mrežami. Za vsak dan prostovoljne nedejavnosti bodo lastniki ribiških čolnov prejeli od 110 do 244 tisoč lir, odvisno pač od nosilnosti in starosti plovil, vsak ribič pa še po 25 tisoč lir.

Na Tržaškem kakih 15 ribičev redno uporablja leteče in globinske mreže z ramponi (jeklene mreže za nabiranje školjk pri nas niso v rabi) in vsi so se včeraj predstavili na luški kapitaniji. Resnici na ljubo to niso storili s posebnim navdušenjem. »S 25 tisoč lirami na dan se družina ne more preživljati,« pravijo, »pa tudi privezan čoln stane več, kot znaša odškodnina.« Lastniki čolnov se nekoliko tolažijo s tem, da bodo te »suhe« dneve izkoristili za razna popravila.

Ministrski odlok je naletel tudi na druge kritike. »S takšnimi ukrepi se naše morje ne bo kdove kako obogatilo z ribami,« pravijo izvedenci. »Potrebno bi bilo predvsem ustaviti onesnaževanje voda. V zastrupljenih vodah se pač ribe ne morejo razmnožiti.«

Ekološka gibanja oporekajo deželnemu zakonu o odpadkih

V preteklih dneh je deželni svet odobril zakonski osnutek za odlaganje odpadkov, ki vsebuje nekaj novih prijemov in pozitivnih rešitev, ki pa je po mnenju ekoloških gibanj Italija nostra, Lega ambiente in WWF, v dobri meri še pomanjkljiv in neustrezen. V zvezi s tem so omenjena gibanja izdala tiskovno sporočilo, v katerem med drugim negativno ocenjujejo dosedanje ukrepe Dežele, ki ni znala rešiti temeljnih težav celotnega problema.

V sporočilu je nadalje rečeno, da novi zakon ne vsebuje aspektov, ki bi bili takoj uresničljivi, saj so številni

ukrepi vezani na določena pravila ali pa se sklicujejo na dinamičnost drugih pristojnih teles, ki se tako ali drugače nahajajo v težkem položaju. Na prvem mestu gre tu za Krajevno zdravstveno enoto, večconske prezidije in pokrajinske uprave. Osebe, ki je odgovorno za nadzorovanje odlagališč odpadkov in ki ga imenujejo pokrajine, ne uživa primerenega ugleda in svojega dela ne opravlja na zadovoljiv način. Temu botrujejo zlasti finančni problemi in pomanjkanje osebja. Dežela pa ne predvideva nobene finančne podpore za to službo. Nadalje, novi zakon se sploh ne loteva nekaterih temeljnih problemov, ki so jih ambientalistična gibanja že večkrat predočila. Med temi je tudi zahteva po nekakšni katastrski knjigi, ki bi vsebovala podatke o odlagaliških odpadkov v vsej deželi, podatke o kakovosti in količini odpadnega materiala ter o usedlinah in njihovem vplivu na okolje. Izven strogo tehničnih podatkov pa bi morala Dežela uvesti tudi kampanjo osveščanja prebivalstva, ki bi se moralo seznaniti tudi s koristnostjo sortiranja raznih odpadkov in z novo tehnologijo za njihovo predelovanje.

»Ambientalisti so vselej nasprotovali oddajanju v zakup del za odstranjevanje odpadkov,« je še rečeno v tiskovnem sporočilu, »novi deželni zakon pa tovrstne posle, ki so med drugim tudi dobičkonosni, še spodbuja in tvega, da bomo na naš teritorij uvažali tudi odpadne snovi iz drugih krajev.«

Z vespo trčil v parkiran avto: voznik in sopotnica ranjena

Gasilci so včeraj popoldne pripeljali v bolnišnico na Katinari dva ranjenca, ki sta se lažje poškodovala v prometni nesreči. Gre za 26-letno uslužbenko Barbaro Iozzo iz Ulice Foscolo 84 in za 22-letnega vrtnarja Andreo Bugamellija, ki stanuje v Ulici Foscolo 34.

Bugamelli in Iozzova sta se peljala na vespi 50 proti Ulici Rossetti. Voznik motorja pa je na začetku Ulice Piedimonte nenadoma izgubil nadzorstvo nad motorjem in se zaletel v parkirani avtomobil polo. Motorista in njegovo sopotnico je pri trčenju vrglo na tla. Iozzova se bo morala zaradi številnih udarcev in lažjega pretresa možganov zdraviti 5 dni, za Bugamellija pa so zdravniki napovedali 15 dni zdravljenja. Pri padcu je tudi on dobil pretres možganov, obenem pa si je hujše poškodoval desni komolec. V bolnišnici so obema nudili prvo pomoč in ju nato odpustili domov.

Po 5 dneh odkril bratovo truplo

V svojem stanovanju v Ulici dell'Acqua 26 je umrl 39-letni Luciano Rusconi. Včeraj je truplo našel njegov brat Angelo, ki je prišel k njemu na obisk. Luciano Rusconi namreč že nekaj dni ni odgovarjal na telefon, zato se je brat včeraj dopoldne zaskrbljen odpravil na njegov dom. Dalj časa je zvonil in trkal na vrata. Ker se ni nihče oglasil, je Angelo Rusconi vrgel vrata s tečajev in tako vstopil v stanovanje. V spalnici ga je čakal nadvse žalosten prizor — že močno razkrojeno truplo brata je ležalo na postelji.

Zdravnik je ugotovil, da je Luciano Rusconi umrl pred približno petimi dnevi. Vzrok smrti trenutno še ni znan, kaže pa, da je pokojnik bolehal za hudo sladkorno boleznijo.

Smrt v pedikerskem salonu

V pedikerskem salonu »Claudia« v Ulici sv. Frančiška 11 je včeraj dopoldne umrl 79-letni upokojenec Francesco Lima iz Ulice Matteotti 8. Kot je zdravniku Rdečega križa povedala lastnica salona, 37-letna Claudia Cotič, je Limo nenadoma obšla slabost in se je zgrudil na tla. Reševalci so skušali upokojenca oživiti, a so kmalu sprevideli, da mu ne morejo več pomagati. Zdravnik je ugotovil, da je Lima umrl za srčno kapjo.

Trgovine zaprte tudi v ponedeljek po velikem šmarnu

Združenje trgovcev (Unione commercianti) sporoča, da je bil s sindikalnimi organizacijami zaposlenih in trgovini dosežen sporazum, na osnovi katerega bodo vse trgovine — razen jestvin — zaprte tudi v ponedeljek, 17. avgusta.

Sporazum tudi predvideva, da bodo lahko trgovine v zameno odprte eno nedeljo več v letošnjem decembru, ko je povpraševanje odjemalcev večje.

Komunisti zahtevajo razpravo o Verdiju

Svetovalska skupina KPI v tržaškem občinskem svetu je poslala pismo tržaškemu županu, v katerem zahteva naj občinski svet čimprej začne poglobljeno razpravo o hudih vprašanjih, ki tarejo gledališče Verdi. Komunisti poudarjajo, da bi morali izpopolniti vodstveno strukturo gledališča; le na ta način bi lahko upravni odbor začel končno konkretno delovati. Potrebno je tudi definirati prihodnji program in preprečiti, da bi se sedanji položaj še poslabšal, kar bi v prvi vrsti prizadelo prav zaposlene v gledališču.

Svetovalska skupina KPI je zato predlagala, naj bi občinski svet na seji 4. septembra razpravljajl o gledališču Verdi.

Milijardi za univerzi

Deželni odbor je na predlog odbornika za šolstvo Barnabe odobril 2 milijardi lir namenjeni obnovitvenim delom vseučilišč v Trstu in Vidmu. S temi sredstvi bodo med drugim dokončali tržaški računalniški center in uredili ustrezne požarnovarnostne naprave.

Finančni posegi za univerze spadajo v okvir deželnega zakona iz leta 1985 in jih je vseboval že lanski deželni proračun, ki med drugim predvideva skoraj 4 milijarde lir za triletnje 86/88 za posodobitev univerzitetnih struktur.

Repenska dekleta na delu

Kot smo že poročali v včerajšnji številki, je na Repentabru Kraška ohcet že v zraku. Vsak večer se v galeriji Kraške hiše zbirajo dekleta, ki izdelujejo papirna cvetja. S pletilno iglo zvijajo živobarvni krep papir in med razposajenim klepetanjem in smehom oblikujejo polno pisanega cvetja, ki bo na dan Kraške ohceti krasilo slavoloke na Colu in v Repnu.

Prebenežani naredili obračun letošnje uspele vaške šagre

Čeprav je bilo konec preteklega in v začetku tega tedna v tržaški okolici izredno veliko šager in drugih prirediteljev, se je tako v soboto kot v nedeljo in ponedeljek zbralo na Brežnici v Prebenegu veliko ljudi na tradicionalni šagri. Zadovoljni so bili s koncertom ricmanjskih godbenikov, a tudi s postrežbo, saj so si mogli privoščiti dobrega domačega vina in prigrizka, ki so ga pripravili Prebenežani.

Treba je reči, da so se domačini močno trudili in potili za pulti, točilnimi mizami in ob ognju, na katerem so se pekle razne dobrote. V torek zvečer pa se je več kot petdeset članov in

prijateljev domačega prosvetnega društva Jože Rapotec, ki so se tri dni požrtvovalno trudili, da je bilo gostom kar se da lepo, zbralo na nekakšnem "likofu". Bila je to priložnost, da so se pogovorili o opravljenem delu, predsednik vaškega odbora za šagro Davorin Ota pa je podal neke vrste obračuna, ki je kar zadovoljiv, in se v imenu odbora zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspehu šagre, članom ricmanjske godbe ter seveda vsem obiskovalcem. (mm)

Na sliki: Domačini, ki so pomagali pri letošnji šagri v Prebenegu.

Deželni funkcionarji v Nabrežini na sedežu prostovoljnih gasilcev

V preteklih dneh so si predstavniki dežele ogledali novi sedež prostovoljnih gasilcev devinsko-nabrežinske občine. Župan Brezigar, odbornik za okolje Tuta, načelnik skupine Pertot in podnačelnik skupine Fattori so glavnemu direktorju za gozdove dr. Cravini in dr. Cavaniju iz pokrajinskega ravnateljstva za gozdove ter predstavnikom deželne nadzorne organe za gozdove prikazali delovanje skupine prostovoljnih gasilcev. Skupina, ki je bila formalno ustanovljena leta 1983, je začela delovati leta 1985 in šteje 41 članov. Novi sedež skupine se začasno nahaja v stavbi osnovne šole v Cerovljah, stalni sedež pa bo v občinskem centru za storitve v Nabrežini. Začasni sedež skupine pa kljub temu ustreza potrebam skupine, saj stoji prav sredi teritorija devinsko-nabrežinske občine v bližini gozdnatih predelov in razpolaga tudi s skladiš-

čem za opremo. Najbolj občutena je potreba po primerem prevoznem sredstvu in radijskih sprejemnikih in oddajnikih, ki so potrebni za vzpostavljane vezi, tudi z deželnimi organi za nadzorovanje gozdov.

Deželne predstavnike so seznanili tudi z delom skupine, ki je v zadnjih dveh letih opravila na desetine posegov. Vsi prostovoljni gasilci so opravili pripravljane tečaje, tehnični koordinatori pa se stalno izpolnjujejo, tako da je skupina zmožna kljubovati vsaki situaciji.

Dr. Cravina je izrazil zadovoljstvo nad opravljenim delom prostovoljnih gasilcev devinsko-nabrežinske občine in prikazal posege v prid skupin prostovoljnih gasilcev. Izjavil je tudi, da bo dežela dodelila prevoznostno sredstvo tudi devinsko-nabrežinski skupini. Deželni odbor se je za to že obvezal, saj je bil natečaj za nakup vozil že razpisan.

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1987 - od 27. junija do 14. avgusta.

V nedeljo, 9. t. m., ob 18. uri, bo na sporedu četrti predstava operete CLIVIA N. Dostala. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. Nastopali bodo: Tiziana Sojat, Tiziana Caminiti, Carlo Bini, Elio Crovetto, Riccardo Peroni, Ugo Maria Morosi, Daniela Franchi, Gianfranco Saletta in Giuseppe Botta. Ponovitve bodo: 11., 13. in 14. avgusta. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

koncerti

SKD Tabor — Opčine - Prosvetni dom v sredo, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. Na sporedu: Scarlatti, Mozart, Haydn, Tajčević, Skriabin in Brahms.

razstave

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pultzerju Finaliju.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava del profesorjev SOLE ZA GRAFIKO V BENETKAH.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka - 17.00-20.00, v soboto in nedeljo - 11.00-13.00 in 17.00-20.00.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 odprtje razstave SPORT, DESIGN IN PROSTI ČAS. Oblikovalca Anka in Boris Selan. Režiser Jože Pogačnik bo predvajal svoj film o športu TRIKRAT NAŠI.

razne prireditve

ŠD Jarja - Bazovica prireja v dneh 8., 9., 14., 15. in 16. avgusta tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski. Vsak večer ples z ansambлом Bolero.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom, od 10. do 16. t. m. TABOR 87. V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 odprtje razstave SPORT, DESIGN IN PROSTI ČAS. Oblikovalca ANKA in BORIS SELAN. Predvajanje kratkega filma o športu režiserja JOŽETA POGAČNIKA "TRIKRAT NAŠI". Razstava izdelkov otroškega krožka lutkovne animacije. Sejem novih in rabljenih knjig. V sredo, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. V četrtek, 13. t. m., ob 20.30 BESEDA IN OPERETA - tekst in režija DRAGO GORUP. Izvaja seniorska dramska skupina SKD Tabor. V petek, 14. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, od 20. ure dalje ples z ansambлом FENIKS iz Ilirske Bistrice. V soboto, 15. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nastop kotalkarjev ŠD POLET. Od 20. ure dalje ples z ansambлом TAAMS. V nedeljo, 16. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert GODBENEGA DRUŠTVA iz Nabrežine, od 20. ure dalje ples z ansambлом TAAMS.

izleti

KD Rove-Kolonkovec obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet 15. in 16. avgusta v Cerko z ogledom bolnice Franje in okolice. Za informacije in vpis telefonirati na št. 827528 ob uri kosila.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja 20. avgusta t. l. izlet v Rašćico (Trubarjev dom) — Kočevje (muzej - prvi zbor odposlancev NOB) — Vinico (Župančičev dom). Vpisovanje v torek, 11. t. m., od 10. do 11. ure na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

SPDT prireja jutri, 8. in v nedeljo, 9. t. m., dvodnevni avtomobilski izlet v gorsko skupino SCHOBER GRUPPE v bližini Lienza z vzponom na 3283 m visoki Petzeck. Potrebni sta dobra kondicija in visokogorska oprema. Izlet vodi Lojze Abram. Odhod jutri, 8. t. m., ob 7. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Vpisovanje pri Vojku Slavcu na tel. št. 764832 ob delovnih urah.

šolske vesti

Šolsko skrbništvo sporoča, da bo 28. avgusta objavljen na oglasni deski prvi razpored pozivov prosilcev za poučevanje na drugostopenjskih in umetnostnih zavodih za šolsko leto 1987/88.

razna obvestila

Sklad M. Čuk obvešča, da bo vpisovanje za POLETNO SREDIŠČE NA OPČINAH potekalo samo v ponedeljek, 10. avgusta, na sedežu Sklada, Proseška ulica 133 (nasproti cerkve), od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ker bo zaradi novih zakonskih predpisov število otrok omejeno na 80, bomo pri vpisu upoštevali časovno zaporedje.

Sklad M. Čuk obvešča, da bo poletno središče v Prosvetnem domu na Opčinah začelo z dejavnostjo v ponedeljek, 17. 8. Prihod ob 8. uri, odhod ob 17. uri. Odprto bo vsak dan, razen sobote in nedelje, od 28. 8. 87. Cena 50.000 lir. Vpisovanje 10. 8. 87.

VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA sporočajo, da bodo uradi zaprti zaradi letnega počitka do 31. avgusta.

Na Festivalu Unità in Dela v Nabrežini dne 3. avgusta so bile izrečane sledeče številke: 1. nagrada (5-dnevni izlet v Prago) št. 6305, 2. nagrada št. 2006, 3. nagrada št. 2256, 4. nagrada št. 4490, 5. nagrada št. 9322, 6. nagrada št. 52, 7. nagrada št. 2236, 8. nagrada št. 2263, 9. nagrada št. 8940 in 10. nagrada št. 734. Dobitnik 1. nagrade se mora javiti do 14. t. m. Informacije dobite na Patronatu INCA-CGIL v Nabrežini - tel. 200036.

TPK SIRENA

vabi člane in prijatelje na tradicionalno

KALAMARADO

jutri, 8., in v nedeljo, 9. t. m., na društvenem sedežu na zasutem nabrežju v Miramar-skem drevoredu.

Oba večera igra ansambel Akordi. V nedeljo bo za zabavo poskrbel tudi Vikj Show.

kino

LETNI KINO — ARISTON - 21.30 La mosca, fant., ZDA 1986; r. David Cronenberg; i. Jeff Goldblum, Geena Davis, John Getz, □

LETNI KINO — LJUDSKI VRT - 21.15 Veluto blu, dram., ZDA 1986, 120'; r. David Lynch; i. Isabella Rossellini, Kyle Mac Lachlan.

EXCELSIOR II - zaprto za počitnice. **GRATTACIELO** - 18.00, 22.15 I guerrieri della notte.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 La professoressa erotica, □□

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 The Hitcher, krim., ZDA 1986; r. R. Harmon; i. R. Hauer, Th. Howell, J. J. Leigh, □

EDEN - 16.00, 22.00 Marina... una bestia in calore, porn. □□

FENICE - zaprto za počitnice.

NAZIONALE III - 17.00, 22.15 Telefono rosso, i. Ilona Staller, □□

MIGNON - 17.00, 22.15 Stati di allucinazione, fant., VB 1980, 97'; r. Ken Russell; i. William Hurt, Blair Brown.

EXCELSIOR I - zaprto za počitnice. **CAPITOL** - 16.30, 22.00 Rotta verso la Terra, fant., ZDA 1986, 100'; r. Leonard Nimoy; i. Leonard Nimoy; William Shatres.

LUMIERE - zaprto za počitnice. **VITTORIO VENETO** - zaprto za počitnice.

RADIO - 15.30, 21.30 Intime confessioni e caldi appuntamenti, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, PETEK, 7. avgusta

GOJKO

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.26 - Dolžina dneva 14.31 - Luna vzide ob 19.39 in zatone ob 2.35.

Jutri, SOBOTA, 8. avgusta

KAJETAN

PLIMOVANJE DANES: ob 3.16 najnižje -61 cm, ob 10.05 najvišje 33 cm, ob 15.19 najnižje -10 cm, ob 20.56 najvišje 45 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1014,3 mb ustaljen, veter 10 km na uro jugozahodnik, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lorenzo Pelosin, Stefano Lunardis, Lara Ressi.

UMRLI SO: 80-letni Libero Molinis, 82-letna Rosina Surina vd. Mallich, 81-letna Agostina Zollia, 76-letni Luciano Damiani, 82-letni Antonio Fabris, 77-letna Ines Pullini vd. Pelosi, 43-letni Mario Hrovatin, 86-letni Michele de Palma, 58-letna Igea Sau, 81-letni Domenico Costantino, 66-letni Fabio Vanzini, 59-letni Vittorio Percic, 77-letna Emma Comar, 86-letni Giuseppe Devescovi, 52-letna Giulia Moretti por. Fumani, 85-letni Romeo Mauro.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 3. avgusta, do sobote, 8. avgusta 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Danes se sreča z Abrahamom

MARIO FURLAN

Še na mnoga leta mu kličejo nečak Damiata, Dario in Dean.

menjalnica

Ameriški dolar	1348.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	721,50	Švicarski frank	870.—
Francoski frank	214,50	Avstrijski šiling	102,40
Holandski florint	640.—	Norveška krona	195.—
Belgijski frank	34,20	Švedska krona	204.—
Funt šterling	2125.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1915.—	Španska peseta	9,50
Danska krona	186.—	Avstralski dolar	900.—
Grška dramma	9.—	Debeli dinar	1,60
Kanadski dolar	995.—	Drobni dinar	1,60

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 67001 - 68881
TRŽASKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Sekcija KPI J. Pertot-K. Staro
Prosek-Kontovel

priredi 7., 8. in 9. avgusta na PROSEKU

PAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA

s sledečim programom:

danes, 7. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov;

jutri, 8. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov in ob 16. uri začetek tekmovalstva v briškoli;

v nedeljo, 9. t. m., ob 10. uri odprtje kioskov, ob 18.30 koncert domače godbe, ob 20. uri bo član pokrajinskega vodstva partije pozdravil navzoče.

Vsak dan od 20.30 dalje ples z Lojzetom Furlanom.

Delovali bodo dobro založeni kioski.

prispevki

V spomin na Rozalijo Počkar daruje hči Roža 50.000 lir za Sklad M. Čuk, 50.000 lir za Skupnost družina Opčine, 50.000 lir za KD I. Grbec in 50.000 lir za Dom J. Ukmarja - Škedenj.

V spomin na Rozalijo Počkar daruje Modra Rinzner-Godina 5.000 lir za KD I. Grbec in 5.000 lir za Dom J. Ukmarja.

V spomin na Rozalijo Počkar daruje Adele Pichel 10.000 lir za KD I. Grbec in 10.000 lir za Dom J. Ukmarja.

V spomin na Ano Sancin vd. Žerjal darujeta Luciano in Erminia z družino 10.000 lir za KD V. Vodnik in 10.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Jušte Tence darujeta Ankica in Drago Sedmak 20.000 lir za Dom A. Sirk.

Vesela družba daruje 10.000 lir za ŠD Vesna.

V spomin na drago pok. Milko Grahonjo daruje družina Kapun (Pesek 1) 10.000 lir za cerkev na Pesku in 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gročani.

V spomin na Ljudmilo Grahonjo daruje Lilijana Grahonja 15.000 lir za KD Krasno polje in 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na drago teto Ljudmilo Grahonjo daruje nečakinja Marija Longo z družino 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na inž. Milana Sosiča daruje Ada Orel 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Zofije Sancin vd. Škerlj daruje sestra Suzana 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Jušte Košute vd. Tence darujejo Mari, Zora in Milo z družinami 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Marijo Miklavc vd. Kette, ob 1. obletnici smrti daruje Klavdij Kofol z družino 25.000 lir za KD Rove-Kolonkovec in 25.000 lir za PD Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob pok. Josipa Doljaka daruje Stano Škabar (Repen 78) 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Fernando Pescatore daruje 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina Pescatori daruje 26.800 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Marija Fabjana daruje Vesela z družino 10.000 lir za KD I. Gruden.

mali oglasi

OSMICO je v Zgoniku odprl Miro Žigon. Toči belo vino in teran.

PSIČKA bele barve in z dolgo dlako se je izgubila v Boljuncu. Najditelja naprošamo, naj telefonira na št. 228338.

PRODAM motor gileria RX arizona 125 s prtljažnikom, letnik 1985. Cena 2.400.000 lir, možnost dogovora. Tel. 227478.

PRODAM akacija v česnjeva drva. Tel. 0481/884161 ob večernih urah.

PRODAM kajak z veslom v dobrem stanju ter šotor za 5 oseb. Tel. 200236.

PRODAM vespo PK 125, novo. Tel. 229331.

PRODAM osebni računalnik amstrad-schneider 6128 z barvnim monitorjem in s floppy diskom in veliko programov ter atari 520 ST s floppy diskom in programi. Tel. 302748.

UNIVERZITETNI študent nudi lekcije iz fizike in matematike. Tel. 229347.

V **SAMATORCI** pri Stankotu bo odprta do nedelje osmica. Vljudno vabiljen! **GOSTILNA VETO** na Opčinah išče takarico/točakjo z večletno prakso za strežbo v popoldanskih in večernih urah. Osebo ali telefonsko na št. 211629.

ČE POTREBUJETE razgibavanje in masažo pri raznih poškodbah ali boleznih pokličite od 15. do 16. ure na tel. št. 003867/72398 - pridem na dom.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

MESAR — La boucher, Fr.-It. 1969.
Režija in scenarij: Claude Chabrol. Igrajo: Stephane Audran, Jean Yanne, Antonio Passaglia, Pasquale Fero-ne. Drevi, 7. avgusta, ob 22.40, na RTV Ljubljana.
Ljubljanski studio posveča že več tednov dokaj izčrpno retrospektivo Claudu Chabrolu, enemu najznačilnejših predstavnikov francoskega novega vala. Chabrol je znotraj tega gibanja znan kot poznavalec Hitchcocka in občudovalec njegovega opusa. To privrženost kriminalnemu žanru je tudi uresničil v svojih številnih »črnih«
zgodbah, ki se dogajajo v okolici Pariza in na francoskem podeželju. To niso običajne kriminalke, ko je vse osredotočeno na zločin, na dinamiko zasledovanja in odkritja krivcev. Mučne in zagonetne situacije, ki spominjajo na Hitchcocka, so le okvir za Chabrolovo analizo človekove duševnosti, njegovih najglobljih čustev in strasti. V Mesarju, ki velja za eno največjih njegovih mojstrov, prikaže »nemogoče«
razmerje med učiteljico iz Pariza, ki uči na podeželju, in vaškim mesarjem, ki je bil dolgo let vojak v Indokini. V mirnem kraju se začne veriga nezaslišanih in okrutnih umorov. Marsikdo, med njimi učiteljica, zasumi mesarja...

I VICHINGHI — The Vikings — Vikingi, ZDA 1958.
Režija: Richard Fleischer. Igrajo: Kirk Douglas, Tony Curtis, Janet Leigh, Ernest Borgnine. V ponedeljek, 10. avgusta, ob 20.30, na RAI 1.

Kirk Douglas, rojen leta 1916 z imenom Issur Danielovič Demsky, spada med najizrazitejše obraze povojnega hollywoodskega filma. V svoji več kot 40-letni karieri je upodobil celo vrsto temperamentnih in značajnih junakov z značilno nasilnimi, ciničnimi in vsekakor individualističnimi potezami. Nepozabno je za-beležil s svojim ostrim a srčnim talentom filme najrazličnejših žanrov, od vesterna (*Veliko nebo, Spopad pri O.K. Corralu*) do zgodovinskega (*Spartacus*), vojnega in čistega pustolovskega filma. Prav Fleischerjev film, ki slikovito prikazuje spopade vikinških gusarjev v angleških vodah, je mojstrovina tega žanra in istočasno eden najlepših pustolovskih filmov petdesetih let.

AGENTE LEMMY CAUTION, MISSIONE ALPHAVILLE — Alphaville, une étrange aventure de Lemmy Caution — Alphaville: neznana pustolovščina Lemmyja Cautiona, Fr.-It. 1965.

Režija in scenarij: Jean Luc Godard. Igrajo: Eddie Constantine, Anna Karina, Akim Tamiroff, Howard Vernon. V torek, 11. avgusta, ob 23.50, na RAI 2.

Zemeljske oblasti pošljejo tajnega agenta Lemmyja Cautiona v vesoljsko mesto Alphaville, da bi pripeljal spet na zemljo pobeglega »porega«
znanstvenika Nosferata-Von Brauna. Le-ta je zgradil v čudnem mestu bodočnosti ogromen super-kompjuter ALPHA 60, ki popolnoma nadzoruje in urejuje v vseh pogledih (od službe do ljubezni) življenje tamkajšnjih prebivalcev. Lemmy Caution skuša na vsak način uničiti ta vražji in diktatorski elektronski stroj.

Godard ima, podobno kot drugi režiserji francoskega novega vala (Truffaut, Malle, Chabrol), protisloven odnos —ljubezni in sovraštva hkrati — do ameriškega filma in kulture nasploh. V tem filmu duhovito in ironično obračuna z dvema značilnima prvinama ameriške masmedijske kulture: z znanstvenofantastičnim filmom kot takim in s stereotipnim junakom ameriškega stripa.

VZHODNO OD RAJA — East of Eden, ZDA 1955.
Režija: Elia Kazan. Igrajo: James Dean, Julie Harris, Raymond Massey, Jo Van Fleet. V sredo, 12. avgusta, ob 20. uri, na RTV Ljubljana.

Mladi in nestrpni protagonist tega filma, ki je povzet po znanem Steinbeckovem romanu, si strastno želi »svobodnega«
življenja, zato je v ostrem konfliktu z moralistično nastrojenim očetom, prepira se tudi z bratom, kateremu pobere dekle in škodoželjno razkrije, da njuna mati živi v bordel... Ameriški režiser in pisatelj armenskega rodu Elia Kazan je Steinbeckov tekst oziroma starobiblijski mit o Kajnu in Abelu krepko predelal in posodobil z interpretacijskim ključem psihoanalize.

Z izredno doživeto vlogo se je tudi dokončno uveljavil James Dean kot edinstven in razburljiv interpret mladostnih uporniških značajev. Ta in ostali Deanovi filmi (*Il Gigante, Gioventù bruciata*) so pogosto na sporedu raznih TV, vendar gre tokrat za izvirno filmsko verzijo, tako da imamo možnost poslušati pravi Deanov glas in uživati ob njegovi igralski perfomansi v celoti.

CIAO AMICO — Tchao Pantin — Zdravo Pantin, Fr. 1983.

Režija: Claude Berri. Igrajo: Coluche (Michel Colucci), Richard Anconina, Agnès Soral, Philippe Léotard. V sredo, 12. avgusta, ob 20.30, na RAI 2.

Znani francoski komik Coluche, ki je pred leti umrl v prometni nesreči z motorjem, izjemno nastopa v pričujočem filmu v resni vlogi. Pooseblja namreč osamljenega in zapitega možaka srednjih let, ki dela ponoči na bencinski črpalki in živi brezciljno in rutinsko, dokler ne spozna mladega tatiča, ki se preživlja na razne nedovoljene načine (prekupčevanje mamil, ipd.). Med »izrinjencema«
velemesta se počasi razvije trdna in lojalna prijateljska vez, ki oba globoko spremeni. Nekdanji »volk samotar«
vzljubi spet življenje in začne očetovsko skrbeti za mladega prestopnika, ki se tudi sam skuša izvleči iz »umazanih«
poslov. Njegovi pajdaši mu tega seveda ne odpustijo...

NON C'È PACE TRA GLI ULIVI — Ni miru med oljkami, It. 1950.

Režija: Giuseppe De Santis. Igrajo: Lucia Bosè, Raf Vallone, Folco Lulli, Maria Grazia Francia. V četrtek, 13. julija, ob 14. uri, na RAI 1.

Vojak se vrača s fronte in ugotovi, da mu je bogati kmet iz soseske ukradel ovce in mu celo skuša preslepiti zaročenko. Ko naznani krajo oblastem, žandarji zaprejo seveda njega samega in ne pravega tatu. Nesrečnež se po raznih pripetljah le reši iz zapore in kaznuje krivca.

Danes se nam ždi De Santisov film, upravičeno, naiven ter preveč enostaven in enostranski v predstavljanju socialnih razlik na italijanskem podeželju. Še vedno pa je zanimiv kot dokument povojne italijanske kulture (ne samo filmske), ki je po letu 1945 začela zopet obravnavati brez cenzur vsa najbolj žgoča družbena vprašanja.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

ZUCCHERO FORNACIARI - BLUE'S

Zucchero Sugar Fornaciari je trenutno verjetno najbolj priljubljen pevec na italijanskem glasbenem tržišču. Pred nedavnim je gostoval tudi v Trstu na Gradu sv. Justa in lahko smo se še enkrat prepričali, da je Zucchero pravi in originalni blues-man s sicer zelo ironičnimi in satiričnimi teksti, a s presneto resno glasbo.

Nosilna pesem tega novega albuma je *Rispetto*, vendar tudi ostale ne bodo tako kmalu šle v pozabo, kot recimo *Con le mani, Pippo, Bambino io, Bambino tu, Hey Man, Hai scelto me...*, saj so odlično aranžirani, zapeti in zaigrani motivi. Da je Zucchero uresničil načrt za ta long play, imajo marsikatero zaslugo tudi znani sodelavci, ki so mu priskočili na pomoč. Med njimi najdemo Cockerja, klaviature sta mojstrsko igrala David Sancious (že s Springsteenom) in Bryan Auger, baje do danes največji in edini poznavalec Hammonda. Omeniti moramo vsaj še prisotnost Clarenca Clemmons, saksofonista Springsteenove skupine The E Street Band, in za zaključek še skupino Memphis Horns, ki je že sodelovala pri večjih svetovno znanih in tudi zelo uspešnih diskografskih objek-

tih, kot sta npr. Otis Redding in So Petra Gabriela.

Ne glede na vsa ta imena in njihovo pomoč je Zucchero Fornaciari izreden talent, plošča pa eden zelo redkih dobrih izdelkov, ki nastajajo v Italiji. Seveda je delo z že omejenimi sessionmen zelo prijetno in omogoči tak podvig, kljub temu pa ne smemo podcenjevati neprecenljivih pevskih sposobnosti Sugarja, ki bo v bodoče lahko pripravil svojim fansom in ljubiteljem rhythm & bluesa še marsikatero kvalitetno presenečenje.

✂ —————

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Portomatto 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Le spie vengono dal semifreddo (kom., It. 1965, r. Mario Bava, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia, Vincent Price) 15.45 Risanka: Rosaura 16.30 Risanka: Disneyev svet - Il cavallo del West 17.15 Aktualnosti: Danes v parlamentu 17.25 Nanizanka: Racconti fantastici - Ligeia forever (2. del) 18.30 Portomatto (2. del) 19.40 Almanah in vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Totò a Parigi (kom., It. 1958, r. Camillo Mastrocinque, i. Totò, Sylva Koscina, Lauretta Masiero) 22.25 Dnevnik 22.35 Dnevnik - posebna oddaja 23.35 Glasbena oddaja: Poletni rock - Rock stars (2. del) 0.10 Dnevnik - zadnje vesti	11.55 Risanka: Yakari 12.10 Nad.: Una storia viennese 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - šport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec, risanka Dick Tracy in nanizanka Blondie 16.50 Film: La vita ricomincia (dram., It. 1945, r. Mario Mattoli, i. Alida Valli, Eduardo De Filippo) 18.15 Aktualnosti: Iz parlamenta 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason 19.30 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Kabaret: Per chi suona la campanella 21.30 Glas. oddaja: Improvvisando 22.30 Dnevnik 22.45 Inf. oddaja: Poletni almanah 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Film: Un elmetto pieno di... fifa (kom., Fr. 1970, r. Marcel Camus, i. Peter McEnery, André Bourvil, Sophie Desmarests)	19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.30 Informativna oddaja: La Roma di... Paolo Portoghesi 20.00 Izobraževalna oddaja: Živeti v glasbi - Glasba skupaj (pripravila Maria Paola Turrini Grillo, rež. Domenico Massimo Pupillo, 8. del) 20.30 Nanizanka: I Professionals - Corsa cieca 21.30 Dnevnik 21.45 Film: Buffalo Bill (western, ZDA 1944, r. William Wellman, i. Joel McCrea, Maureen O'Hara, Linda Darnell) 23.10 Dokumentarna oddaja: Planetarij - Radoveden pogled med poletne zvezde (pripravila Gianni Poli in Biancamaria Pontillo) 23.25 Dnevnik - zadnje vesti 23.30 Deželne vesti 23.40 TV film: La resurrezione di Broncho Billy (1970, r. James Roks, glasba John Carpenter, i. Johnny Crawford, Kristin Nelson)	18.30 Poročila 18.35 Osnovna šola tenisa 18.40 Otroška nadaljevanka: Dr. Who (VB, 1. del) 19.10 Risanka 19.26 Vreme in dnevnik 20.00 Nadaljevanka: Brezčasna dežela (Avstral., 1980, i. A. P. McGregor, P. Collingwood, 2. del) 20.55 Dokumentarna serija: Zgodovina izumov - Izumi za ubijanje (v Vaudoyu blizu Pariza nam bo "Ordre francoskih arkebuzirjev" razkazal najpomembnejša odkritja v neizčrpnih zakladnici orožja, od loka do mavzerice. V Satoriju nam bo polkovnik Royer nakazal razvoj od pušk kalašnikov in M 16 do današnjega orožja. Videli bomo še mnogo izumov namenjenih mučenju, kraji, ubijanju in kaznovanju.) 21.50 Pop delavnica (3.del) 22.25 Dnevnik 22.40 Zabavna oddaja: Poletna noč, nato film Mesar (Fr.-It. 1969, r. Claude Chabrol)	17.00 Otroški spored: Il sabato dello zecchino 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Koncern Montedison kupil rafinerijo Aquila TRST — Srečanje SSK-PSI o zaščitenem zakonu za Slovence TRST — Plave ribe na jedilniku tržaških restavracij TRST — Porast osebnega prometa na mejnih prehodih v juliju TRST — Potujoči pevci in risarji REPEN — Jadranovci začeli s pripravi na prvenstvo 19.30 TVD Stičiče 19.45 Nadaljevanka: Veronica 20.30 Koncert: Brahmsove simfonije z Leonardom Bernsteinom 21.50 TVD Vsedanes 22.05 S 3. mednarodnega liričnega natečaja Mario del Monaco (1. del) 23.10 Dokumentarec: Gradovi - Zgodbe v zgodovini

CANALE 5	ITALIA 1	EUROTELEPADOVA	TELEFRIULI	TELEQUATTRO
8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanki: La grande vallata, 9.30 Alice 10.00 Film: S.O.S. Limousine (kom., ZDA 1983, r. Terry Hughes, i. John Ritter, Susan Dey, Lainie Kazan) 11.30 Nanizanki: Lou Grant, 12.30 Bonanza 13.30 Nadaljevanka: Colorado 14.30 Film: Dirottamento (dram., ZDA 1973, r. Leonard Horn, i. David Janssen, Keenan Wynn, Ronald Feinberg) 16.00 Nanizanke: Kate & Allie, 16.30 L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Nadaljevanka: Ritorno a Eden 22.20 Nanizanke: Top Secret, 23.20 Lottery, 0.20 Sceriffo a New York	8.30 Nanizanka: La strana coppia 9.00 Film: Baciarmi, Kate! (glas., ZDA 1954, r. George Sidney, i. Kathryn Grayson, Howard Keel, Ann Miller) 10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 13.00 Hardcastle and McCormick 14.00 Zabavna oddaja: Dee-jay Beach	13.00 Risanki: Io sono Teppei, Judo Boy 14.00 Nadaljevanka: Happy end 15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone 16.30 Risanke 19.00 Nanizanka: Sanford and Son, 19.30 Laredo 20.30 Film: L'uccello migratore (kom., It. 1973, r. Steno, i. Lando Buzzanca, Rossana Poes-tà)	12.30 Nanizanka: George 13.00 Medicinska rubrika 13.30 Nad.: Marta 14.30 Nanizanka: I cercatori d'oro 15.00 Drazba: Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.45 Nadaljevanka: Scacco matto 19.00 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemščini 20.30 Variete: Cari amici vicini e lontani 22.30 Dnevnik 23.30 Nadaljevanka: I fratelli Karamazov 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 7.25 Dobro jutro otroci; 8.05 Dober dan z; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Komorna glasba; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Jeršinovec; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 O morju in pomorščakih; 0.05 Nočni program.

Če se stvari ne uredijo ne bo košarkarskih tekem?

Tudi v športni hali pri Madonnini morajo spoštovati varnostne predpise

Včeraj zjutraj so na goriški prefek-turi funkcionarjem in tehnikom komi-sije, ki skrbijo zato, da se spoštujejo predpisi o varnosti v vseh lokalih, kjer se ljudje zbirajo, zastopniki košarkar-ske ekipe Segafredo, orisali načrt po-sodobitve športne hale na Madonnini, oziroma, boljše povedano, načrt kako narediti vse kar je potrebno, da bo ta velika naprava odgovarjala varnos-tnim predpisom. Strokovnjaki prej omenjene komisije so namreč ugotovi-li, da niti ta športna hala, ki je bila zgrajena komaj pred nekaj leti, ne odgo-varja sedanjim predpisom o varnosti.

Gre za precej stroge predpise, ki so jih v Rimu sprejeli potem, ko je prišlo do nekaterih nesreč v kinodvoranah, na plesiščih, razstaviščih ter še kje drugje. Vse te nesreče so terjale precej smrtnih žrtev, zaradi česar se je državna oblast lotila temeljite akcije, da pregleda vse take prostore za zbi-ranje ljudi v državi. Več dvoran so za-prili, v njih prepovedali razne priredit-ve, dokler jih niso lastniki posodobili in priredili tako, kot je določeno v za-konu.

Pri nas na Gorškem smo imeli več takih primerov. Najprej je bilo na vr-

sti plesišče Excelsior v Ronkah. Sledili so še nekateri podobni lokali. Na vrsto so prišle tudi nekatere stare kinodvo-rane. Potem so bili na vrsti nekateri domovi za kulturne ter druge priredit-ve, med katerimi Kulturni dom v So-vodnjah in Sedejev dom v Števerjanu. Omejitve so za nekatere prireditve v Domu Andreja Budala v Štandrežu. V Verdijeve gledališče v Gorici so mo-rali marsikaj popraviti, kljub temu pa dvorana ne odgovarja vsem predpi-som. Goriška občina, ki je postala las-tnik, jo bo sicer v prihodnjih letih po-pravila. Pred časom so bile težave tudi z dvorano Unione Ginnastica gorizia-na, kjer so morali omejiti nekatere pri-reditve. Z obilnim deželnim prispev-kom so to dvorano popravili. Marsika-tere prireditve ni več mogoče imeti na gorškem gradu. Prav tako je bilo tre-ba marsikaj dodati ter prirediti na grajskem dvorišču, kjer predvajajo fil-me in kjer so druge prireditve. Še bi lahko naštevati. Dodajmo, da imajo podobne težave povsod v državi. Tudi v Trstu tako s Kulturnim domom, kot z Verdijeve gledališčem ter dvorano Rossetti.

Sedaj je pri nas na vrsti športna hala pri Madonnini. Upravljanje te ni prav jasno. Zgradila jo je v rekordnem času Unione Ginnastica Goriziana. Uporablja pa jo in tudi upravlja košar-karska ekipa Segafredo, ki je sedaj lo-čena od UGG. Za popravila, ki jih za-hteva komisija, bi bilo potrebnih več desetlin milijonov. Društvo Segafredo pravi, da jih nima, UGG prav tako ne. Zaprošili so Goriško občinsko upravo, da bi jim priskočila na pomoč. Morda z izrednim prispevkom, ne moremo namreč uvideti, kako bi lahko občinska uprava vložila denar v stavbo, ki ni njena in ki je niti ne uporablja. O tem so najbrž že včeraj razpravljali na seji občinskega odbora.

Če dela ne bodo pravočasno konča-na, obstaja možnost, oziroma nevar-nost, da ne bi mogli tu odigravati pr-venstvenih tekem košarkarske ekipe Segafredo. Seveda so v Gorici prepri-čani, da bodo našli pravilno rešitev, sicer bi bilo nekaj tisoč navijačev ob športni užitek. Kaj takega pa si v Go-rici ne moremo pripočiti, še zlasti za-radi tega, ker gre za pri nas najpopu-larnejši šport.

Sodeloval naj bi tudi Dunajski modni muzej

Na sejmu Flashmoda prostor za petsto gledalcev defilejev

V največjem paviljonu na gorškem razstavišču bodo uredili prostor za modne defileje, tako da bodo zadostili vsem zahtevam. Na gorškem modnem sejmu bosta sodelovala tudi Inštitut za srednjeevropska srečanja in Dunajski modni muzej.

To sta pomembni vesti o pripravih za jesenski modni sejem, ki bo sredi septembra. O tem sta govorila pred-sednik Trgovinske zbornice Enzo Bevilacqua in direktor sejemске ustanove Maurizio Tripani.

Modni defileji so imeli velik uspeh v prvih dveh izvedbah sejma. Vendar ni moglo kdovekaj ljudi vanjo, ker so bili v doslej edinem primernem pro-storu, to je v kongresni dvorani. Od-tod protesti ljudi, ki so prihajali na sejmische v prepričanju, da bodo sledili tudi modnemu defileju. Na voljo je bilo več rešitev. Izbrali so tako, da bodo v paviljonu D postavili tako strukturo, ki bo omogočila petsto se-dečim ljudem, da vidijo modni defile. V paviljon bo lahko prišel vsakdo, ki bo plačal vstopnico za sejmische.

Na dveh dosedanjih sejmih Flashmoda so sodelovali tudi goriški po-krajinski muzeji ter nekateri zasebni zbiralci modnih oblačil. V arhivu go-riškega misleca Michelstaedterja, kot tudi v drugih arhivih, je precej poda-

tkov o oblačenju (ne)Goričanov v pre-teklosti. To bodo prikazali na goriš-kem sejmu. Stopili so tudi v stik z Du-najskim modnim muzejem, da bi na enem izmed bodočih sejmov razstavili oblačila, ki so bila svojčas v modi v avstrijskem cesarstvu, to se pravi tudi v Gorici.

Govora je bilo tudi o nekaterih dru-gih organizacijskih vprašanjih. V up-ravni odbor sejemске družbe je vsto-pil zastopnik gorških trgovcev Mario Morassi. Stopili so v stik z znanimi videmskimi trgovci, da bodo ti raz-stavljali na gorškem sejmu. Sklenili so tudi omogočiti ustanovam in društvom, da bodo lahko z nižjimi tarifami uporabljali kongresne dvorane v času, ko tam ni sejmov.

Urnik bazena

Občinski bazen na Rojcah je v tem mesecu na razpolago kopalcem ob delavnikih od 13. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 20. ure. Pri-hodnji mesec bo odprt vsak dan od 10. do 20. ure.

razna obvestila

Državna knjižnica v Ulici Mameli v Gorici je zaradi počitnic in poletnega čiščenja zaprta od 14. avgusta. V teh dneh bo odprt le urad za posojanje knjig in sicer ob delavnikih med 10. uro in 11.30.

Občinska knjižnica v Doberdolu bo zaradi dopusta zaprta od 10. do 21. av-gusta.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle pri-re-di v nedeljo, 13. septembra, ob 15.30 pri Jordanu Semoliču v Jamljah tradicionalni piknik. Do 7. septembra vpisujeta Et-tore Moro in Marijan Semolič.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev pri-re-di v soboto, 15. t. m., izlet v Svatne pri Šentjakobu v Rožu na Koroškem za ogled predstave Miklova Zala na pro-stem. Odhod v popoldanskih urah, večer-ja na Koroškem, povratek po večerni predstavi. Za izlet je na voljo le malo mest. Vpisovanje samo v ponedeljek, 10. t. m., od 10. do 12. ure na sedežu društva.

Društvo upokojencev prireja izlet tudi v nedeljo, 23. t. m., in sicer v Karnijo in Režijo z ogledom jezera Cavazzo, obi-skom muzeja v Tolmeču, kosilom na Ra-venci, kjer bo tudi srečanje z Rezijskimi kulturnimi ustvarjalci. Vpisovanje 10. in 11. t. m. na sedežu (od 10. do 12. ure) in pri poverjenih.

Občina Doberdob priredi 7. in 8. sep-tembra izlet za upokojence na Plitvička jezera in v Zadar. Cena izleta je 120 tisoč lir, od katerih bo Občina križala 40 tisoč. Celotno vplačilo ob vpisu na Občini. Kdor nima potnega lista, naj prinese s seboj izkaznico in dodatnih 6.285 lir za skupni potni list. Vpisovanje na Občini do zasedbe prostorov ali najkasneje do četrta, 13. t. m.

Slovensko planinsko društvo v Go-rici pripravlja v dneh okrog velikega šmarna vzpon na Jalovec. Informacije in prijave pri Branku Kuzminu tel. 882179.

kino

Gorica

GRAJSKO DVORIŠČE (Pregled za na-grado Amidel) 21.00 »Hannah e le sue sorelle«. Rež. Woody Allen.

VERDI Zaprto.

CORSO 18.00-22.00 »L'iniziazione«. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Marina e il suo cinema«. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Svet je poln oženje-nih moških«.

DESKLE 19.30 »Blade Runner - Iztreblje-valec«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Comunale 2, Ul. Aulo Manlio 14, tel. 480405.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Bramo Maria vd. Morassi iz bolnišnice Sv. Janeza od Boga v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Slave Mikulus vdove Figelj

se zahvaljujemo sorodnikom, daroval-cem cvetja in vsem, ki so prisostvovali zadnjemu slovesu.

Hčeri z družinama

Oslavje, Gorica, 7. 8. 1987

Onesnažena voda pred kopališčem Marina Julia

Kljub prepovedi o kopanju se letoviščarji močijo v morju

Pisali smo, da je že več kot mesec dni prepovedano kopanje na plaži Marina Julia pri Tržiču. Tukajšnja ob-činska uprava ne more namreč v krat-kem času urediti vprašanja odtoka od-padlih voda. Za to bodo potrebovali več časa, zaradi česar najbrž letos ko-palci ne bodo prišli na plažo Marina Julia. Zaradi tega bodo utrpeli škodo gostinci, ki so tam postavili na lastne stroške sončnike, čolne in vse ostalo, kar je na plaži potrebno.

Škodo so utrpeli tudi v kampu Albatros, ki je sicer vzorno urejen. Tu imajo plavalni bazen. Na prospekth piše, da prebivalci kampa imajo mož-nost uporabljati rezervirano plažo, tudi tu pa je kopanje prepovedano. Zaradi tega so nekateri nemški in av-strijski turisti zahtevali delno povračil-o denarja. Ker ga niso dobili v kam-pu, bodo protestirali pri domačih agencijah, kjer so rezervirali bivanje. Zaradi tega so šli na županstvo v Tržič in tam dobili potrdilo, da je zaradi on-seznaženja kopanje v morju prepove-dano.

Kljub opozorilom na tablah in kljub temu, da je tu v teh vročih dneh zelo malo ljudi (vrste sončnikov samevajo), vidimo lahko marsikoga, ki gre v vodo kljub prepovedi in nevarnosti. Med njimi nisosamo tujci, za katere bi la-hko veljalo, da ne znajo brati italijan-skih napisov, marveč tudi številni Ita-lijani.

Dežurna zdravniška služba

Dežurna zdravniška služba v bolniš-nicah goriške pokrajine deluje z na-slednjim urnikom: ob delavnikih med 20. in 8. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 14. (s pričetkom na predpraz-nični dan) in 8. uro naslednjega delav-nika. Dežurna zdravniška služba je na razpolago v Gorici, Ul. Vittorio Vene-to, tel. 30011; v Krminu, Drevored Vene-zia Giulia, tel. 62111; v Tržiču, Ul. Rossini, tel. 75181 in v Gradežu, Ul. Marchesi, tel. 0431-80251.

V polemiko se je oglasila tudi levica

Različna gledanja na položaj znotraj socialistične stranke

Medtem ko v drugih strankah miru-jejo, v socialistični prav v tem počit-niškem času nekaj vre. Pisali smo že, da je pred kakim tednom prišlo do združitve dveh skupin, ki sta bili na spomladanskem kongresu ločeni, to je pristašev Area Craxi in reformistov, ki skupno predstavljajo nekaj več kot 40 odstotkov članstva, vsaj upoštevajoč rezultate zadnjega kongresa. Na kon-gresu in tudi po njem je prišlo do čud-nih povezav. Pristaši Area Craxi in le-vica so šli na kongres enotno in skoro dosegli polovico glasov. Nekaj več od petdeset odstotkov pa je prejela sku-pina tajnika Blasiga, ki je bil po kon-gresu povezan z reformisti. Tajnika so volili neposredno na kongresu.

Sedaj so se razmerja slj spremenila. O tem smo že pisali kot tudi o zahtevi, da tajnik odstopi. V polemiko se je vključila tudi levica. Iz tiskovnega po-ročila povzemamo, da so na sestanku člani levice razpravljali o tem. Čeprav je prišlo do drugačnega položaja levi-čarska struja meni, da niso mimo raz-logi, ki bo pred kongresom botrovali skupnemu nastopu levice z Areo Cra-xi. Na kongresu in tudi po njem so si želeli čimveč enotnosti v stranki. Soci-alistična levica jasno hoče nove prij-me v vodenju pokrajinske federacije PSI.

Pravijo, da bo v socialistični stranki v tem počitniškem avgustu zelo vroče, in da bodo imeli tudi sedaj precej se-stankov, da bi se položaj razčistil.

V Tržiču pogreb urarja Vergila Bratine

V Tržiču so včeraj pokopali dekana tržiških urarjev Vergila Bratino. Bil je star 81 let. V Tržič je prišel iz rojstne-ga Križa na Vipavskem sredi trideset-let let. Na osrednjem korzu je odprl trgovino in popravilnico ur in postal

zelo priljubljen med domačim prebi-valstvom. Njegovo trgovino so obisko-vali tudi Kraševci. Lani je znani urar slavil petdesetletnico neprekinjenega delovanja. Dobil je laskava priznanja.

Sin Valentino nadaljuje očetov po-klic; drugi sin Franco je bil tudi ob-činski svetovalec krščanske demokra-cije v Tržiču, sedaj je vodilni funkcionar v Konzorciju za industrijski razvoj Tržiča, poleg niju sta še dve hčeri, Florijana in Nadja.

Trčenje na križišču

Na križišču med ulicama Alviano in Kugy, ki je že večkrat bilo prizorišče prometnih nesreč, je včeraj zjutraj okoli 8.30 prišlo do trčenja, v katerem so bile ranjene tri osebe, k sreči vse brez hujših posledic. V nesreči sta bila vpletena ford fiesta, ki ga je upravljal mlad Goričan in renault 12, v katerem so se peljali štirje Ljubljancani.

Renault je privozil po Ul. Alviano in verjetno ni opazil drugega avtomobi-la, ki je vozil po Ul. Kugy. Fiesto je upravljal 22-letni Campestrini Stefano, bivajoč v Ul. Donizzetti 17. V nesreči so bili ranjeni trije od štirih potnikov v ljubljanskem avtu.

Največ časa, predvidoma 30 dni se bo zdravil voznik, 64-letni Franc Kom-ljanc iz Ljubljane, Roški Ušenk 9/A. Ugotovili so mu zlom več reber in druge poškodbe v prsnem košu. Nje-gova 20-letna hčerka Marjeta udarec v čelo in odrgrnine po nogah. Okrevala bo v 10 dneh. Svakinja 62-letna Kristi-na Hribar je dobila lažje poškodbe, za-radi katerih se bo zdravila nekaj dni. Nepoškodovana je ostala 64-letna Komljamčeva žena Milka, prav tako pa tudi Campestrini.

Ranjenecem so nudili prvo pomoč v splošni bolnišnici in jih nato pospre-mili v šempetrsko.

predvsem z otroki, ki so dandanes precej živahni.«

»Sploh se nimam kaj pritoževati. Z učiteljicami sem imela pravi prijateljski odnos. Večkrat smo se pogovarja-le, pa ne samo o šoli. Še zdaj me ne-katere občasno obiščejo. Z otroki sem se dobro razumela. Seveda so vedno bili nekateri, ki so bolj nagajali in na-merno mazali po razredu. Tedaj sem jih malo pokarala, pa je bilo vse v redu. Kljub temu so se do mene obnašali s spoštovanjem, zato sem jih ime-la zelo rada. Še danes, ko gredo mimo moje hiše, me vedno pozdravijo, jaz pa žal nekaterih ne poznam več.«

»Po 26 letih dela kot postrežnica se vam danes toži po vaši zadnji službi?«

»26 let je predolga doba, da bi sedaj ne čutila pomanjkanja vesele otroške družbe in dela med prijaznimi ljudmi. V vsem tem času nisem dobila nobe-nih pritožb, zato mislim, da sem svojo dolžnost dobro opravila. Obračun dol-goletnega dela je torej nadvse poziti-ven.«

ALENKA FLORENIN

Službo sta opravljali Angela in Zmagica Ziani

Mati in hči sta več kot petdeset let skrbeli za red in čistočo v sovodenjski šoli

Pred časom je šla v zasluženi pokoj dolgoletna postrežnica osnovne šole v Sovodnjah Zmagica Ziani, poročena Tomasini. V vasi jo vsi zelo dobro po-znajo, predvsem otroci, saj je z njimi imela največ opravka, ko je še skrbela za šolo. Z družino biva prav nasproti nove stavbe, tik zraven hiše, kjer je danes telovadnica, pa je stala stara stavba. Pri delu ji je včasih priskočil na pomoč njen mož, to predvsem v stari šoli, ko je bilo čiščenje prostorov naporno in večkrat tudi nevarno. »Šipe v stari šoli so bile narejene vo-doravno, zato sem se morala nagniti navzven s celim hrbtom, da sem jih lahko od zunaj počistila. Otroci pa so stali spodaj pod oknom in pazili, da ne padem v globino. Zelo so bili v skrbeh. Tak odnos so imeli vseh 26 let,« nam je povedala sogovornica.

Postrežništvo je v njeni družini tra-dicija. Mama Angela je tole službo opravljala od leta 1926 do 1959, se pra-

vi tudi v času vojne in hudega zatira-nja Slovencev.

»Kljub težkim časom, mama ni doži-vela velikih krivic. Seveda so bile vse učiteljice Italijanke in je bila sloven-ščina povsod prepovedana. Nikoli pa je ni nihče užalil ali grobo ravnal z njo, to pa zaradi njenega blagega značaja. Veste, moja mama je bila zelo potrpežljiva in tiha, vsako grdo besedo je molče požrla. Brez dvoma ji je v 33 letih dela rekla kdo kaj žalega, ona pa ni nič odgovorila in je raje potrpela. Zanimala se je le za svoje delo, ki ga je tudi zelo vestno opravl-jala. Zato so jo imeli otroci radi in predstojniki tudi. Takrat so učiteljice živele kar na šoli ali na občini, ona pa je poskrbela za kurjavo in bivališ-če. Nihče ni imel niti najmanjše pri-tožbe. Sama sem ji pomagala nositi težke košare drv iz šole na občino. V prisotnosti učiteljev nisva nikoli sme-li govoriti slovensko. Spominjam se, da naju je nekoč ravnatelj zaradi tega

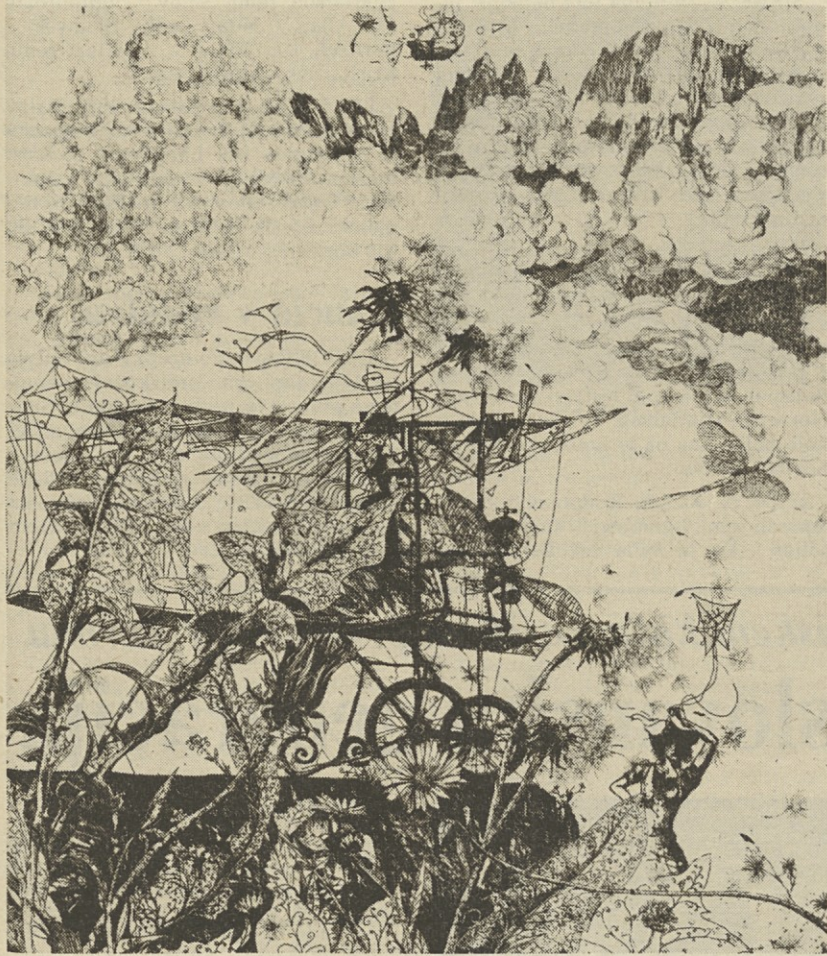
nahrulil. Mamo sem hotela nekaj vprašati in ko se je prikazala na oknu, sem ji kar zakričala, seveda v slovenščini. Takrat je prihitel ravnate-lj iz šole in zavpil: »Qui si parla solo italiano!« Bilo je edinkrat, ko se je razjezil nad mamo.«

Kruta usoda je hotela, da je gospa Zmagica stopila v službo prav na dan materinega pogreba. Po 21 letih dela v tovarni je prevzela materino službo.

»Večino let sem delala v stari šoli, nekaj pa tudi v novi. Delo je bilo v obeh stavnah enako, razlika je bila le v tem, da se je v novih prostorih bolj poznalo kot v starih. Največji napor so v stari šoli predstavljala drva, ki jih je bilo treba nositi po stopnicah iz skladišča v zgornja nadstropja. To pa sem delala že nekaj ur pred pričet-kom pouka, tako da so bili otroci na toplem od prve ure naprej.«

»Najbrž je v 26 letih dela prišlo do kakih nesporazumov ali nevesčnosti,

Osemdeset grafikov na Trienalu v Gradežu

MARKO WALTRITSCH

GRADEŽ — Odkar imajo v Gradežu kongresno palačo vsako leto prirejajo v njej pomembne likovne razstave, ki običajno presegajo ozko krajevni pomen. To so razstave širšega italijanskega pomena, ter vsaka tri leta, širokega evropskega pomena.

Taka je sedanja razstava, razstava Triennale evropske grafike, ki jo tu prirejajo že v tretje. Odprli so jo pred dvema tednoma, na voljo obiskovalcem bo tja do srede septembra. Odprta je do poznih večernih ur, tako da si jo lahko ogledajo tudi turisti, ki se čez dan sončijo na plaži ali kako drugače uživajo poletne počitnice.

Gre za pomembno razstavo, na kateri sodeluje okrog osemdeset likovnih umetnikov iz enaindvajsetih evropskih držav. Iz vsake so svoja dela poslali štirje že uveljavljeni umetniki. Povprečno vsak po tri dela, tako da vidimo razstavljenih okrog 240 likovnih stvaritev. Gre seveda za grafična dela različnih šol in z različni tematično, tako da se gledalec v tako velikem številu razstavljenih grafik marsikaj težko znajde. V pomoč mu je zajeten, 270 strani obsegajoč katalog, kjer so podrobno opisani vsi likovniki, objavljenih pa je tudi precej reprodukcij njihovih del.

Ob letošnjem Trienalu je zanimivo to, da je dobil trajnejšo in trdnjejšo organizacijsko obliko. K sodelovanju je pristopila tudi Goriška pokrajinska uprava, ki se je poslužila uslug strokovnega osebja svojega Pokrajinskega muzeja. Deželna uprava je tudi dala večji prispevek kot ob prejšnjih dveh izvedbah. Občina Gradež je kot običajno prispevala svoje, t.j. kongresno palačo ter nagrado za petnajstdnevno bivanje zmagovalca na

enem od otočkov Gradeške lagune. Dobili so tudi sponzorja, in sicer porcenonsko tovarno Zanussi, ki je finansirala tisk kataloga.

Gre torej za kulturno prireditev, ki pridobiva na pomenu v evropskem merilu. Za razliko od prejšnjih izvedb so bili tokrat k sodelovanju povabljeni muzeji sodobne umetnosti iz vse Evrope ter društva likovnih umetnikov. Zaradi tega imamo garancijo, da so bili izbrani zares najbolj reprezentativni sodobni grafiki iz vsake države. Zastopniki muzejev, društev ter kritiki so poskrbeli tudi za najbolj primeren prikaz svojih grafikov. Mednarodnost je poudarjena tudi s tem, da je katalog dvojezičen, napisan je v italijanščini in angleščini.

Prisotni so tudi štirje jugoslovanski grafiki. Zanje je poskrbela Moderna galerija v Ljubljani. O njih v katalogu piše znani slovenski kritik Zoran Kržišnik. S svojimi deli so prisotni Andrej Jemec, Jože Spacal, Todorče Atanasov in Ymer Shaqiri. Vsi štirje so dobili laskava priznanja na raznih razstavah v svetu.

Besedilo, ki govori o italijanskih likovnih umetnikih, je napisal Paolo Bellini. Italijo zastopajo Gianni Cacciari, Alberto Manfredi, Claudio Olivotto, Walter Piacessi in Gorican Franco Dugo. Njegova dela smo svojčas že videli na razstavah pri nas, tako v Gorici, kot Gradišču ob Soči in še kje drugje.

Zanimivost Trienala v Gradežu je v tem, da mora biti polovica likovnikov mlajših od petintridesetih let. Na tak način je zagotovljena prisotnost mladih, ki očitno doprinašajo nove poglede v grafično umetnost.

Gradež ni daleč. Za ogled razstave pa si vsakdo, kot že povedano, lahko izbere tudi večerni čas.

Pogovor z glavnim urednikom založbe KRT

»Izdajamo knjige z aktualno problematiko, ki jih drugi ne«

Pri Knjižnici revolucionarne teorije so nekoliko okrepili strokovni kader in se s pospešenim tempom pripravljajo na nove izdaje. Dozdajšnje število izdanih knjig je že štirideset, sicer pa zaseda zbirka po kvaliteti in pestrosti pomembno mesto v slovenski književni produkciji. Pripravili smo zato intervju z odgovornim urednikom Slavkom Gabrom.

Vpr.: Knjige, ki jih izdajate pri KRT so našim bralcem poznane. Kako bi nekeje nasplošno opredelili vašo uredniško politiko ter izbor avtorjev oz. problematike? Le-ta je namreč kljub široki sociološki usmeritvi dokaj izbrana.

Odg.: Pri izboru je že od vsega začetka prisotnih več temeljnih usmeritev. Prvo in osnovno vodilo nam je izdajanje tiste literature, ki je v slovenskem prostoru pač ni, to je tiste družboslovne literature, za katero bi lahko rekli, da je bila v tem prostoru spregledana ali zamolčana. Druga orientacija je izdajanje tistih del, katerih avtorji so Slovenci ali Jugoslovani, imajo pa z izdajanjem svojih del težave in bi pri drugih založbah ne mogli iziti. Poleg teh dveh usmeritev, torej izdajanje tega, kar je bilo v zgodovini spregledano in skušamo s tem prekriati pege znotraj določene misli ali miselne tradicije, izdajamo literaturo, ki odpira določena vprašanja v družbi ali tem vprašanjem sledi. Treba je reči, da smo določeno problematiko, na primer civilno družbo, prav mi prvi zastavili. To bi nekeje bile temeljne usmeritve. Trenutno najbolj striktno prekrivamo ravno izredno široko polje civilne družbe, in pa t.i. polja, ki so v slovenski teoriji, od teorije umetnosti do ozkega družboslovja, nekeje manj ali slabše reflektirana.

Vpr.: Vsebinsko se pogosto opirate na dosežke revolucionarne, predvsem marksistične in postmarksistične teorije, obenem pa s pestrim izborom izdaj posege v najrazličnejša področja sodobnih družb; npr. žensko gibanje, mirovniki itd. V tej zvezi se pogosto govori o civilni družbi. Kakšno je tu razmerje civilna družba - KRT?

Odg.: Torej, lahko rečem, da je bil KRT tisti, ki je vprašanje civilne družbe v našem prostoru sploh odprl. Bili smo v špici, ki je prebijala prostor, zdaj pa seveda ta prostor, tako kot se je pač zastavil in odprl, vsestransko podpiramo. Kot primer lahko navedem, da mi sami, kot založba, funkcioniramo ne samo na način, ki je značilen za civilno družbo ampak celo še več. To se zelo dobro pokaže pri finansiranju programa. Nismo se namreč pripravljali odpovedovati subvencijam, ki jih dobimo od etabiliranih institucij. Ne odpovedujemo se niti subvencijam družbenopolitičnih organizacij, tudi Partija, če hočeš, nam je npr. za izdajo kake knjige prispevala kakih 100 milijonov. To nas ne moti, seveda v kolikor to ne ovira ali izničuje naše avtonomije. Izkoriščamo torej uradno pot, hkrati pa seveda vodimo svojo politiko. Za primer, od 15 knjig, ki jih imamo na programu za letnik '87, bi lahko tri knjige izdali samo s sredstvi, ki jih dobimo od teh forumov, torej od Kulturne skupnosti do Mladinske organizacije, ki je naš ustanovitelj. Ostalo je potem naša realizacija preko trga. Mislim, da sam način, kako izdajamo, kaže na osnovi moto civilnodružbene pozicije. Ta dvojna pozicija nam seveda povsem ustreza.

Na drugi strani smo z odpiranjem civilne družbe aktivirali nekaj, kar je socializmu dolgo časa manjkalo. Pa tudi zahodne demokracije ne poznajo tega že ne vem kako dolgo, kot se to pogosto napačno misli, češ da je tam ta problematika že od nekdaj poznana. Odprli smo skratka polje t. i. individualnih, privatnih iniciativ, kjer se ljudje, v skladu s svojimi interesi, neodvisno od države, neodvisno od osnove etabilirane politične strukture, organizirajo, artikulirajo svoje interese in postavljajo zahteve, napram državi. Obstojijo pač kot posebne interesne skupine, ali gibanja, ki se ob določenem problemu formirajo, in ko svoj cilj dosežejo tudi razpadejo. Cilj civilnodružbenih gibanj, v nekem socializmu, torej ni sprememba sistema, ali kaj takega. So pa konkretne zahteve, ki se naslavljaajo na to politiko, na državo, od katere se pričakuje tudi uresničitev teh zahtev.

Vpr.: Ker je KRT nekakšna mladinska ali študentska založba, me zanima primerjava med vašim načinom delovanja in ostalimi založniškimi hišami!

Odg.: V slovenskem prostoru imamo kar se založništva tiče simpatično pozicijo. Na eni strani so velike založbe, ki vodijo neki, lahko bi rekel povprečen program, hkrati pa imamo precej močno in zdiferencirano alternativno sceno. V tej alternativni sceni si spet delimo prostor med sabo. Seveda brez nekih silnih odgovorov, tako da ta model kar dobro deluje. Strogo teoretsko, predvsem prevodno področje zastopa Studia Humanitatis, domačo teoretsko, pogojno rečeno lacanovsko produkcijo - zbirka Analecta, medtem ko je KRT tu v nekem specifičnem položaju, namreč v tej ne ozki profiliranosti. V naši zbirki se pojavljajo tako avtorji s polja lacanovstva, kot avtorji civilnodružbenega teoretskega polja, pa mirovniki, ekologi, skratka dokaj pisano. Skušamo biti odprta založba. Ne zanimajo nas ozki profili, ampak nam je najpomembnejše tisto, kar se v tej družbi zastavlja kot problem, kot vprašanje, kar je skratka pomembno in aktualno.

Vpr.: Kakšno je povpraševanje po vaših knjigah in kdo jih po vašem mnenju predvsem bere?

Odg.: Imamo neki splošen fond bralcev, ki znaša med 700 in 1000. V toliko izvodih redno prodamo vsako knjigo, ki nosi žig KRT. Vendar je populacija, ki nas bere, diferencirana. Ne gre samo za študentsko populacijo. Glede na to, kako vsa ta gibanja, od feministk, ekologov, mirovnikov itd., kakor to pulzira, tako je različna tudi struktura naših bralcev. Ne gre samo za mlade. Mislim, da segajo po teh knjigah tako najmlajši, kot ljudje v že sploštljivi starosti. Seveda, določene knjige so profilirane v določeno smer, in jih potem kupuje tista populacija. Zadnje čase je aktualno predvsem vprašanje ekologije, tako da je pravkar izšla Plutova knjiga »Slovenija, zelena dežela ali pustinja?« tista, ki ima največ bralcev.

Vpr.: Med pravkar izdanimi je tudi Rotarjeva knjiga »Pigmalionova pregreha«, v programu pa imate še nekaj avtorjev, ki se ukvarjajo z umetnostno problematiko. Je to integralni del problemskega pristopa h korpusu družboslovja?

Odg.: Področje umetnosti, oziroma teorije ali nekih refleksij o umetnosti smatramo kot integralni del našega izdajanja in pristopa k, recimo tem refleksijam ali razmišljanju o času in prostoru, v katerem živimo. Tako Rotarjeva knjiga »Pigmalionova pregreha« kot knjige Janeza Koželja in Aleša Vodopivca »Iz arhitekture«, ali pa Tafurijeve »Benetke in renesansa«, niso neki novum v našem programu, ampak nadaljujejo linijo, ki smo jo pričeli prav z arhitekturo. Zdaj odpiramo tudi področje filma. Letos bomo izdali dve knjigi: »Ulmske dramaturgije« Klausa Ederja in Aleksandra Klugeja, gre za vprašanje novega nemškega filma, frankfurtski pristop, poleg tega pa bomo izdali še knjigo mladega slovenskega avtorja Marcela Štefančiča, ki bo pisal o filmu osemdesetih let, oziroma o pojavu filmskih zvezd.

Vpr.: Kaj se nam torej obeta v bližnji prihodnosti pri KRT?

Odg.: Malo potencirano rečeno, mislim, da bomo jeseni skoraj zasuli slovenski knjižni trg. Tik pred izidom so knjige: že omenjeno delo »Iz arhitekture«, knjiga Gregorja Tomca in Boba Blacka »Post-levica v Severni Ameriki«, izšle bodo končno tudi »Podobe prednikov« Janeza Trdine. Gre za tri knjige, zelo obširno delo, ki kaže Trdino v neki drugi luči, kot se ga običajno pozna. Sledile bodo knjige Heinsoghna in Steigerja »Uničenje modrih žensk«, pa že omenjene »Ulmske dramaturgije« in Štefančičeve filmske zvezde. Sledil bo zbornik o jedrski energiji, in sicer prvi zbornik, vsaj v slovenskem prostoru, ki ne prinaša samo ene perspektive, ampak osvetljuje stvari z različnimi argumenti strokovnjakov za ta področja. Izdali bomo tudi Šeksov »Zaporniški dnevnik«, njegov intimni dnevnik oziroma Zapiske iz zapora, ter »Usodo latinščine« Bojana Baskarja. To bo okvirno izšlo do konca leta.

I.Š.

SLOVENCIN GORE

FRANCE ZUPAN

IV.

Zato je toliko bolj vredno omembe, da vidimo na freski v mali gorenjski vasi Mošnje na skalnem področju rasti smreke, značilno drevo alpskih predelov, kar kaže, da je že sredi 15. stoletja anonimni slikar imel oko tudi za naravo okoli sebe, čeprav se je seveda v splošnem držal predlog in šablon. Vse 16. in 17. stoletje srečujemo na ozadih nabožnih podob grozljive, fantastične gore, sicer pa je tudi pejsaž na splošno še srednjeveški in skrivnosten. Po jamah prežijo zmaji, po gorah pa lahko že neprimerno obnašanje, kot je pokanje z bičem, izzove nevihto sredi sončnega dne. Samo nenavadno in nevsakdanje je bilo zanimivo za ljudi, in tako sta pisatelj in slikar strašila svoje občinstvo s čermi in prepadi strahotnih oblik. Naš znameniti polihistor Janez Vajkard Valvazor v svoji Slavi vojvodine Kranjske leta 1689 v drugi knjigi navaja ime Julijske Alpe, čeprav si pod tem imenom ne predstavlja bolj določene gorske skupine in tudi o gorah nima prave predstave.

Zato je toliko bolj vredno omembe, da vidimo na freski v mali gorenjski vasi Mošnje na skalnem področju rasti smreke, značilno drevo alpskih predelov, kar kaže, da je že sredi 15. stoletja anonimni slikar imel oko tudi za naravo okoli sebe, čeprav se je seveda v splošnem držal predlog in šablon. Vse 16. in 17. stoletje srečujemo na ozadih nabožnih podob grozljive, fantastične gore, sicer pa je tudi pejsaž na splošno še srednjeveški in skrivnosten. Po jamah prežijo

zmaji, po gorah pa lahko že neprimerno obnašanje, kot je pokanje z bičem, izzove nevihto sredi sončnega dne. Samo nenavadno in nevsakdanje je bilo zanimivo za ljudi, in tako sta pisatelj in slikar strašila svoje občinstvo s čermi in prepadi strahotnih oblik. Naš znameniti polihistor Janez Vajkard Valvazor v svoji Slavi vojvodine Kranjske leta 1689 v drugi knjigi navaja ime Julijske Alpe, čeprav si pod tem imenom ne predstavlja bolj določene gorske skupine in tudi o gorah nima prave predstave.

In ker o Slovencih in njihovem odnosu do gora v tem času res ne vemo povedati kaj novega (še vedno so vrlo kmetovali, povečini so bili kmetje, še vedno so v gorah živeli nepismeni, revni in zapušteni pastirji, drvarji, vojaški beguni in ponekod, kot smo že dejali, tudi rokovnjači, ki o svojem življenju niso pustili drugih sledov kot nekaj malega ustnega izročila), lahko na tem mestu omenimo Švicarja Albrechta von Hallerja (bil je zdravnik, botanik in filozof) in njegovo pesnitev iz leta 1728 z lapidarnim naslovom Alpe. Po tedanjih salonih je postala prava uspešnica. Da je res ustrezala duhu časa, priča podatek, da je še za pesnikovega življenja doživela kakih 30 ponatisov, njen pomen za spremembo razmerja evropskega človeka do gora pa je izreden. Opeval je preprosto in plemenito življenje gorjancev in patirjev, katerih življenje se mu je z etičnega stališča zdelo veliko višje kot življenje meščana. Živeli naj bi brez potrebe, tako kot ljudje v zlati dobi, v idiličnem soglasju z naravo in gore naj bi bile prestol svobode, zdravih šeg in patriarhalnega načina življenja. Nič zato, če ta predstavaploh ni ustrezala resničnosti — njen uspeh je bil velikanski (kar nas seveda uči, da je treba povedati tisto, kar ljudje želijo slišati, če želimo uspeti). Kljub temu da je že Goethe videl tudi drugo plat medalje, — revščino, trdo življenje in pomanjkanje — in da se je npr. Engels strupeno ponorčeval iz takega romantičnega navdušenja, je ta mit o kremenitih gorjanih živel tja v 20. stoeltje in je živ ponekod še danes.

Zase vem, da sem prišel v gore kot mlado otroče s polno glavo literarnih predstav o gorah in njihovih prebivalcih. Toda o tem idiličnem prebivalstvu, ki naj bi ga nekoč sestavljali postavni fantje, drzni lovci, zanesljivi gorski vodniki in pastirji, brhke majerice in čatitljivi sivolasni starci, ni bilo sledu, bodisi da je degeneriralo v slabo raščene, zapite in zgarane ljudi, kakršni so okoli leta 1950 životarili po naših alpskih dolinah, bodisi da ga sploh nikdar ni bilo in je bilo samo plod domišljije pesnikov. A zaneslo nas je: še vedno smo v 18. stoletju, ko je nastopil apostol vseh tistih, ki bi radi že takrat zbežali pred svetom, bojevniki za geslo »Nazaj k naravi« — Jean Jacques Rousseau. Nihče pred njim ni Alp dojel in doživel tako kot on.

»Veste,« pravi, »kaj razumem z izrazom lepa dežela? Tam tečejo potoki, vzdigovati se morajo pečine, jelke, gore, robate poti spremljajo prepadi, ki vzbujajo srh...«

V teh besedah je bil že leta 1760 pravzaprav zajet tudi celovit program modernega, romantičnega odnosa do gora. Alpe so bile sijajen objekt za romantično čustvovanje, bile so tako rekoč pri roki — in vendar so bile tuj in strašljiv svet. Podoba divje, herojske krajine v zlatem okviru na steni meščanskega salona je vzbujala, če drugega ne, vsaj prijeten strah.

Take podobe pa se začnejo pojavljati seveda tudi v salonih kranjskih meščanov. namenoma uporabljam besedo »kranjski«, saj je bilo meščanstvo pretežno tujega, nemškega rodu, pa tudi tisti Slovenci, ki so se povzpeli po družbeni lestvici, so prevzeli nemški jezik.

Sicer pa se ob koncu 18. stoletja v odnosu do gora tudi na Slovenskem dogodijo dramatične zadeve, ki pomenijo konec tisočletnega nezanimanja za gore. Če že ne vemo kaj dosti ali kar nič o samotnih vzponih divjih lovcev, pastirjev in zeliščarjev, pa so nam znanstveniki, botaniki, geometri in geologi zapustili dokumentirane opise svojih prvih vzponov.

(NADALJEVANJE SLEDI)

Motociklizem: VN Švedske

Italijani tudi tokrat v ospredju

ANDERSTORP — Včeraj so na švedskem dirkališču v Anderstorpu opravili prvi krog uradnih poskusnih voženj pred nedeljsko preizkušnjo, ve-
ljavno za motociklistično SP.

V kategoriji do 125 ccm je bil najhitrejši Italijan Paolo Casoli (AGV), ki je krog prevozil v 2'00"49 s povprečno hitrostjo 120,438 km na uro. Njegov rojak Grasseti (MBA) je bil drugi s časom 2'00"63.

V četrtlitrskem razredu je najboljši čas dosegel Zahodni Nemec Martin Wimmer (yamaha), in sicer 1'43"86 (poprečna hitrost 139,723 km na uro). Sledita: Cornu (honda) 1'44"10 in Mang (honda) 1'45"38.

V najprestižnejšem, pollitrskem razredu pa je najbolje vozil Američan Mamola (yamaha). Njegov čas je bil 1'49"09 (poprečna hitrost 131,816). Sledijo: Haslam (honda) 1'51"05; Sarron (yamaha) 1'51"69; Lawson (yamaha) 1'52"23; Burnett (honda) 1'52"78.

Atletika: na mitingih v Oslu in La Coruni Antibo in seveda Aouita

Na atletskem mitingu v Oslu sta Italijana Antibo in Panetta v teku na 5.000 m osvojila prvo oz. tretje mesto. Tekma ni bila zelo hitra, saj je čas prvouvrščenega daleč zaostajal za italijanskim rekordom (Cova 13'10"06).

Vrstni red na 5000 m: 1. Antibo 13'29"79; 2. Rousseau 13'30"24; 3. Panetta 13'30"28;

Največ zanimanja je vzbudilo tekmovalanje v skoku v višino, na katerem je zmagal svetovni prvak, Šved Patrik Sjöberg, in sicer z znamko 2,36 m.

Američan Evans je osvojil tek na 100 m (10"59) in 200 m (20"44), čeprav sta si tekmi sledili le s polurno razliko.

Ostali zmagovalci:

Moški - 1000 M: Crabb (VB) 2'17"75; 400 M: McCoy (ZDA) 45"65; 400 M ZAPREKE: Gillingham (VB) 50"31; DALJINA: Powell (ZDA) 7,78 m; DISK: Jensen (Nor.) 61,30 m; **ženske** - 5.000 M: Lynch (VB) 15'01"08; 1.500 M: Bailey (VB) 4'06"95; VIŠINA: McPeake

(VB) 1,85 m; KOPJE: Nagy (Šve.) 59,96 m.

Na mitingu v La Coruni v Španiji je na 5.000 m gladko zmagal svetovni prvak Said Aouita. Tudi tu niso zabeležili izjemnih rezultatov, čemur je verjetno botrovalo slabo vreme.

Moški - 5000 M: Aouita 13'21"50; 800 M: Gollard (Fr.) 1'45"54; 400 M: Tiacoh (Sl. ob.) 45"41; 100 M: Arques (Šp.) 10"40; 400 M ZAPREKE: Page (ZDA) 49"69; 110 M OVIRE: Blake (ZDA) 13"51; KOPJE: Lovegrove (N. Zel.) 76,92 m; **ženske** - 800 M: Burki (Švi.) 2'01"82; 400 M: Lahoz (Šp.) 54"71; 100 M: Hoyt (VB) 11"76; 400 M ZAPREKE: Perez (Šp.) 57"58; DISK: Barreiro (Šp.) 52,72 m; DALJINA: Miranda (Šp.) 6,29 m.

Prav gotovo so ti mitingi dobra priprava za bližnje svetovno prvenstvo, ki bo v Rimu od 29. t. m. do 6. septembra. Doslej se je za Rim uradno prijavilo 71 držav v moški in 63 v ženski konkurenci. Vseh atletov pa je trenutno 1.346.

Šah: medconski turnir v Siraku Ljubojević vse bolj tone

SIRAK — Že dolga leta najboljši jugoslovanski šahist Ljubomir Ljubojević se tudi na tem medconskem turnirju, že petič zaporedoma, ni uspel uvrstiti med kandidate za izzivalca svetovnega šahovskega prvaka. Čeprav je bil med absolutnimi favoriti za osvojitve enega od prvih treh mest, je v drugem delu turnirja spet popolnoma popustil.

V zadnjih kolih pa Ljubojević igra pod vsako kritiko. Včeraj je z belimi figurami po sicer 76 potezah remiziral s Tunizijcem Boazisom. V tej partiji ni pokazal nikakršne prodornosti in remi s povprečnim nasprotnikom nikakor ni uspeh. Na skupni lestvici sedaj vodi Norvežan Hjartarson, ki igra iz kola v kolo bolje. Ima pa le pol točke več od Sovjeta Salova.

IZIDI 14. KOLA: Todorčević - Andersson remi; Ljubojević - Boazis remi; Milos - De la Villa 1:0; Benjamin -

Hjartarson remi; Salov - Velimirović 1:0; Allan - Nunn prek.; Beljavski - Portisch 0:1; Flear - Adorjan remi; Kristjansen - Marin remi.

LESTVICA: Hjartarson 10,5; Salov 10; Nunn 9,5 (1); Portisch 9,5; Beljavski 9; Andersson 8,5; Ljubojević 8; Kristjansen 7,5; Milos 7; Marin 6,5; Velimirović 6 (1); Todorčević in Flear 6; Benjamen 5,5 (1); Adorjan 5; De la Villa 4,5; Boazis 3,5; Allan 1,5 (1).

Lancia v vodstvu

CORDOBA — Po drugi etapi rallyja po Argentini, osmi preizkušnji svetovnega prvenstva, vodita Biasion in Sivero na lancii. Sledijo: 2. Recalde in Del Mondo (lancia) po 49'; 3. Weber - Feltz (mazda) 11'46'; 4. Soto - Christie (renault 18) 14'25'; 5. Raies - Campana (renault 18) 22'40'; 6. Freck - Klein (VW golf GTI) 25'21'.

Nogomet: pri Triestini kmalu abonmajska kampanja Cene se niso povišale

TRST — Desetega avgusta bo stekla abonmajska kampanja tržaškega drugoligaša Triestine. Ekipa je sicer penalizirana za pet točk, prav gotovo pa je tudi ošibljena, saj je izgubila De Falca, Iachinija in druge. Vseeno pa vodstvo zaupa v tržaško publiko, predvsem pa v mladino, saj je cena za 19 domačih tekem na stranskih tribunah le 30 tisoč lir. To pobudo so imenovali »operacija simpatija«.

Bistveno za to abonmajske kampa-
njo je dejstvo, da se cene niso povišale. Abonma za oštevilčeno pokrito srednjo tribuno stane 570 tisoč lir, za obe pokriti stranski tribuni 450 tisoč lir, za oštevilčeno stopnišče 300 tisoč, za stopnišče 225 tisoč, za oštevilčeno tribuno 180 tisoč ter za stranski »ljudski« tribuni 85 tisoč lir.

Vodstvo Triestine meni, da je podpora navijačev bistvena, da se čimprej izniči hud handikap (ki tare ekipo že dve leti zaporedoma) minus petih točk. Po drugi strani pa zaupa v svoje igralce in trenerja, saj meni, da se moštvo lahko enakovredno bori v derbijih Triveneta. V tej B ligi bodo namreč nastopili Triestina, Udinese in Padova.

kratke vesti - kratke vesti

Zasebniki se ne vdajo

RIM — Italijanske zasebne radijske in televizijske postaje ne mislijo položiti orožja. Potem ko sta RAI in nogometna zveza podpisala dogovor, s katerim ima RAI ekskluzivni pri televizijskih in radijskih prenosih s srečanj A in B lige, je FRT (federacija radia in televizije) zahtevala posredovanje ministra za turizem in prireditve Franca Carrara. Poleg tega je FRT stopila v stik s predsednikom nogometne zveze Matarresejem, z izrednim komisarjem Manzello in s predsedniki društev A in B lige ter z vodstvom RAI, da bi prišlo do sestanka, na katerem bi uskladjali zahteve vseh zainteresiranih.

Piquet pri Lotusu

LONDON — Brazilc Nelson Piquet, dvakratni svetovni prvak v formuli ena, je sinoči podpisal pogodbo, s katero bo v prihodnji sezoni prestopil h Camel Team Lotusu, pri katerem bo nadomestil Ayrtona Senna.

Nogomet: Olimpiji pokal

LJUBLJANA — Nogometaši Integrala Olimpije so osvojili pokal maršala Tita na področju Slovenije. V finalni

Veslanje: mladinsko SP Klančar in Črnac odlično pričela

KOPER — Včeraj se je v Kölnu pričelo svetovno mladinsko prvenstvo v veslanju, na katerem nastopata v jugoslovanski reprezentanci tudi veslača koprskega Nautilusa Matjaž Klančar in Boris Črnac v dvojcu. V svoji predtekmovalni skupini sta prepričljivo zmagala pred sovjetsko posadko, ki so jo mnogi uvrščali med ožje favorite tega prvenstva in se tako uvrstila direktno v polfinale, ki bo v soboto.

V Silvaplanu v Švici pa poteka evropsko mladinsko prvenstvo v razredu 420, na katerem uspešno jadrate koprski posadki, svetovna mladinska podprvaka v razredu 470 Matjaž Antonac in Davor Glavina ter devetouvrščena na istem prvenstvu Tomaž Čopi in Željko Planinšič. Po štirih regatah, to je dve regati pred koncem, sta Čopi in Planinšič 6., Antonac in Glavina pa 7. z realnimi možnostmi, da se uvrstita še višje. (J. Kreft)

tekmi so premagali Maribor s 4:0 (3:0). Strelci so bili Pate v 22. in 37. min., Čeh v 30. in Matković v 83. min. Na tekmi je bilo 2 tisoč gledalcev. Integral Olimpija se je tako uvrstila v šestnajstino finala jugoslovanskega pokala. V sredo se bo na stadionu za Bežigradom pomerila s Čelikom iz Zenice.

Boks: Coggi poškodovan

BUENOS AIRES — Svetovni prvak v superlahki kategoriji WBA, Argentinac Juan Martin Coggi, bo moral zaradi poškodbe na levi roki počivati 15 dni. Zato je zaprosil za odložitve srečanja z Američanom Warrenom, ki bi moralo biti 5. septembra v Italiji.

Odbojka: Italija uspešna

BRATISLAVA — V uvodni tekmi na odbojarskem turnirju za Pokal osvoboditve je italijanska moška vrsta s 3:0 (15:11, 17:15, 15:8) premagala Poljsko.

Lepo so se izkazala tudi dekleta na nedavni turneji na Češkoslovaškem in v Romuniji. Češkoslovaško so premagale s 3:1, Romunijo pa dvakrat z izidoma 3:2 in 3:0. Italija doslej ni nikoli premagala omenjenih dveh postav.

Po svetovnem mladinskem košarkarskem prvenstvu v Bormiu Nova jugoslovanska generacija

Trenutek z velikega finala med Jugoslavijo in ZDA

BORMIO — Jugoslavija je povsem zasluženno osvojila zlato kolajno na 3. svetovnem mladinskem košarkarskem prvenstvu v Bormiu. Da so bili »plavi« najmočnejši, s tem se strinjajo vsi (strokovnjaki, trenerji, gledalci in časnikarji). S svojo igro so Divac in tovariši osvojili košarkarske sladokusce: ob prirojenem talentu za to igro so pokazali tudi neverjetno resnost, voljo do zmage, kar je za »jugoslovanske košarkarske razmere« skoraj neobičajno. In to ob dejstvu, da je večina igralcev bormijske odprave takih, ki so v matičnih klubih skoraj nosilci igre. V Bormiu pa so Divac, Kukoč, Djordjević, Radja in drugi pokazali taktično zrelo in skupinsko igro.

Ni se bati za bodočnost jugoslovanske košarke

Čeprav so razmere v jugoslovanskem športu, vsaj glede organizacije,

dokaj neurejene, je na dlani, da je vsaj glede skupinskih športov Jugoslavija prava zakladnica velikih talentov. To je bilo povsem jasno tudi na pravkar končani zagrebški univerziadi, ko so Jugoslovani osvojili zlato kolajno v odbojki in košarki (moški in ženske). Sedaj pa se obeta Jugoslaviji nova »strašna generacija« košarkarjev.

Že večkrat je kazalo, da so tudi po generacijah Radivoje Koraća, Iva Daneua, Dragana Kičanovića, Krešimira Čosića, Dražena Petrovića... še tako plodna »jugoslovanska tla« usahnili. In že je tu bormijska generacija, ki ji vsi strokovnjaki napovedujejo sijajno bodočnost.

Tu pa se, po našem, poraja vprašanje, če ravno tak stalni priliv talentov ni v največji meri »kriv« za poprečno organizacijsko košarkarsko strukturo.

konjske dirke - konjske dirke

Preizkušnja v Montegiorgiu bo na dobri tehnični ravni. Opozorili bi zlasti na hitrega Dorvala (sk. 2), ki ima poleg tega ugoden izhodiščni položaj. V sk. X je soliden Duel Gar, medtem ko bi presenečenje lahko pripravił Dali iz sk. 1.

Tudi druga dirka bo v Montegiorgiu. Po našem mnenju ima dober izhodiščni položaj sk. 2, v kateri je najzanesljivejši Duncan Bi. V sk. X bi se znal uveljaviti regularni Barcelo. V sk. 1 bo startal Drimerchiari, ki je tretnoto v dobri formi.

Težavna je napoved za tekmo v Ceseni, saj je konkurenca na dobri ravni. Poskusili bi najprej s sk. X, v kateri bo nastopil Dalfanious LP, čeprav njegova startna številka ni ravno ugodna. Enakovreden tekmeč bi znal biti hitri Bejart OM (sk. 2). Skupaj z boljšimi bi se moral meriti tudi Elegy (sk. 1).

V Rimu ima največ možnosti za zmago hitri Diderot (sk. X). V sk. 2 bi eno glavnih vlog moral odigrati še kar solidni Enuca. Pozabiti ne smemo niti na Er Meja (sk. 1), posebnogledena startni položaj.

Dirka v Montecatiniu bi morala biti domena Dreusa VL in Cinzie KS, ki tudi trenirata skupaj. Še kar nevaren tekmeč bi znal biti Conway

(sk. 1), do presenečenja pa lahko pride po zaslugi Efinisila (skupina X).

V Tarantu bi lahko bazo predstavljala sk. X, v kateri je res hitri Conatatore. V skupini 1 napredek kaže Empolina, v skupini 2 pa bi opozorili na Elkadira, čeprav bo na startu imel 20 m zaostanka.

Dirka tris

Dirka tris bo v San Paulu, kjer so favoriti Daria Gipi (št. 13), Bugrino (št. 15) in Candial (št. 7). Za sistemiste pridejo v poštev še: Dinan (št. 12), Egeo D'Assia (št. 20) in Etruccia Mo (št. 9).

totip

1. — prvi	2
drugi	X 1
2. — prvi	2
drugi	X 1
3. — prvi	X 2
drugi	1
4. — prvi	X
drugi	2 1
5. — prvi	2
drugi	2 1
6. — prvi	X 1
drugi	1 2

Košarka: pogovor z novo trenerko SGT-Crup

Nidia Pausich: »Važna je volja do uspeha«

To sezono bo tržaško žensko košarkarko ekipo A-1 lige Crup trenirala znana košarkarica Nidia Pausich. Ta izjemna tržaška športnica je svojo kariero začela pri Sv. Jakobu v rekreativni Pitterji. Ponaša se z rekordnim številom prisotnosti v italijanski reprezentanci, saj je kar 136-krat oblekla »plavi« dres. V zadnjih letih se je uveljavila v vlogi trenerja, saj je v Spinei in v Parmi vodila ekipo A-1 lige, minulo sezono pa moštvo Selina iz Trevisa v B ligi. Z Nidio smo se pogovorili kar po telefonu, odgovarjal pa nam je simpatičen glas v tržaškem narečju.

Nidia, zakaj letos prav Crup iz Trsta?

»Za Trst sem se odločila, ker sem pač Tržačanka. Po tridesetletni odsotnosti sem bila navdušena nad letošnjo ponudbo. Prišla je kot nalašč, saj bom lahko ponovno živela v rojstnem mestu in s svojo družino.«

Povejte nam kaj o svoji letošnji ekipi. Kaj pričakujete od igralrk?

»Od ekipe bom zahtevala predvsem zagrizenost, voljo do uspeha in napredka ter dobro izvedeno igro. Letos je ekipa zelo pomlajena, zato bom največji trud vložila v razvoj najmlajših. Poudarek bom dajala na borbenost, saj bodo le tako manj izkušene igralke kos starejšim nasprotnicam. Ključ ekipe pa bo hitrost in napadalnost.«

Kakšna bo dokončna sestava ekipe?

»Ekipo bodo sestavljale play-maker Pavonejeva, od katere bo veliko odvisno, mlada in nadarjena Meuccijska, nato Gorijeva, Colombanova, Huezova, Pacoriceva in Lisjakova. Kot tujki pa bosta Rosetta Guilford v vlogi beka ter še neka druga v vlogi centra. Tehnično vodstvo si je kot cilj zastavilo obstanek v ligi, sama pa bi rada dosegla kaj več. Zato sem povezana s Tanjevičem, saj bi rada odigrala veliko prijateljskih tekem v Jugoslaviji. Premikali se bomo tudi po Italiji. Eki-

pa se bo pripravljala le za prvenstvo, ki se bo začelo 4. oktobra.«

Preidimo na splošnejšo temo. Kako bi lahko, po vašem mnenju, izboljšali italijansko žensko košarko?

»Povedala bi ti kar na kratko. Primi-gi iz Vicenze je že nekaj let evropski klubski prvak, Italija pa se odpira na tuje države in na Vzhod. Zato lahko mirno trdim, da je italijanska ženska košarka na visoki ravni.«

Kakšna pa je razlika med ameriški in italijanskimi košarkaricami?

»Tudi glede tega bi rada pripomnila, da predvajajo ameriške, predvsem temnopolte igralke, zelo spektakularno igro, saj so te košarkarice fizično izjemne. S tehničnega vidika pa bi lahko pri nas celo nekaj pridobile.«

No, če je že tako, bo letošnja sezona prav gotovo zanimiva in privlačna tudi za širšo publiko.

IVANA VENIER

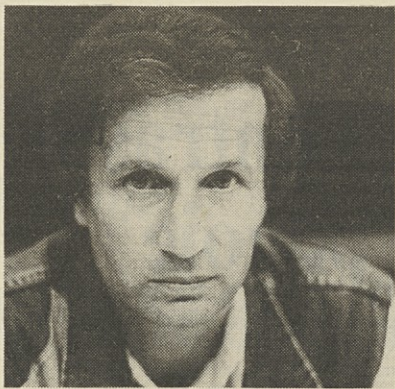
Odbojka: objavili koledar drugoligaškega prvenstva Za Meblo še precej neznank

Kot vsakokrat v tem času, je tudi letos koledar odbojcarskih tekem, ki jih bo Meblo odigral v prvenstvu B lige, že nared. Skušali bodo na kratko oceniti nasprotnike, s katerimi se bodo v novi sezoni naše odbojkarice srečale.

Že iz samega seznama ekip je očitno, da bo moral letos Meblo na daljša gostovanja. Med novinci v ligi sta namreč tudi ekipi iz Ravenne ter iz Mantove.

Med nesporne favorite letos spada mlado moštvo Mogliana Veneta, ki je lani osvojilo drugo mesto na lestvici ter mu je v končnici za las ušlo napredovanje v višjo ligo. Temperamentni trener Scalzotto bo letos razpolagal s skoraj isto postavo mladih perspektivnih igralcev, ki so v pretekli sezoni poleg dobrega nastopa v B ligi posegle tudi po naslovu državnih podprvakinja under 18. Kljub prestopu lanskega največjega aduta ekipe, mlade križne napadalke Claudie Palladino k prvoligašu Conad Fano, bo Mogliano vseeno eden izmed glavnih kandidatov za prestop.

Tudi Nervesa je Meblu dobro znana, saj vsako leto predstavlja trd oreh za katerokoli vodilno šesterko in vedno sega po visokih mestih. Nervesa razpolaga z ne preveč visoko šesterko, kateri se bo po enoletnem nastopanju v prvi ligi pridružila močna krilna napadalca Zanfranceschijeva. S to okrepitevjo bo lahko Nervesa ob običajni hitri in kombinatorni igri razpolagala tudi z močnim napadom iz prve in

Edi Dolinšek

druge linije. Tudi Nervesa spada med favorite za vrh lestvice.

Conegliano pa je moštvo, ki je v samih dveh letih nastopanja v B ligi stalno napredovalo, bodisi v igri kot v končni uvrstitvi. Letos bo ekipo iz Veneta treniral Glauco Sellan, ki je še lani vodil prvoligaša Infinas Pordenone. S seboj je iz Pordenona pripeljal tudi podajalico, ki je bila glavni režiser v igri Pordenona. Conegliano bo tako lahko računal na izkušeno podajalico in gotovo spada v ožji krog favoritov za prestop.

Med ekipami, ki so že lani nastopale v B ligi, je tudi Gaierhof iz Trenta. Sestavljajo ga pretežno mlade igralke, ki si v tej ligi bogatijo igralske izkušnje. Njegova igra je zelo podrejena sprejemu servisa, tako nivo večkrat

zelo niha. Vsekakor spada med tiste šesterke, ki bi se morale plasirati v zlato sredino lestvice.

CUS Padova je letos izpadel iz prvoligaškega prvenstva in bo tako po dveletnem premoru spet v drugi ligi. Zanj je bila značilna hitra kombinatorna igra, zgleda pa, da je imel lani padovski klub precejšnje težave z igralskim kadrom, tako da sta njegova sestava ter igra trenutno pravi neznanki.

Volpe Cornuda Rovigo je Meblova stara znanaka, saj že več let zaporedoma nastopa v drugoligaški konkurenci z nihajočimi uspehi. Zanj je značilna hitra igra v napadu ter dobra igra v polju, vendar je zaradi pomanjkljive telesne višine precej ranljiv v bloku. Verjetno se bo moral prej braniti pred izpadom kot boriti za napredovanje.

Capellari iz Verone je lani izpadel iz A-2 lige in razpolaga s povprečno šesterko, v kateri nastopa tudi par visokih igralcev. Prav igra tega para zelo pogosto daje rezultate ekipe. Ritem se ob kroženju boljših napadalcev stalno spreminja, tako da Capellari ne bi smel resneje ogroziti poteka prvenstva.

Randi S. Giorgina je mlada šesterka ter ob Meblu edini predstavnik naše dežele v B ligi. V dveh letih je napredovala iz C-2 lige in se v drugi ligi predstavlja kot novinec. Sestavljajo jo mlade igralke, ki so ob dobro zastavljenem delu zelo napredovale. Ker pa niso posebno visoke, stremijo bolj k hitri in kombinatorni igri. Če se ne bodo primerno okrepile, bodo kot novinke verjetno imele hude težave s obstojem.

Volley Solvay iz Ferrare že več let nastopa v drugoligaški konkurenci. Razpolaga z nekaterimi višjimi igralkami, kar mu včasih omogoča precej enostavnejši koncept igre. Prav zato ni nikoli ogrozil višje uvrščenih ekip in bo tudi letos, če ne bi prišlo do bistvenih sprememb v igri, v vlogi poprečne ekipe.

Torrione Ravenna ter Volta Adamoli Mantova sta novince v ligi in kot taka pravi neznanki. Moštvo iz Ravenne bodo verjetno sestavljale mlajše perspektive igralke, saj imajo v tem mestu pravo odbojcarsko tradicijo. Za obe ekipi pa velja, kot za vse novince, da se bosta morali okrepiti, če bosta brez večjih problemov hoteli izpeljati sezono.

MARKO KALC

SEZNAM EKIP IN SPORED

SEZNAM EKIP

Pall. Torrione Ravenna
Nervesa
Vini Gaierhof Trento
Pol. Mogliano Veneto
Pall. Volta Adamoli Mantova
CUS Padova
Randi S. Giorgina
Volpe Cornuda Rovigo
Solvay Volley Ferrara
Meblo
Conegliano
Capellari Verona

SPORED

1. KOLO: Ferrara - Meblo 31. 10. 1987 (povratno kolo 30. 1. 1988);
2. KOLO: Meblo - Randi S. Giorgina 7. 11. (6. 2.);

3. KOLO: Conegliano - Meblo 14. 11. (13. 2.);

4. KOLO: Meblo - Mogliano 21. 11. (20. 2.);

5. KOLO: Capellari Verona - Meblo 28. 11. (27. 2.);

6. KOLO: Meblo - Pall. Torrione Ravenna 5. 12. (5. 3.);

7. KOLO: Meblo - Volpe Cornuda Rovigo 12. 12. (12. 3.);

8. KOLO: Vini Gaierhof Trento - Meblo 19. 12. (19. 3.);

9. KOLO: Meblo - CUS Padova 9. 1. (26. 3.);

10. KOLO: Nervesa - Meblo 16. 1. (9. 4.);

11. KOLO: Meblo - Volta Adamoli Mantova 23. 1. (16. 4.).

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Izlet SPDT na Kanin in okolico dobro uspel

Prejšnji week-end se je lepo število planincev SPDT udeležilo dvodnevne-gazleita na Kanin, Prestreljenik in Rombon. Čeprav je bilo v nedeljo vreme bolj kislo, je izlet vseeno lepo uspel, saj so izletniki izvedli začetni program in bili na koncu prav gotovo zadovoljni z dolgo turo.

Prvega dne so se planinski navdušenci z bovske strani povzpeli na vrh Kanina, nato pa prespali v Domu Petra Skalarja. Drugi dan so se vremenske razmere nekoliko skvarile, vseeno pa so se člani SPDT najprej podali na Prestreljenik ter nato po dolgi greben-ski poti še na Rombon. Nazadje so se še spustili v Bovec. Skupno so tega dne hodili kakih devet ur. Razgleda žal v bistvu ni bilo, vseeno pa je izlet, ki ga je vodil Vojko Slavec, zaključil v sproščenem vzdušju.

SPDT prireja jutri in pojutrišnjem dvodnevni izlet z osebnimi avtomobili v gorsko skupino Schober Gruppe v bližini Lienza z vzponom na 3283 m

visok Petzeck. Potrebni sta dobra kondicija in visokogorska oprema. Izlet vodi Lofze Abram. Odhod bo jutri, 8. t.m., ob 7. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Vožnja z avtom traja kake štiri ure, nato pa bo približno tri ure hoje do Vangenitzer Hütte. Naslednjega dne bo hoje do vrha za približno dve uri in pol. Obvezen je seveda potni list oz. osebna izkaznica, veljavna za tujino.

Cassin po 50 letih spet preplezal Pizzo Badile

Znameniti italijanski alpinist iz Lecca, 79-letni Riccardo Cassin, je zmagal stavo s samim seboj; točno petdeset let po svojem prvenstvenem vzponu je kot zrela, skoraj osemdesetletna oseba, v samih desetih urah ponovil smer v severovzhodni steni znamenitega Pizzo Badileja, ki jo je prvič opravil skupno z Vittorim Rattijem, Ginom Espositom, Mariom Molteni-jem in Giuseppom Valsecchijem v dneh 14., 15. in 16. julija 1937. Molteni in Valsecchi sta zaradi izčrpanosti med vzponom umrla.

Triglav na televiziji v ZRN

Ekipa zahodnonemške televizije je pri nas približno tri tedne snemala daljšo reportažo o slovenskih gorah, ki jo bodo v kratkem predvajali na ekranu. Glavna oseba tega »filma«, ki predstavlja gorskega vodnika, je znani alpinist Tomo Česen. Med filmom bodo predstavili njegov pogled na alpinizem, njegove dosežke in njegov profesionalen odnos do gornštva.

Jutri in pojutrišnjem v Trebčah Praznik športa

Jutri in pojutrišnjem bo na sporedu na nogometnem športnem igrišču na Griži pri Trebčah tradicionalni praznik športa, ki ga prireja domače športno društvo Primorec. Žal zaradi množičnih dopustov in odhodov na dopust ne bo mogoče izvesti tradicionalnih internih nogometnih tekem, delovali pa bodo dobro založeni kioski, na sporedu pa bo še ples z ansamblom Pomlad.

neposredno z najrazličnejšimi kemičnimi spojinami, ki so v krvi, zlasti pa z nenasičenimi maščobnimi kislinami, amino kislinami, encimi in drugimi snovmi. Ne učinkuje torej ozon sam, pač pa deluje kot zdravilo snovi, ki nastajajo kot rezultat reakcij ozona s krvjo. Upoštevatelj moramo, da sta terapevtska širina in uporabnost ozona zelo veliki. Najenostavnejša oblika uporabe ozona je tako imenovano malo zdravljenje z lastno krvjo. V ta namen odvzamemo iz bolnikove vene na roki 5 do 10 kubičnih centimetrov krvi, jo v brizgalki pomešamo z mešanico O₂, O₃, se pravi kisika in ozona, dobljeno mešanico kisika, ozona in krvi pa potem vbrizgamo v mišico pacienta. To preprosto zdravljenje z lastno krvjo deluje v nekem smislu kot prava terapija z dražičnimi telesci (snovmi), ki povzroči efekte splošnega obnavljanja (regeneracije) in aktivira imunsko obrambo organizma. V tem primeru gre tako rekoč za »regeneracijo iz lastnih moči«, kot katalizator pa je pri tem treba dodati tisto snov, ki sproži ustrezne kemične reakcije. Regeneracija (obnavljanje) je torej storitev organizma samega, metoda deluje samo kot začetni vzgig.

Metoda regeneracije v večjem obsegu in z dolgotrajnejšim učinkom, je tako imenovano veliko zdravljenje z mešanico ozona in lastne krvi. Pri tem z vakumsko steklenico odvzamemo pacientu 50 do 80 kubičnih centimetrov krvi in jo po vnaprej določenem odmerku zmešamo z mešanico kisika in ozona, jo zavarujemo zoper strjevanje ter pacientu vrnemo v obliki kapljčne infuzije. Ta nekomplikirani in preprosto izvedljivi poseg (traja le 15 minut) v precejšnji meri obsega veliko uporabljano dr. Wehrlijevo metodo hematogene oksidacijske terapije (HOT), ki jo v laičnih krogih imeujejo pranje krvi. Metoda velikega zdravljenja lastno krvjo se zelo dobro obnese pri vseh pomanjka-

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

Patagonija

Patagonija! Beseda, ob katere zvoku se vsakemu pravemu alpinistu dvigne ušesa, v njem vstanejo nikoli zares pozabljene podobe divjih viharjev, ki jih nikdar ni doživel. Prebudijo se pravljicne slike granitnih, s snegom oblitih stolpov, ki prebadajo neskončno modrino nad seboj in v njem se počasi prebije na dan davno izoblikovana želja doživeti to, neke na koncu sveta skrito deželo. Za vse tiste, ki niso ravno fanatični privrženci alpinizma ali romantični občudovalci estetike sveta gora, je Patagonija ime, ki ga verjetno niso še nikoli slišali. Za točko, ki leži neke na drugem koncu globusa in jo lahko prekrijemo že z mezinčcem, premore pa le velikanke polpuščave in nekaj gora, je to povsem razumljivo.

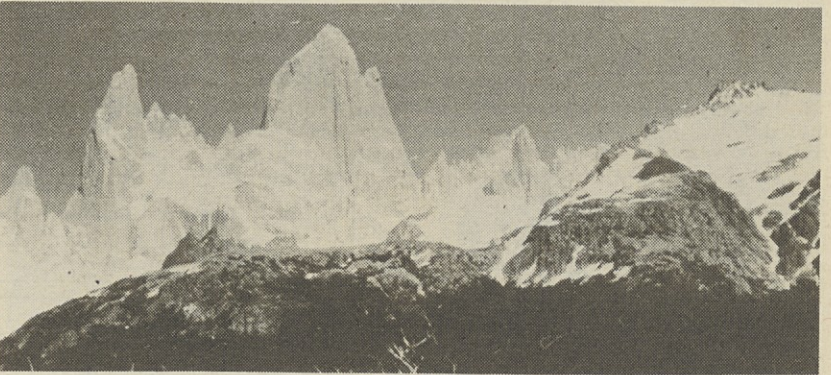
Patagonija je dežela na jugu Argentine: njen spodnji rob že meji na Ognjeno zemljo. Je skoraj povsem naseljena; območje, ki je veliko za šest Jugoslavij, premore le nekaj neuglednih mestec in kmetij, ki so jih ustvarili ljudje pustolovskega duha, za katere je bil prenaseljeni sever že preveč utesnjen. V podnebjju, ki je vse prej kot ugodno, je še danes njihovo življenje živo nasprotje bleščavosti Buenos Airesa, kjer živi skoraj 70 odstotkov Argentinecev. Veš vzhodni del Patagonije, vse tja do Atlantika, je en sam, z redkimi šopom trave poraščen pesek. Vode je dovolj le v ozkem pasu na zahodu, kjer se je večni led kontinentalnega ledenika spustil vse do obale Tihega Oceana. Na zahodu pa so tudi tisti enkratni granitni veliki, zaradi katerih smo se odločili, da opravimo vseh 15.000 kilometrov pot dolgo do njih.

V Patagonijo prihaja zadnje čase vse več odprav, pa tudi turistov, ki so tam le kot gledalci, je iz leta v leto več. Vsi skupaj iščejo tisti prvobitni stik z naravo, ki je v teh krajih mogoč, kot morda le že v najvišjih gorah sveta. Mnogi od njih so ga tudi našli, med njimi pa je bilo veliko takih, ki so se mu, po patagonski izkušnji, za zmeraj odpovedali. Narava je v Patagoniji trda in neumljena in človek ji je, vse do danes, zmogel odvzeti le majhen kosček njene prvobitne samostojnosti. Komercializacija, ki v obliki množičnega turizma osvaja celo himalajske doline, v ta pozabljeni košček zemlje še ni prihrumela. Žal pa vse kaže, da takšni usodi le ne bo mogla uiti. Argentinci so že pričeli graditi ceste, ki naj bi v teh gorah omogočila izkoriščanje bogatih zalog rud. S cesto bodo prišli ljudje, z ljudmi mesta; človeštvo se bo podredilo divjini in zgradilo še eno stopničko na poti v boljše življenje. Paradoks nad katerim bi se vsi morali zamisliti pa je v tem, da iz tega boljšega življenja vse bolj bežimo v prav te ko-

ške divjine, ki jih sami sebi tako nesmiselno uničujemo.

Vrhovi Patagonije so visoki le nekaj preč 3000 metrov. Vsakdo, ki mu alpinistični problemi sveta niso ravno domače branje, se bo seveda vprašal, ali je zaradi nekaj tritisočakov, ki jih sicer v Evropi kar mrgoli, vredno opraviti tako dolgo pot, posebej še, če gre pri tem za resne alpinistične ambicije. Najboljši odgovor na tak pomislek je podatek, da je v Patagoniji procent neuspešnih odprav večji, kot kjerkoli drugje na svetu, da se na Fitz Roy in Cerro Torre, obe najbolj znani patagonski ostrici, povzpne le malo-kateri iz svetovne zbirke alpinistov, ki se vsako leto zbere pod njima. Tam pa, kjer so uspehi tako redki, seveda tudi veliko veljajo. Uspešen vzpon v Patagoniji je danes enakovreden kateremukoli v Himalaji, v alpinističnem svetu je enako spoštovan. Če temu dodamo še pravilčno pokrajino, ko se na vsakem koraku vrstijo pred teboj slike iz otroških časov prebiranja bajk, potem je razlogov za pot tja doli že kar dovolj.

Neuspehi so na patagonskih gorah skoraj zmeraj posledica izredno slabega vremena. Tja prihajajo najboljši alpinisti iz celega sveta, za katere stene Fitz Roya, Cerro Torreja in drugih granitnih stolpov same po sebi ne predstavljajo tako resnega problema. Res je, da so strme, gladke in visoke, vendar pa so takšne še marsikje drugje na svetu. Nikjer drugje v svetu pa ni vremena, kakršno razsaja v Patagoniji, vremena, ki si je tudi priborilo sloves nepristopnosti. Dež in sneg pridivjata običajno iz Pacifika, njun obvezni spremljevalec pa je veter, ki so mu v času, ko smo tam plezali tudi mi, že v dolini namerili hitrost 200 km na uro. Doživeti dan takšnega vremena v gorah, pripet v steni, pomeni srečati se s smrtjo in precej je že bilo alpinistov, ki so v teh viharjih brez sledu izginili. Takšni dnevi pa so tam pravzaprav pravilo; tistih, obsijanih s soncem je menda v povprečju le 20 na sezono. Nadaljnja nevšečnost pa je še v tem, da se jih vseh dvajset razporedi lepo čez vseh šest mesecev. Dva lepa dneva na kupu sta tako redkost, trije izjema, štirje pa senzacija. Nasprotno so obdobja sneženja, dežja in vetra dolga po 20 in več dni in prva umetnost plezanja v Patagoniji, je maksimalno izkoristiti tiste redke prebliske sonca. Veliko jih je bilo, ki so v tej igri potegnili kratko le zato, ker so na goro krenili dan prezgodaj ali prekasno, ali pa so, v tistem duhumornem čakanju, ko ti dež počasi mehča možgane, izgubili živce, se skregali in vsak po svoji poti odšli domov. Pravilna odločitev, izbira pravega trenutka, je v Patagoniji vredna več kot kakršenkoli natreiranost.

Pogled na mogočno jugovzhodno steno patagonskega očaka Fitz Roya

Manfred Köhnlechner

ZDRAVA STAROST

20.

ZDRAVLJENJE Z OZONOM

»Če ne zmore kisik, naredi ozon«

Prof. E. Payr

Ozon je trivalentni kisik (O₃), medtem ko je molekularni kisik v zraku dvovalenten (O₂). Ozon je odkril baselski kemik Schönbein že leta 1840. Brezbarvnemu, zbadajoče dišečemu plinu je dal ime ozon, ki ga je izpeljal iz grškega ozein, ki pomeni dišati. V naravi se pojavlja na primer po blisku, torej v razmerah, ko prihaja kisik v stik z električnim nabojem. Za pridobivanje ozona za terapevtske namene uporabljamo medicinski kisik, ki ga s pomočjo električnega naboja deloma spremenimo v O₃, torej ozon. Ta visoko aktivni kisik deluje kot intenzivni pobudnik presnove. V primerih, ko je zaradi zelo napredujoče ateroskleroze celično dihanje že tako prizadeto, da kisik (O₂) sam ne more več popraviti nastale škode, uporabljamo kot zdravilo trivalentni kisik, ozon (O₃). V nasprotju z večstopenskim zdravljenjem s kisikom, ki ima nalogo povečati napetost kisika v pljučih in s tem posredno dvigniti količino kisika v krvi, prihaja mešanica ozona in kisika v neposreden stik s krvjo. Ozon je namreč zaradi svoje velike učinkovitosti že v majhnih dozah izrazil dihalni strup in ga ljudje ne smemo vdihavati. Prav zaradi tega je treba med ozonom in krvjo vzpostaviti neposreden stik. Visoko aktivni ozon reagira

njih kisika, poleg tega pa z njo dosežemo učinkne splošne regeneracije pri predčasnem staranju, hudi utrujenosti in izčrpanosti, pri nizkem krvnem pritisku in pri splošni oslabelosti krvnega obtoka. V zvezi s splošnimi pomanjkanji kisika je ta metoda zdravljenja učinkovita zlasti pri migreni in migreni podobnih glavobolih, pri angini pectoris, še zlasti pa pri vseh oblikah obolenja jeter.

Kot glavno indikacijsko področje za ozon se je do danes ohranilo zaprtje arterij na nogah. Za trajnejše izboljševanje tovrstnih motenj prekrvlevanja je med dandanes znanimi konzervativnimi zdravili verjetno ozon le med najbolj znanimi, pač pa tudi med najučinkovitejšimi. V tem primeru namreč lahko damo ozon neposredno na mesto, kjer kisika primanjkuje, se pravi, v bolne žile na nogah.

Z nešteti indikacijami terapevtske možnosti ozona nikakor še niso izčrpane. Kot ugodno stransko delovanje infuzije mešanice ozona in lastne krvi često opažamo opadanje zvišanih vrednosti sečne kisline in holesterina, torej opadanje vrednosti rizičnih faktorjev ateroskleroze. Tako je za ozon značilno globinsko delovanje na presnovo in s tem v danem primeru na presnovo celičnega jedra. Tako si lahko razlagamo tudi ugodno delovanje ozona pri raku. Morda delujejo majhne doze ozona, ki jih dajemo v enakomernih presledkih, celo v smislu prave profilakse zoper rak.

Manfred-Köhnlechner-Institut für Erfahrungsmedizin e. V., Gabriel-Max-Str. 3, 8000 München 90 lahko posreduje naslove za terapijo z ozonom.

Knjiga bo izšla jeseni
pri Založništvu tržaškega tiska

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmirnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

7. avgusta 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

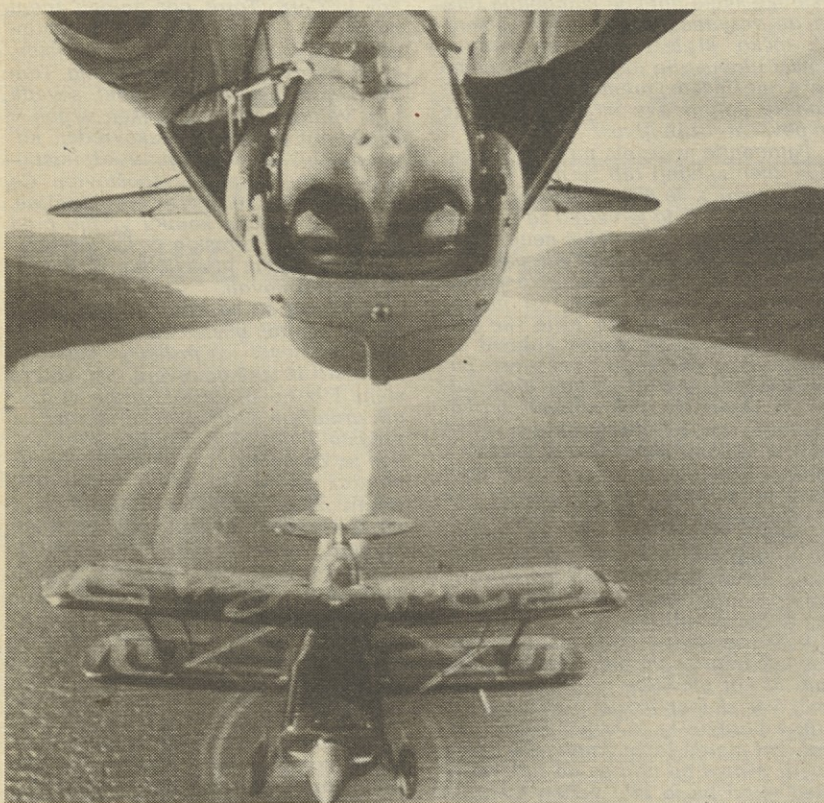
Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Američani glede Nikaragve prvič sprejemajo pogajalsko logiko ZDA ne bodo vsestransko podpirale kontrastov postavljajo pa težko sprejemljive pogoje

Trpina ni na sliki...

... ker je pač avtor posnetka. Fotografu akrobatskih letalcev je namreč kar med poletom odpovedal želodec (Telefoto AP)

WASHINGTON — Reaganova administracija je včeraj z veliko hrupa objavila novo pobudo za mir v Nikaragvi. Američani so se obvezali, da ne bodo več vojaško ogrožali nikaragovske državne integritete in da bodo ukiniteli gmotno, finančno in politično podporo kontrastom. V zameno ZDA zahtevajo odhod vseh tujih čet in vojaških svetovalcev iz države, ukinitve vojnega stanja, razpis svobodnih političnih volitev in začetek pogajanj med nikaragovsko vlado in antisandinisti.

Ne glede na ameriške težko sprejemljive pogoje vlada v diplomatskih krogih kar precejšnje zanimanje za pobudo, ki vsekakor pomeni korak k mirni rešitvi zapletenega centralnoameriškega vožla. Analitiki si sicer niso edini, ali je pobuda le spretna Reaganova reklamna poteza in se za to skrivajo drugačne in celo nasprotno konkretne namere, ali pa si Američani dejansko želijo dialoga in iskanja kompromisne rešitve. Zlobni jeziki se ogrevajo za prvo možnost, jasno je namreč, da Reagan ne more več računati na pristanek Kongresa pri dodeljevanju finančnih sredstev kontrastom, odklonilno stališče vlade iz Managua pa bi le dodajalo vodo na njegov mlin. Po drugi strani pa je očitno, da je bila doslej njegova politika trde roke v primeru Nikaragve neuspešna in je celo dosegla nasprotno učinke.

Ronaldu Reaganu kmalu poteče predsedniški mandat in bi, razumljivo, rad ostal v ameriških analih ne le zaradi tega, ker je bil dvakrat zaporedoma izvoljen, ampak tudi zaradi nekaterih spektakularnih dosežkov. Konkretno je bil doslej uspešen, če ga pravzaprav sploh lahko smatramo za

uspeh, le na otočku Grenada. Kot vemo si Reagan, posebno v zadnjih mesecih, prizadeva za doseg zgovinskega razorožitvenega sporazuma, to pa bi bilo sicer dovolj za vstop v Olimp ameriških pomembnih moč.

Ne gre pa izključiti možnosti, da je ameriški predsednik sklenil pustiti svojo trajno sled tudi v Centralni Ameriki, pogajalska pot pa je zaenkrat edina realna rešitev. Če pa je to res, bomo Reaganov pravi namen kaj kmalu ugotovili...

Zagonetna smrt delfinov ob ameriških obalah

BRIGANTINE — Na obalah Atlantika in sicer ameriških držav Virginie, Marylanda in Delaware so odkrili okoli 100 mrtvih delfinov, ki so jih takoj zažgali, zato da se ne bi okužba razširila. Vzrok smrti naj bi bila bakterija, podobna tisti, ki povzroča v človeku poseben tip gripe. Delfini ji očitno niso kos. Okužijo se, ko pridejo v stik z zrakom, ki so ga izdihali drugi delfini. To ni težko, ker živijo v skupinah in to omogoča hitro okužbo. Nekaterim znanstvenikom pa ti podatki ne zadoščajo.

Obalna straža dvomi, da bi bila kriva za pomor samo omenjena bakterija, ker so po njihovem mnenju živinozdravniki analizirali premalo mrtvih delfinov. Tudi prestižni Smithsonian inštitut iz Was-

Orožne vaje terjale dve žrtvi

PIZA — Redne orožne vaje na strelišču Le Crepole pri Pizi so včeraj zjutraj ob 11.30 terjale življenje dveh podoficerjev, tretji pa je bil pri tem težko ranjen. Oba podoficerja, 31-letni marešalo Loredano Tiberi in 26-letni narednik Giuseppe Pisano, sta bila člana padalske brigade Folgore. Njihovega ranjenega kolega, marešala Giannija de Roma, ki se je v trenutku eksplozije nahajal v neposredni bližini kraja, kjer je pošlo, pa so sprejeli na oddelku za oživljanje mestne bolnišnice v Pizi.

Vzroki eksplozije še niso znani, prav tako se tudi ne ve ali je eksplodirala ročna bomba ali mina. Sodišče v Pizi in vojaško sodišče sta že odprli dve preiskavi, da bi odkrili tako vzroke nesreče kot morebitne krivice.

hingtona se zanima za stvar in odgovorni za oddelek morskih sesalcev James Mead se je odpravil na omenjene obale, da bi direktno sledil problemu. »Ker je prizadeto območje zelo obširno pomeni, da je bakterija močno nalezljiva,« je dejal Mead. »Upam, da bo medicina kmalu našla odgovor na ta problem, ker me dosedanje razlage ne prepričujejo.« Da bi bolj natančno in čim prej odkrili bolezen, ki pesti delfine, so angažirali eno izmed najbolj priznanih zdravniških ustanov, bolnico Mount Sinai iz Manhattan. Prejšnji ponedeljek so začeli z analizo delfinovih ostankov, ki so jih našli na plaži v Brigantinu. Sedaj vsi nestrpno pričakujejo izide, da bodo dokončno zvedeli, kaj je povzročilo smrt toliko živali.

Eksplorzija plina v Madridu povzročila 4 smrtne žrtve

MADRID — Včeraj zjutraj je v središču španskega glavnega mesta odjeknila močna eksplozija. V Calle Arroyo Bueno je počila podzemeljska cev plinske napeljave. Eksplozija je uničila nekaj stanovanj, med ruševinami so izgubili življenje štiri stanovalci, dvajset pa jih je bilo ranjenih. Med ranjenci jih je pet v smrtni nevarnosti.

Gasilci so nemudoma prihiteli na kraj nesreče, sledil pa jim je župan Juan Baranco, ki je hotel na lastne oči preveriti posledice eksplozije. Reševalci so se nemudoma lotili odstranjevanja ruševin, pod katerimi sicer ne bi smelo biti drugih žrtev. Res pa je, da je prišlo do eksplozije ob 6. uri zjutraj, ko je doberšen del ljudi še doma.

Na sliki (telefoto AP): posledice eksplozije v Madridu

Revolucionarni motor jugoslovanskega izumitelja

SYDNEY — Avstralska vlada je sporočila, da so pričeli graditi veliko tovarno za avtomobilske motorje po izumu znanega inovatorja jugoslovanskega porekla Ralpa Šariča, ki bodo poganjali prihodnje serije avstralskih vozil. Gre za izredno lahke dvotaktne motorje s tremi cilindri, ki so zanimiv izum celo v svetovnem merilu. Motor so že testirali v Zahodni Avstraliji na prototipih avtomobilov kot tudi v ZDA pri dveh največjih proizvajalcih avtomobilov Fordu in General Motors.

Veliko zanimanje za Šaričev motor so pokazali japonski proizvajalci avtomobilov predvsem zaradi novega sistema vbrizgavanja goriva, ki so ga proglasili za »revolucionarnega«, a je veliko enostavnejši od kateregakoli drugega obstoječega sistema. Motor je trikrat lažji od konvencionalnega avtomobilskega motorja s štirimi cilindri, pri tem pa ima skoraj enako moč.

Ralph Šarič je v svetu zaslovel tudi kot izumitelj avstralskih motorjev že leta 1970. S svojim modelom »orbitalnega motorja«. Njegov sedanji izum pa deluje na drugačnih principih, kot je deloval orbitalni motor. Šarič upa, da bodo motor začeli serijsko izdelovati v dveh ali treh letih in da bo poganjali modele avtomobilov leta 1990. Zanimivo je, da bo ta novi tip motorja četudi bo enake moči kot obstoječi, vsaj za 200 avstralskih dolarjev cenejši kot klasični motorji pri vsem tem pa bo še dosti bolj ekonomičen.

Ralph Šarič je s svojimi izumi postal eden najbogatejših ljudi na petem kontinentu. Je lastnik večjih družb za proizvodnjo avtomobilskih motorjev, med katerimi je največja Šarič Technology Trust. Licenco za proizvodnjo najnovejšega izuma je že prodal največjim proizvajalcem izvenkrmnih motorjev v svetu, ameriškim družbama OMC in Mercury Marine.

Po pisanju The Australian je Šarič kar osem let delal na izpopolnitvi novega sistema vbrizgavanja goriva. Federalna avstralska vlada je zaradi izjemnih rezultatov Šaričevega izuma sporočila, da je pripravljena investirati pol milijona dolarjev v gradnjo tovarne za najnovejši izum avtomobilskega motorja Ralpa Šariča.

Lekov šampon ni nevaren

LJUBLJANA — Naložba jugoslovanske tiskovne agencije Tanjug, ki je pred časom odprla dopisništvo tudi v Izraelu (kar so mnogi opazovalci ocenili kot korak v otoplitvi političnih odnosov med državama) se je hitro »obrestovala«. Tanjugov dopisnik je pred dnevi poročal o škandalu, ki ga je razpihljal izraelski tisk zaradi smrti neke deklice. Po mnenju tamkajšnjih novinarjev naj bi umrla zato, ker si je lase oprala s posebnim šamponom millinor, ki ga izdeluje ljubljanska tovarna Lek, namenjen pa je uničevanju naglavnih uši.

Predstavniki znane ljubljanske farmacevtske tovarne so odločno zanikali kakršnokoli povezavo med šamponom in smrtjo izraelske deklice, ker sredstvo ob pravilni uporabi (pa četudi bi ga otrok celo popil!) ne more biti nevarno. Res pa je, da so šamponu priložena podrobna navodila z opozorili, v katerih primerih šampona ne bi smeli uporabljati (pri vneti koži na lasišču, ob ranah ipd). V Izrael Lek tega šampona ne izvaža, torej so starši umrle deklice do tega sredstva najverjetneje prišli po kakšnih zasebnih poteh in je bilo potemtakem opremljeno le z navodili v jugoslovanskih jezikih. Kljub temu pa, so pojasnili predstavniki farmacevtske tovarne, šampon ne more biti razlog za smrt, saj so doslej v svetu v dveh desetletjih uporabe tega in podobnih sredstev ugotovili le šest primerov nezaželenih škodljivih učinkov pri približno 24 milijonih uporabnikov... (Z. Š.)

KRALJICA HAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

II. epizoda — št. 11

